

klank ((wijzer

JAARGANG 2015: NR. 7, NOVEMBER

PRIJS €4,40

Interview
Erik Janssen

Outdoor marsconcoors
heeft toekomst

HARMONIEËN • FANFARES • BRASSBANDS • BIGBANDS • SHOW • MARS • PERCUSSIE • MAJORETTE/TWIRL • COLOR GUARD

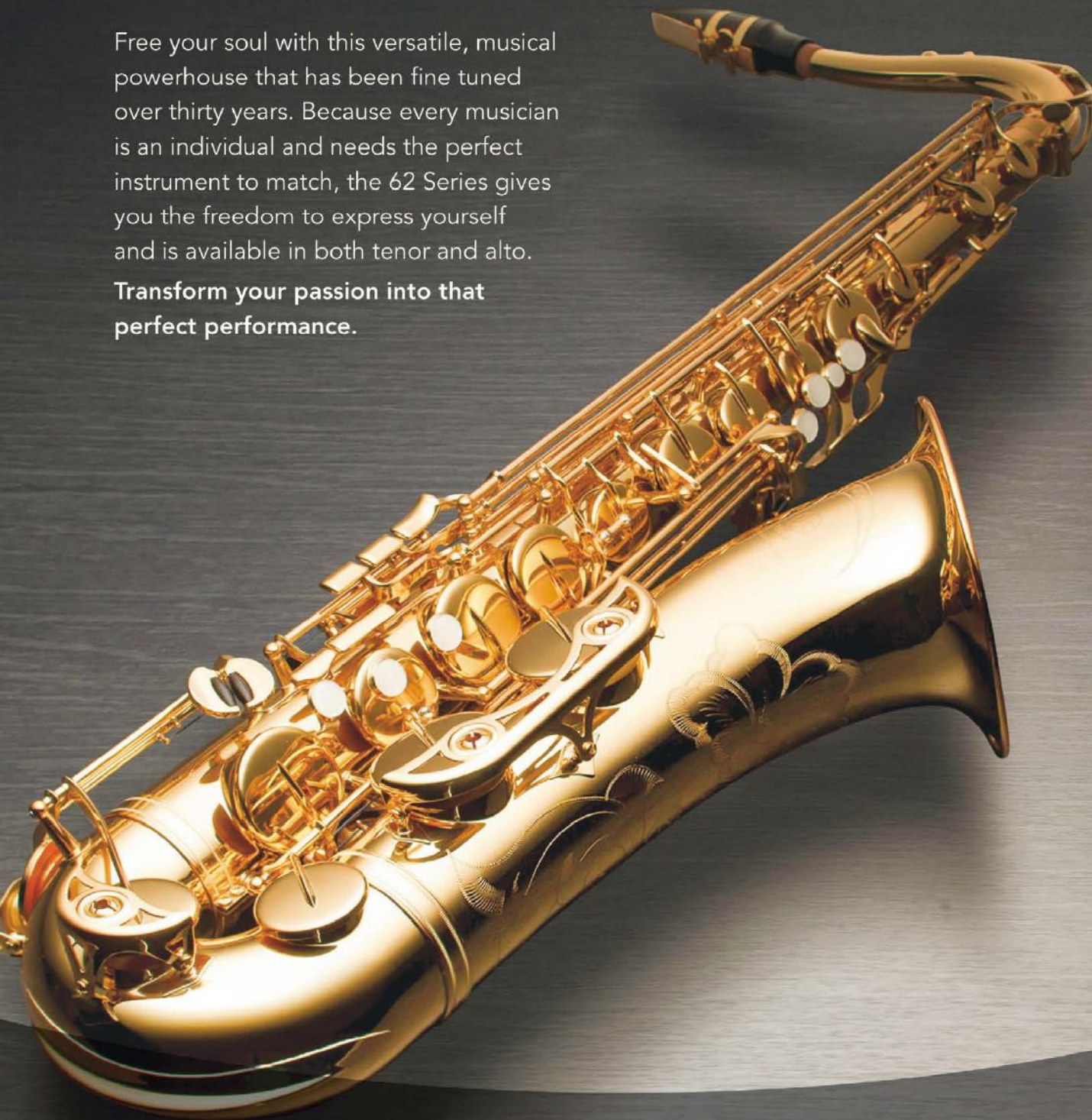

The 62 Series

Free your soul with this versatile, musical powerhouse that has been fine tuned over thirty years. Because every musician is an individual and needs the perfect instrument to match, the 62 Series gives you the freedom to express yourself and is available in both tenor and alto.

Transform your passion into that perfect performance.

For more information visit
www.yamaha.com

INHOUD

- 4** Kort nieuws
- 9** Interview Erik Janssen
- 14** 'Drummer speelt nooit uit de maat'
- 16** Kick-off Impuls Muziekonderwijs
- 18** NK blazers: visitekaartje van KNMO
- 24** Muzikale charme in HRFSTWND
- 27** Reizigers op Utrecht Centraal verrast
- 30** SESAM Academie geeft advies
- 32** 'Frisse wind van HRFSTWND werkt'
- 35** Op eigen benen in DrumbeatZ
- 38** Paracetamol voor de marswedstrijd
- 42** 'Eer om te spelen op het ECWO'
- 46** Muziek als bindmiddel @SterkselCity
- 48** Muziekplezier bij Musis Sacrum
- 50** Taptoe breekt bezoekersrecord
- 52** De Dirigent: Ruud Pletting
- 56** Muzikale tijdreis door De Peel
- 59** Jeugd snuffelt aan het grote werk
- 60** Swingen in politietenue
- 62** Meespeelboek van Eric Vloeimans
- 64** Uitslagen concoursen
- 68** Dirigenten en het grote aftellen
- 73** NBK-prognose
- 74** Aise van Beets: bevlogen vakidoot
- 76** Cory pakt overtuigend titel
- 78** Brass, meer dan koper
- 83** Provincie en agenda

OP DE COVER

De najaarsconcoursen zijn in volle gang.
Fanfare Eendracht uit Baarlo beet het spits af.

Fotografie: PV Media Producties.

Trompetdag bij het Utrechts Conservatorium

Het Utrechts Conservatorium houdt zaterdag 12 december (10.30 uur) zijn jaarlijkse trompetdag. Deelnemers krijgen instructie volgens de methode van de Amerikaanse trompetpedagoog James Stamp. Naast klassieke instructie is er gelegenheid tot voorspelen onder begeleiding van een professionele begeleider. De dag wordt besloten met een recital door enkele hoofdvakstudenten. De deelnemers studeren tevens een stuk in voor een groot trompetensemble waar iedereen aan mee kan doen. De dag staat onder leiding van Arto Hoornweg (Rotterdams Philharmonisch Orkest en Utrechts Conservatorium) en Roy Poper (Oberlin Conservatory-USA), beiden studenten van James Stamp. Informatie: www.hku.nl.

Grote belangstelling voor ONSK

De belangstelling voor de Open Nederlandse Slagwerk Kampioenschappen 2016 is groot. Bij het sluiten van de deadline van deze uitgave hadden al veertien ensembles ingeschreven. In de topklasse doen Excelsior Oostendorp, Cadenza Twello, Crescendo Ooij Zevenaar en Avant Garde Klundert mee. Voor de middenklasse hebben Excelsior Cothen, SDG Uithuizermeeden, Woudklank Grootegast en Prins Bernhard Apeldoorn ingeschreven. Juliana Doornspijk B-ensemble SDG Ommen, B-ensemble Concordia Middelstum, Volharding Beek, Prinses Margriet Staphorst, CMH Hattum en Crescendo Voorthuizen komen uit in de basisklasse. De inschrijving loopt nog. Voor de topklasse schreef de Belgische componist Sam Gevers het werk *Frozen Planet*. In de middenklasse is *Triptych* van de hand van Henk Smit het verplichte werk. De jonge componist Niels Hak schreef voor de basisklasse *Laguna*. De derde aflevering van de ONSK wordt gehouden op zaterdag 16 april in de Veluvine in Nunspeet.

Deadline voor Klankwijzer

Klankwijzer biedt leden van de KNMO gelegenheid om hun activiteiten te promoten. Op 15 december 2015 verschijnt de volgende uitgave. Aankondigingen van activiteiten tussen 18 december 2015 en 7 februari 2016 worden uiterlijk maandag 23 november bij de redactie verwacht. Deze deadline geldt voor korte aankondigingen van concerten, evenementen, workshops, clinics, concoursen, themadagen en andere (openbare) activiteiten. Voor tips over bijzondere activiteiten die meer redactionele aandacht verdienen, graag in een zo vroeg mogelijk stadium een afspraak maken met de redactie. Aanlevering van redactionele berichten en tips uitsluitend via: redactie@klankwijzer.nl.

Nieuw KNMO-kantoor in Utrecht

De KNMO is sinds vorige week gehuisvest in Utrecht. Het nieuwe bureau is gevestigd in een kantorencomplex aan de Ganzenmarkt 6, midden in het centrum van de Domstad. Het pand is herkenbaar aan de monumentale LOKV-gevel. Deze pui is een van de belangrijkste werken in het oeuvre van architect Mart van Schijndel en geldt als een voorbeeld van postmodernisme in de Nederlandse architectuurschiedenis. De KNMO huurt twee units, samen circa 125 vierkante meter groot, in een soort businesscenter met zestien ruimtes, verdeeld over drie verdiepingen. Het kantoor van de KNMO bevindt zich op de eerste verdieping. De huurders kunnen gebruikmaken van een gezamenlijke vergaderruimte voor circa twaalf personen.

Bij de fusie van de KNFM en VNM in 2014 is al aangekondigd dat op termijn de beide bestaande kantoren zouden worden opgeheven en dat het bureau van de KNMO zou worden gecentraliseerd op één adres. De vestiging in Arnhem is inmiddels al verhuisd naar Utrecht. Op 1 januari 2016 volgt de locatie Roggel. Het nieuwe postadres is: Ganzenmarkt 6, 3512 GD Utrecht. Het telefoonnummer 085 7822810 en het e-mailadres info@knmo.nl blijven ongewijzigd.

Majorettes in de prijzen op EK

Tijdens het Europese kampioenschap voor majorettes in Italië zijn diverse Nederlandse deelnemers in de prijzen gevallen. In de categorie Exhibition Corps Senior veroverde Desiree NNO Katwijk de gouden medaille. De club behaalde verder een zilveren plak in de categorie Parade Corps Senior en brons in Accessorie Corps Senior. Brons was er ook voor The Flying Stars Katwijk in Paradercorps Juvenile. In de solo- en duocategorieën haalde de Nederlandse afvaardiging dit jaar geen prijzen.

Speel mee met Het Groot Gelders Elgar Orkest

Gevorderde amateurmuzikanten krijgen de kans om samen met musici van Het Gelders Orkest hun tanden te zetten in muziek van Elgar, Lehár en Reed. Na twee dagen (zaterdag 20 februari en zaterdag 5 maart 2016) coaching in Akoesticum Ede wordt het programma zondag 6 maart 2016 samen met musici uit Het Gelders Orkest uitgevoerd in de monumentale concertzaal De Vereniging in Nijmegen. Het ééndagsorkest van honderd gevorderde amateurmusici en circa vijftien musici uit Het Gelders Orkest studeert onder leiding van Dick Bolt *Might & Majesty* (Reed), *Gold & Silber* (Lehár) en *Pomp & Circumstance* (Elgar) in. Het optreden geldt als voorprogramma van het concert *Wallfisch & Wallfisch* van Het Gelders Orkest met vader en zoon Wallfisch (dirigent en cello). Inschrijven kan tot 7 december via <http://hetgeldersorkest.nl>.

Geert Schmitz koninklijk onderscheiden

Tijdens het bondsconcorso van de Limburgse bond van Muziekgezelschappen (LBM) in Roermond is Geert Schmitz benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Schmitz was in 2014 als interim-voorzitter van de toenmalige Verenigde Nederlandse Muziekbonden (VNM) zeer nauw betrokken bij de totstandkoming van de landelijke blaasmusiekkoepel KNMO. De afgelopen 30 jaar vervulde hij diverse bestuursfuncties in de muziek- en cultuursector. Zo was hij onder meer regio-bestuurslid en later vicevoorzitter bij de LBM.

Wie componeert de *Brabant Suite*?

De Stichting De Brabantse Hoeders daagt componisten onder de 35 jaar uit om de *Brabant Suite* te componeren. De wedstrijd kent één voorwaarde. In de nieuwe compositie moeten de muzikale motieven van drie bekende Brabantse melodieën te horen zijn: *Toen de hertog Jan kwam varen*, *Het leven is goed in het Brabantse land* en *Brabant* van Guus Meeuwis. Er zijn drie categorieën, waaronder klassiek: symfonieorkest, kamermusiekensemble, harmonie/fanfare. In alle categorieën zijn geldbedragen te winnen van 1.000, 500, en 250 euro. Aanmelden kan tot uiterlijk 31 december. De composities moeten op 1 mei 2016 binnen zijn. De winnende composities worden eind volgend jaar overal in Brabant door zoveel mogelijk gezelschappen en orkesten uitgevoerd. Informatie: theomarian@casema.nl.

Cadeau voor de feestdagen: Klankwijzer

Op zoek naar een leuk cadeau voor de feestdagen? Wellicht doet u familie, vrienden of kennissen een plezier met een abonnement op Klankwijzer. Een los jaarabonnement van acht nummers kost 34,98 euro. Opgeve via: www.klankwijzer.nl/abonneren.

4e Champions Trophy op 20 februari 2016

Op 20 februari 2016 vindt de vierde editie van de V/N Champions Trophy plaats. Tijdens dit internationale kampioenschap der lage landen binden de beste majorettes/twirlers van Vlamio België en de KNMO de strijd aan. De selectie voor de Nederlandse equipe op de onderdelen Artistiek Programma en Accessoires vindt plaats op het NK majorette in Waalwijk op 12 en 19 december. Voor de onderdelen solo, duo, ensemble en team in de sectie Artistiek Programma geldt dat per leeftijdscategorie vanaf jeugd 2 de top drie wordt afgevaardigd (kijkende vanaf het hoogste niveau). Voor Accessoires is dit de top drie per leeftijdscategorie. Bij de groepen wordt Nederland vertegenwoordigd door de kampioenen.

Roots

Ongeveer een jaar geleden hadden we het op deze plek over helden. Voorbeeldfiguren die hun roots nog steeds een warm hart toedragen. Arjen Robben bezoekt nog regelmatig VV Bedum waar hij als kind zijn eerste dribbels maakte. Richard Krajicek stimuleert via zijn foundation sportieve activiteiten voor kansarme kinderen in achterstandswijken. Jan Smit, Nick en Simon, BZN, de 3Js en al die andere palingsoundartiesten laten nog altijd regelmatig hun gezicht zien in het Volendamse verenigingsleven. We concludeerden dat de blaasmusiekwereld niet of nauwelijks idolen heeft waar kinderen een poster van boven hun bed hebben hangen. Sterker nog: professionele blazers en slagwerkers uit de klassieke muziek slaan in hun biografieën het begin van hun carrière meestal over. Hun muzikale levensverhaal begint doorgaans meteen bij de conservatoriumopleiding. Alsof ze zich er voor schamen dat ze uit de harmonie, fanfare of drumband komen.

De dienstdoende speaker tijdens de Nationale Taptoe maakte het helemaal bont. Hij legde het publiek in Ahoy Rotterdam uit dat een groot aantal muzikanten uit de professionele militaire orkesten als dirigent, docent of instructeur verbonden is aan amateurverenigingen. Hij wees erop dat de militaire musici daarmee een belangrijk steentje bijdragen aan het peil van de amateurmuziek in Nederland, die wereldwijd hoog staat aangeschreven.

Kennelijk had niemand hem ingefluisterd dat bijna al die militaire blazers en slagwerkers hun eerste nootjes fabriceerden bij het plaatselijke muziekcorps. Dat ze de liefde voor de muziek meekregen bij de lokale vereniging. Waar met de opbrengst van de bingoavond, de oud papieractie en de verkoop van oliebollen hun eerste muziekopleidingen werden bekostigd. Waar ze de kans kregen om de basis te leggen voor hun latere carrière als beroepsmuzikant. En dat juist die periode bepalend is geweest voor het verwezenlijken van hun droom.

Leveren de militaire orkesten nu een belangrijke bijdrage aan het hoge niveau van de amateurwereld of levert de amateurwereld een belangrijke bijdrage aan het hoge niveau van de militaire orkesten?

Frank Vergoossen
Hoofredacteur

Niet praten, maar doen

Mijn agenda staat wekelijks vol met afspraken. Werkbezoeken aan verenigingen, een gesprek met de muziekschoolorganisatie in Hardenberg of een rol als 'gastjuyld' bij een muziekmarathon in Sint Annaland. Het blijft altijd weer geweldig om te zien hoe onze sector actief in beweging is. Gelukkig zien we veel mooie initiatieven ontstaan die weer nieuwe energie geven en andere mogelijkheden bieden. Deze initiatieven sluiten ook aan bij de wensen van de verenigingen in onze sector. De nieuwe opzet van het marsconcours in Klundert door de doelgroep SMP, maar ook de introductie van de festivaldeelname bij concertwedstrijden door de doelgroep Blaasmuziek. Mooie ontwikkelingen die goed worden ontvangen.

Uiteraard geven nieuwe initiatieven ook weerstand. Zo is de introductie van de concoursvorm 'de jury aan huis' reeds bekritiseerd: rijke orkesten zouden op die manier betere wedstrijdstandigheden kunnen 'kopen'. Ik zie dat enerzijds niet zo snel gebeuren en anderzijds dienen omstandigheden altijd aan minimum criteria te voldoen. Zonde dat de critici niet naar de mogelijkheden kijken. Feitelijk zou het zelfs mogelijk zijn dat lokale festivals, mits ze voldoen aan de criteria van de regeling 'jury aan huis', orkesten op concoursniveau laten beoordelen. Ook de afschaffing van het klein repertoire blijft discussie geven. Dirigenten zouden niet meer weten wat ze moeten kiezen uit het groot repertoire. De jury zou appels met peren moeten gaan vergelijken. Maar het geeft juist ruimte aan verenigingen en dirigenten om keuzes te maken zonder deze opgelegd te krijgen. En als dirigenten geen goede programmatische keuzes kunnen maken en een professionele jury geen appels met peren kan vergelijken, hebben we dan niet een ander probleem?

Niets van deze initiatieven is in beton gegoten. Maar we bereiken alleen maar wat door over veranderingen niet alleen te praten maar het ook te doen. En uiteraard hoort daar ook een goede evaluatie bij om te toetsen of het daadwerkelijk effect heeft gehad. Maar stilstand is zonder meer achteruitgang. Dus laten we kijken welke nieuwe initiatieven daadwerkelijk het effect hebben wat we allemaal nastreven om onze sector richting de toekomst te brengen.

Bart van Meijl
Voorzitter KNMO
E-mail: bart@expatax.nl

Data NK voor SMP-secties bekend

De KNMO houdt zaterdag 23 januari 2016 in sporthal De Slagen in Waalwijk het Nederlands kampioenschap Marching & Music Contest 2015. Het Nederlands kampioenschap Concertwedstrijden Slagwerkensembles 2015 vindt plaats op zaterdag 30 januari 2016 in theater De Nieuwe Kolk in Assen. Deelnemers aan de bondswedstrijden 2015 worden op basis van het behaalde resultaat voor de landstijfelfstrijd uitgenodigd. Op dit moment is nog niet bekend vanaf welk puntenaantal korpsen hiervoor een invitatie ontvangen.

21 november: Nationaal Congres SMP

Voor de tweede keer sinds de oprichting van de KNMO organiseert de doelgroep Show, Mars en Percussie (SMP) het jaarlijks Nationaal Congres. De bijeenkomst wordt gehouden op zaterdag 21 november in de zalen van hotel De Witte Bergen, gelegen aan de A1 (Amersfoort – Amsterdam) ter hoogte van Eemnes/Laren. De ontvangst is vanaf 10.00 uur. Het congres start om 10.30 uur.

De komende weken zal via de site van de KNMO een overzicht van de onderwerpen en de parallelsessies bekend worden gemaakt.

Nieuwe werken Trompetterkorps Marechaussee op cd

Het Trompetterkorps der Koninklijke Marechaussee heeft een cd uitgebracht met vier nieuwe werken voor de fanfarebezetting. Het orkest hoopt hiermee een inspiratie te kunnen zijn voor alle fanfareorkesten en dat het nieuwe repertoire de komende jaren zijn weg zal vinden naar de amateurverenigingen. Het titelwerk *Glimpses of a Life* van Harrie Janssen is een hommage aan kolonel Marius Cornelius van Houten die

veel voor de Koninklijke Marechaussee heeft betekend. De vier delen geven het tijdsgewicht weer waarin Van Houten leefde en werkte. Jan de Haan schreef ter gelegenheid van 200 jaar Wapendag *Music for a Solemn Occasion*. *The Saba Encounters* is een symfonisch gedicht waarin Joop van Dijk in veertien aaneengesloten delen een dag van een Sabaanse duiker verklankt. Verdere werken op de cd zijn *War of the Worlds* (Peter Graham, arr. Luc Vertrommen), *A King's Lie* (Stan Nieuwenhuis) en *Servus* (Theo Jetten).

Nieuwe dirigent of instructeur nodig?

Bent u op zoek naar een nieuwe dirigent of instructeur? Klankwijzer hanteert speciaal voor verenigingen voordelige tarieven voor het plaatsen van vacatureadvertenties. Voor meer informatie kunt u terecht bij Coen Broers, tel.: 040-84 47653, e-mail: c.broers@bcm.nl.

AZUMI Fluitcoach on tour: Marjolein de Wit

Stralend en zuiver is het thema van de AZUMI-workshop op vrijdag 4 december (19.00 uur) in Dal Segno in Sliedrecht. Docent is Marjolein de Wit. Deelname staat open voor fluitisten van alle leeftijden en elk niveau. Aspecten zoals ademtechniek, houding, embouchure, vibrato, etc. komen aan de hand van oefeningen aan bod. Aan het eind van de workshop wordt alle lesstof in de praktijk gebracht. Informatie: www.azumi.eu.

Nieuwe werken voor Gouden Spiker Festival

De organisatie van het Gouden Spiker Festival in Ureterp heeft in samenwerking met Molenaar Edition een compositieopdracht verstrekt aan Andrew Pearce voor de vijfde divisie brassband. Pearce werkt al 15 jaar in de film- en televisie-industrie als componist, arrangeur en dirigent. Het werk *Epic Journey* is vanaf 1 december beschikbaar. Voor de vijfde divisie sectie fanfare schreef Feike van Tuinen *Three Historic Episodes*, gebaseerd op drie Friese historische verhalen over Grutte Pier, Bonifatius en De Slag om Warns. De overige verplichte werken zijn *Prima Luce* (Jan Van der Roost, vierde divisie brassband), *Chorale and Toccata* (Stephen Bulla, derde divisie brassband), *Edge of Field and Meadows* (Rob Goorhuis, vierde divisie fanfare) en *Elburg Fantasy* (Jacob de Haan, derde divisie fanfare). De 21^e editie van het Gouden Spiker Festival wordt gehouden op vrijdag 1 april (vijfde divisie brassband), zaterdag 2 april (derde en vierde divisie brassband en festivaldivisie) en zaterdag 21 mei (fanfares).

AMIGO Leiden wereldwijd te zien via Periscope

Show- & Marchingband AMIGO Leiden was vorige maand wereldwijd te volgen via Periscope. Met deze nieuwe mobiele app van twitter kan iedereen een eigen broadcastuitzending maken. Zo was AMIGO te zien tijdens het Leidens Ontzet. De uitzending werd gevolgd door kijkers uit Nederland, maar onder andere ook uit Groot-Brittannië, Turkije en de Verenigde Staten. AMIGO Periscope TV biedt de vereniging de mogelijkheid om de volgers een kijkje in de keuken te geven. Bijvoorbeeld door optredens of repetities live uit te zenden. De app Periscope is te downloaden via de appstore op de mobiele telefoon. Eenmaal gedownload kan op de twitternaam @amigoleiden gezocht worden naar de vereniging. Kijkers zonder mobiele telefoon kunnen meekijken via www.periscope.tv/amigoleiden.

Inschrijving 50^e Peeltornooi in Meijel van start

Het Peeltornooi, ontstaan in 1967 op initiatief van meester Martin Rongen, beleeft in de weekenden 18, 19, 25 en 26 juni 2016 zijn 50^e editie. Plaats van handeling is zalencentrum D'n Binger in Meijel. De slagwerkensembles worden beoordeeld door Jo Zinzen. Pierre Kuipers buigt zich over de uitvoeringen van de harmonieën, fanfares en brassbands. Op de slotdag wordt het jubileum herdacht met een speciaal muziekwerk, uitgevoerd door een samengesteld slagwerkorkest uit de gemeente Peel en Maas en muziekvereniging Sint Cecilia America. Informatie: www.peeltornooi.nl.

Gelderse bond start nieuwe tambour-maître cursus in 2016

Muziekbond Gelderland-Flevoland (MBGF) houdt volgend jaar in Gebouw De Brink in Loenen een tambour-maître cursus. Docent is Eddy Knoop. De cursusedagen zijn de zaterdagen 9 en 23 januari, 6 en 20 februari, 5 en 19 maart en 2 april (examen). Onderwerpen zijn stoktekens, basisexercitie, tacteren en leiding geven. Verder heeft de MBGF de volgende cursussen gepland: instructeur basisexercitie (4 zaterdagen); choreografie en show (8 zaterdagen); verplichte figuren tijdens (mars)concoursen; werken met software 3D Java, Finale en Sibelius en examen trainingen keuzemodules slagwerk opleiding modulair. Informatie en opgave: projecten@mbgf.nl.

Succes voor Jos Zegers bij dirigentenwedstrijd in Innsbruck

De Limburgse dirigent Jos Zegers is in Innsbruck (Oostenrijk) winnaar geworden van de internationale dirigentenwedstrijd Con Brio. De jury, bestaande uit Jan Van der Roost (België), Jan Cober en Thomas Doss (Oostenrijk), beoordeelde vijftien geselecteerde kandidaten uit Oostenrijk, Italië, Duitsland en Nederland op directie-techniek, repetitietijd, orkestcontact, interpretatie en een totaalindruk. In de eerste en tweede ronde waren het strijkorkest van het Muziekgymnasium van Innsbruck met *Hollberg Suite* (E. Grieg) en Brassband Tirol met *Toccata* uit *Year of the Dragon* (Philip Sparke) de praktijkkorkesten. Tijdens de finale in het Congress in Innsbruck dirigeerden de drie finalisten voor ruim 800 toeschouwers Die Stadtmusikkapelle Witten door *Symphonic Metamorphosis* (Philip Sparke). Daarbij kwam Jos Zegers als winnaar uit de bus.

'Niet eens zo slecht dat Schoonhoven eens niet won'

Met vier nationale titels op een rij en tal van internationale topklasseringen vormen Brassband Schoonhoven en dirigent Erik Janssen jarenlang een geoliede prijzenmachine. Vorig jaar kwam er zowel aan de onaantastbaar geachte hegemonie als aan de samenwerking tussen dirigent en orkest een verrassend einde. Komend weekeinde volgt Erik Janssen tijdens de Nederlandse Brassband Kampioenschappen (NBK) in Utrecht de strijd in de kampioensdivisie vanaf het pluche. "Ook wel eens lekker, voor een keer."

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

"Natuurlijk was het zuur om laatste te worden", kijkt Erik Janssen terug. "Dat geldt voor iedere band en voor Brassband Schoonhoven als grote favoriet in het bijzonder. Maar voor de ontwikkeling van de hele brassbandbeweging is het niet zo slecht dat Schoonhoven eens niet won. Het heeft de andere bands strijdvaardiger gemaakt. Er is geen uitgesproken favoriet meer. Je merkt dat iedereen er flink tegenaan gaat. Ieder orkest ruikt zijn kans. Dat is een opsteker voor het hele festival. Hoe beter alle bands worden, hoe sterker de competitie en hoe dichter we aansluiten bij de Europese top. Dat is toch wat we uiteindelijk willen met ons kikkerlandje."

De emoties liepen ruim een jaar geleden hoog op. Met de verhuizing naar TivoliVredenburg kreeg de brassbandwereld de entourage waar ze al jaren naar verlangde. Maar uitgerekend bij de première in de Utrechtse muziektempel zakten de toppers door het ijs. De vuurdoop van de NBK in Utrecht kreeg een sensationele ontknoping. De torenhoge en door 1500 bezoekers luidkeels toegejuichte titelkandidaat uit Schoonhoven liep de zege in de koningsklasse faliekant

mis. Tot ieders verbazing stootte brassband De Bazuin uit Oenkerk de onoverwinnelijk geachte Zuid-Hollandse prijzenjagers van hun voetstuk. En hoe! De viervoudige kampioen kwam nota bene net voor de bezemwagen over de finish. Dirigent Erik Janssen stond met een groepje beduusde leden onder aan het trapje van het podium de juryrapporten door te nemen. "We krijgen alleen maar complimenten: schitterend hier en prachtig daar. Dat zijn termen die niet passen bij deze score. We vragen ons af waar het dan aan gelegen heeft", klonk het verontwaardigd.

Inmiddels zijn we ruim een jaar verder. De kruid dampen zijn opgetrokken. De adrenalinespiegel heeft weer normale waarden aangenomen. Het onbegrip is er nog steeds, maar de scherpe kantjes zijn er vanaf. Janssen heeft de opnames nog eens nageluisterd. Hij blijft bij zijn mening dat met de uitvoering van zijn band niet veel mis was. "Schoonhoven heeft in mijn beleving een fantastische performance neergezet. Ik luister er met veel plezier naar terug. Ook de ontlading van de zaal zal ik niet vlug vergeten. De objectieve criteria - tempi, doorzichtigheid,

articulatie, zuiverheid, balans en klank - waren zonder meer goed. Solistisch waren mensen - wellicht door de druk van het favoriet zijn - wat minder gelukkig. Maar over de totale uitvoering ben ik nog steeds erg tevreden. Zo had ook Rijnmond voor mij een top 3-klassering verdiend. Daarmee zeg ik niet dat de uiteindelijke winnaar De Bazuin uit Oenkerk slecht heeft gespeeld. Zeker niet. Ook Oenkerk was heel goed."

Maar wat heeft er zich dan in de jurybox afgespeeld? Hoe kan het dat de drie heren achter het doek kennelijk iets anders gehoord hebben dan de 1500 mensen in de zaal? Erik Janssen heeft er lang over nagedacht. Hij denkt er een verklaring voor gevonden te hebben. "Ik heb begrepen dat ook de jury de uitslag best ingewikkeld vond. Dat zou ik zelf ook hebben als ik met zo'n uitslag uit de box was gekomen. Ik ga er echter vanuit dat de juryleden oprecht gehandeld hebben en dat dit de uitslag was waar ze achter stonden. Ik geloof niet dat er spelletjes zijn gespeeld. Maar wat hen volgens mij parten heeft gespeeld, is dat het een tamelijk wild stuk is. Componist Simon Dobson is een wat extravagante jongen. Hij wil-

Erik Janssen: "Het is een jury sport, dus moet je het accepteren."

de in *Journey of the Lone Wolf* een hoop geweld en ruwheid laten horen. Bij sommige passages stond letterlijk 'wild' vermeld in de partituur. Met een toporkest geef je dan aardig gas. Ik kan me voorstellen dat de jury dat heeft overvallen. Zeker omdat we startnummer 1 hadden. Dat ze het wat te ruw vonden. Dat de stijl hen niet aansprak. Dat zijn keuzes die je als dirigent maakt. En het is vervolgens aan de jury om daar wat van te vinden. Niet die 1500 mensen in de zaal, maar de drie personen in de box zijn daar verantwoordelijk voor. Daar kun je het wel of niet mee eens zijn: het is een jury sport, dus moet je het accepteren."

De verrassende uitslag zorgde voor verhitte discussies en een storm aan verontwaardigde reacties. Janssen legt uit dat daar in Engeland heel anders mee wordt omgegaan. Daar wordt een concoursuitslag veel meer gezien als een momentopname. Janssen: "Door de vele wedstrijden gaat daar alles nog in een versnelling hoger. Terwijl de één feest viert, neemt de ander zijn verlies. Daarna gaat de focus meteen naar de volgende wedstrijd. Als topbands zoals Black Dyke of Cory Band tijdens de vier grote wedstrijden in Engeland telkens binnen de top drie eindigen zonder een keer te winnen, hebben ze al een geslaagd seizoen. Grimethorpe Colliery

Band heeft nu in een seizoen Brass in Concert en de British Open gewonnen. Dat is megaknap en uniek. Topbands in Engeland verliezen meer dan ze winnen."

Kort na het NBK-debacle gaf Brassband Schoonhoven alsnog zijn visitekaartje af. Tijdens het prestigieuze Brass in Concert in het Engelse Gateshead won de band uit de Zilverstad onder leiding van Erik Janssen in een sterk bezet deelnemersveld van Britse topbands de entertainmentprijs. Een unieke prestatie voor een band van het vaste land. Des te groter was de verbazing toen Brassband Schoonhoven korte tijd later een persbericht de wereld instuurde met de mededeling dat dirigent en orkest uit elkaar waren. Na zeven jaar kwam er een einde aan de samenwerking tussen de meest succesrijke combinatie uit de Nederlandse brassband-geschiedenis. Volgens het bestuur lag er een unaniem besluit van de leden aan ten grondslag. "De chemie tussen dirigent en orkest nam geleidelijk aan af", luidde de officiële verklaring. Een besluit dat niet alleen de buitenwereld verraste, maar dat ook de hoofdrolspeler zelf niet had zien aankomen. "Het was voor mij een totale verrassing", kijkt Erik Janssen er bijna een jaar later op terug. "De band vond het nodig

dat er een nieuwe inspiratiebron van buiten kwam. Dan maakt het niet uit of ik het daar mee eens ben of niet." Janssen noemt het inherent aan het werken op topniveau. "We hebben met Brassband Schoonhoven enorm intensieve jaren gehad. Van het ene galaconcert naar het andere

NBK-publiek geeft het voorbeeld

Brassbandsliefhebbers in ons land luisteren steeds meer met de oren en steeds minder met de ogen. Het Nederlands brassbandpubliek is daarmee uniek in Europa. Dat zegt dirigent Erik Janssen. "Nederland heeft echt een heel prettig brassbandpubliek. Speel je goed krijg je veel applaus, ben je favoriet en speel je slecht dan klinkt een ingetogen ovatie. Een club waarvan je misschien geen topprestatie verwacht, maar die toch goed speelt wordt met een apotheose beloond. Dat is wel eens anders geweest. Ook wat de publieke belangstelling betreft kunnen veel landen een voorbeeld nemen aan Nederland." Alle bands, dirigenten, maar ook fans van de bands die meededen aan het Europees kampioenschap in Rotterdam hebben mede daardoor een heel positief gevoel over ons land en publiek.

kampioenschap gehold. Constant in de hoogste versnelling. Dat trekt een zware wissel op de samenwerking en legt een voortdurende druk op de ketel. Als je zoveel op elkaars lip zit, is het gevaar groot dat op een gegeven momentrijving ontstaat. Of dat de club moeite heeft om telkens opnieuw de energie te vinden om er weer tegenaan te gaan. Spelen in een brassband is wat dat betreft een soort topsport. Ik heb echt veel respect voor wat we samen gedaan hebben. Die hoge werkdruk kun je niet vergelijken met de gemiddelde harmonie of fanfare. Het heeft zelfs op thuisrelaties een grote wissel getrokken. Dan is het best wel eens lastig om telkens weer net zo gretig te zijn als wanneer je voor het eerst wint. Bij de denkwijze dat een nieuwe inspiratiebron weer nieuwe energie kan geven, heb ik wel een gevoel. De manier waarop was misschien een beetje kort door de bocht na alles wat ik met die club gepresteerd heb. Van de andere kant begrijp ik ook dat je, als je eenmaal dat besluit genomen hebt, er niet voor kiest om nog even twee jaar af te bouwen. Met het niveau en de werksnelheid van Schoonhoven kan dat niet. Dat is hetzelfde als de voetbaltrainer die in de winterstop aankondigt aan het einde van het seizoen afscheid te zullen nemen. Die kan meestal ook beter meteen vertrekken. We zijn niet met elkaar gebrouilleerd. We hebben de intentie om in de toekomst nog wat gezamenlijke projecten te doen. Maar het is goed om eerst even afstand te nemen en dan zien we wel hoe het verder gaat.”

Erik Janssen als dirigent van het Trompetterkorps der Koninklijke Marechaussee tijdens de Nationale Taptoe 2015.

En waar een deur dicht gaat, gaat er ook altijd wel weer een open. Dat geldt ook voor Erik Janssen. Nieuw uitdagingen dienden zich aan. Zowel in binnen- als buitenland. Zo is hij afgelopen voorjaar aan de slag gegaan als dirigent van de Koninklijke Harmoniekapel Delft, een harmonieorkest van circa 75 leden uit de eerste divisie.

In september nam hij met de Woodfalls Band deel aan de open Britse kampioenschappen. Hij was gastdirigent bij de Noorse topband Manger Musikklag en de Nationale Jugend Brass Band in Zwitserland. En te gast in Portugal en Zweden voor enkele grote harmonieprojecten. Deze maand is hij opnieuw in Noorwegen geweest

‘NBK-deelnemers verdienen reglement op maat’

Voor veel topbrassbands is de vijfjaarlijkse concoursverplichting een blok aan het been. De meeste bands uit de kampioensdivisie doen ieder jaar mee aan de NBK en daarnaast nog aan tal van andere wedstrijden. Om hun status te behouden, moeten ze toch iedere vijf jaar deelnemen aan een bondswedstrijd. Veel bands zien dat als een noodzakelijk kwaad met alle risico's van dien.

Dirigent Erik Janssen pleit ervoor om brassbands door een andere bril te bekijken. “Wat is de meerwaarde dat je een band die ieder jaar meedoet aan de NBK ook nog eens verplicht om aan een bondsconcours mee te doen?”, vraagt hij zich af. “In vergelijking met de gemiddelde harmonie of fanfare in het zuiden van het land zijn brassbands enorm actief op het gebied van wedstrijden en festivals. Ze laten zich vaak meten. Als bond zou je heel blij moeten zijn met dat fanatisme en misschien moeten bekijken of je daar niet een op maat gemaakt systeem voor kunt bedenken.”

Janssen vindt dat dit ook geldt voor de fanatieke bands uit de overige divisies, die vaak twee of meer wedstrijden per jaar bezoeken. Ook zou volgens hem de promotie-/degradatieregeling in de eerste divisie eens kritisch bekeken moeten worden. Bands uit de eerste divisie kunnen op de NBK pas promoveren naar de kampioensdivisie (concertdivisie) als ze op een regulier concours drie keer op rij tenminste 90 punten hebben behaald. Een club die daar al twee keer in geslaagd is en bij het volgende reguliere concours, door bijvoorbeeld het overladen programma, toevallig een keer net te kort voor deze vereiste score, kan weer helemaal van voren af aan beginnen. Ook al heeft deze band bij wijze van spreken al vijf keer achter elkaar de NBK in de eerste divisie gewonnen. “Die verplichting trekt een veel te grote wissel op zo'n band”, zegt Janssen. “Koester als bond dat deze bands al zoveel inspanningen doen en zet ze niet onnodig onder druk. De regels moeten niet tegen de orkesten werken.”

‘Spelen in een brassband is een soort topsport’

voor een concert met Manger Musikklag en een massed band optreden met Manger en Eikanger-Bjørsvik Musikklag. Het Trompetterkorps der Koninklijke Marechaussee, een parttime beroepsfanfareorkest van 55 leden, is Janssens belangrijkste werkgever. “Het is een zeer getalenteerde groep muzikanten en het voelt heel speciaal om daar dirigent van te mogen zijn. De

mogelijkheden met zo een groep lijken soms onbeperkt. Volgend jaar zal het orkest gaan repeteren in het nieuwe auditorium in Apeldoorn, een grote stap vooruit voor orkest en organisatie.” Daarnaast dirigeert hij met veel plezier en enthousiasme zijn vaste orkesten in Nederland: muziekvereniging Onderling Genoegen uit zijn woonplaats Krommenie, de Spijkerpakkenband uit Opsterland en het Noord-Nederlands Jeugd Orkest. Janssen: “Ook zonder Schoonhoven heb ik nog steeds fantastisch werk. Ik voel me enorm bevoorrecht om als eerste Nederlander gedirigeerd te hebben tijdens de British Open en drie keer achter elkaar in de Royal Albert Hall te hebben gestaan. Een hele rits jongensdromen kan ik van mijn bucketlist afstrepen. Uiteraard blijven er nog wensen over. Europees kampioen worden met een Nederlandse band zou geweldig zijn. Verder zou ik graag eens aan de Noorse of Zwitserse kampioenschappen willen meedoen. De sfeer daar is ontzettend leuk. Ook zou ik graag eens een militair harmonieorkest in binnen- of buitenland willen dirigeren. Het zijn wensen die nu dichterbij komen dan ooit. Maar ik wacht rustig af wat zich aandient.”

Jurybox bij NBK op andere plek

Het bestuur van de NBK heeft maatregelen getroffen om excessen zoals vorig jaar uit te sluiten. Dat zegt NBK-voorzitter Pieter van Diepen. De verrassende uitslag is onder meer aanleiding geweest om de jurybox op een andere plek te plaatsen. Van Diepen: “Vorig jaar zat de jury op het balkon. Twee derde van de box bevond zich onder een soort afdak. We hebben dat destijds uitvoerig getest en geconcludeerd dat dat praktisch geen verschil zou uitmaken. Om echter eventuele discussies over het weerkaatsen van het geluid uit te sluiten, komt de box nu op de begane grond te staan. De jury komt daardoor iets dichterbij de bands te zitten.” Het bestuur streeft er verder naar om voortaan voor ieder juryteam ten minste twee internationale topnamen aan te trekken. Deze buitenlandse juryleden worden geflankeerd door één Nederlandstalige collega. Van Diepen: “De Nederlandse markt is klein. Iedereen kent iedereen. We gaan echter uit van een hoge integriteit bij alle juryleden. Het nieuwe beleid is om van de Nederlandse jurylijst voortaan nog maximaal één persoon per team te kiezen. Ook streven we er naar om van de juryleden een team te smeden in plaats van drie individuen in de box te laten plaatsnemen.”

Erik Janssen pleit voor een reglement op maat voor brassbands.

Privilège

VERNIEUWDE PRIVILÈGE KLARINETTEN

De vernieuwde *Privilège* klarinetten zijn exceptioneel consistent in stemming en kleuren zeer makkelijk met andere instrumenten in alle acoustische zettingen, inclusief Symphonie, Harmonie, kamerorkesten alsmede ook in de studio.

Het uitgebalanceerde "throat tone" gebied (E, F, F#, G) is zeer helder en open en maakt de *Privilège* klarinet zeer consistent over het gehele bereik.

Veel noten hebben geen extra vingerzetting nodig om zuiver te spelen en extra correctie kleppen zijn overbodig voor de noten in het lage register (E en F).

INFO@SELMER.NL
WWW.SELMER.NL

De jurybox in TivoliVredenburg krijgt een andere plek.

'Ik geloof niet dat er spelletjes zijn gespeeld'

Voor het eerst sinds zeven jaar moet Erik Jansen de NBK in de kampioensdivisie laten schieten. Komend weekeinde kan hij zich volledig focussen op het optreden van de Spijkerpakkenband in de eerste divisie. Na de wereldtitel tijdens het WMC in 2013 won hij vorig jaar met het orkest de NBK-titel en dit jaar Survento Brass. Ook nu behoren de Friezen weer tot de kanshebbers in deze afdeling. De overgang

naar de kampioensdivisie lijkt nog slechts een kwestie van tijd. Janssen: "De Spijkerpakkenband is een fantastische organisatie om in rond

te lopen. Een heel dynamische en saamhorige club. Ik heb het er enorm naar mijn zin. Toen ik er kwam, was kampioensdivisie een vies woord en nog steeds zijn we daar niet mee bezig. Het orkest heeft in drie jaar tijd een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt. We zouden inmiddels heel veel repertoire aankunnen, maar sommige topstukken uit de kampioensdivisie zijn wellicht nog wat te hoog gegrepen. Hoewel je nooit weet wat er gebeurt als je ze op de lessenaars legt. De grootste lol zit hem echter in goede repetities en jaarprogramma's draaien en zorgen dat de band steeds beter gaat klinken. Als dat lukt, win je vanzelf wel prijzen. Dat staat los van de divisie." ●

De Bazuin uit Oenkerk doorbrak vorig jaar de hegemonie van Brassband Schoonhoven.

Programma Nederlandse Brassband Kampioenschappen

DATUM: Vrijdag 13 november, 14.30 uur.

LOCATIE: Utrecht, TivoliVredenburg.

JURY: Luc Vertommen (België), Tom Brevik (Noorwegen) en Luuk Tuinstra (Nederland).

DEELNEMERS: Vierde divisie: Blaast de Bazuin Oude-Nieuwe Bildtdijk; De Bazuin Triemen Westergeest; Ere Zij God Damwoude; Euphonia Ternaard; Felison Brass Velsen-Noord; Halleluja Menaam; Immanuel Eemsmond; UDI Oosternijkerk; Wilhelmina Kollum.

Derde divisie: Apollo Grou; Backum Brass Castricum; Blaast de Bazuin Surhuisterveen; Brassband Excelsior Veenwoudsterwal; De Nije Bazún Britsum; Gereformeerde Brassband Groningen; Greidebrass Greidhoeke; Kunst en Vriendschap Meeuwen; Looft den Heer Beetgumermolen; Soli Deo Gloria Blije.

DATUM: Zaterdag 14 november, 9.30 uur.

LOCATIE: Utrecht, TivoliVredenburg.

JURY: Tweede divisie: Luc Vertommen (België), Tom Brevik (Noorwegen) en Luuk Tuinstra (Nederland); **Eerste divisie en kampioensdivisie:** Steve Sykes (Engeland), Tijmen Botma (Nederland) en Stephen Bulla (USA).

DEELNEMERS: Tweede divisie: Brassband Amersfoort; Brassband Schoonhoven B; Constantijn Huygens Appingedam; David Zwolle; De Bazuin -B Oenkerk; De Lofklank Urterp; Euphonia Wollega; Excelsior Ferwert; Gloria Dei Gerkesklooster/Stroobos; Martini Brassband Groningen.

Eerste divisie: Brassband Breukelen; De Spijkerpakkenband Opsterland; Excelsior Zalk; Excelsior Kloetinge; Kunst naar Kracht De Goorn; Oefening en Uitspanning Wijk en Aalburg; Pro Rege Heerenveen.

Kampioensdivisie: Altena Brass Andel; Amsterdam Brass; Brassband Rijnmond Rotterdam; Brassband Schoonhoven A; De Bazuin Oenkerk; De Wälsang Buitenpost; Provinciale Brassband Groningen; Soli Brass Leeuwarden; Van de Kreeke Brass Band Limburg Geleen.

'De drummer kan nooit uit de maat spelen'

Trucs en tips van een levende legende uit de Nederlandse popmuziek. In de kantlijn van de Nationale Taptoe 2015 beleefden 26 aanstormende drumtalenten tijdens een clinic van Golden Earring-drummer Cesar Zuiderwijk de dag van hun leven.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN
FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

“Een drummer kan nooit uit de maat spelen. Je kunt achteraf altijd zeggen dat je het zo bedoeld hebt.” Zouden de drummertjes in spe die gouden tip ook in hun lesmethode tegenkomen? Vast niet! Cesar Zuiderwijk schudt deze ochtend wel meer adviezen en oefenstof uit zijn mouw die de jonge slagwerkertjes niet vlug uit hun lesboek zullen halen. Het gros van de tips en trucs tijdens zijn uiterst vermakelijk, maar leerzaam drumcollege zijn puur gebaseerd op eigen ervaringen. En die heeft de 67-jarige Haagse rockmuzikant in overvloed in huis. Anderhalf uur hangen de jonge drummertjes aan de lippen van de grote meester. Ook de papa's en mama's op de publieke tribune steken er nog wat van op. “Je hebt normale mensen en je hebt drummers. Het moeilijkste wat gewone mensen ooit aan coördinatie gedaan hebben, is de schoolslag zwemmen. Drummers zijn op dat gebied veel verder in hun ontwikkeling.”

Aanstormende drumtalenten hebben op het grote middenterrein van Ahoy Rotterdam hun drumkit in een kring opgebouwd rond de Golden Earring-drummer. Zuiderwijk is de artist in residence van de 61^e Nationale Taptoe in Rot-

terdam. Tussen zijn fabelachtige solo-optredens tijdens de taptoeshows geeft hij zijn kennis en ervaring door aan jonge drummers. Leden van muziekverenigingen en drumscholen mogen gratis meedoen aan de masterclass. Uit het hele land hebben 26 jeugdige jongens en meisjes de kofferbak van pa en ma volgestouwd met instrumenten en zijn naar Rotterdam gereisd. Zouden ze wel in de gaten hebben dat ze les krijgen van de drummer van Nederlands meest succesvolle rockgroep aller tijden? De meesten waren immers nog lang niet geboren toen hun leermeester met hits zoals *Radar Love* en *Twilight Zone* de wereld veroverde, het podium van Madison Square Garden in New York deelde met de legendarische Britse popgroep The Who en door de Verenigde Staten toerde met grootheden zoals Rush, Santana en Aerosmith. "Ik ben op YouTube wel eens een nummer van ze tegengekomen", vertelt Stan Kloot (14) uit Dordrecht. "Dat was *Radar Love*. Ik wist eerst niet van wie dat nummer was. Later begreep ik dat het een Nederlandse band was. Ik vond de drummer best wel goed. Toen ben ik meer nummers van de Golden Earring gaan opzoeken." Claudia Zwarts (13) uit Breda heeft voor deze clinic van haar ouders een lesje pophistorie van vaderlandse bodem gekregen. "Ze hebben me veel verteld over de Golden Earring. Ook hebben ze me

diverse nummers van de groep laten horen." Cesar Zuiderwijk gaat tijdens zijn masterclass vooral in op aspecten zoals houding en presentatie. Terwijl hij de drummertjes tijdens een van de ritmeoefeningen één voor één observeert, merkt hij op dat meer dan de helft van hen zijn ogen vooral op het drumstel heeft gericht. "Doe dat nou niet", roept hij. "Het ziet er niet uit. Blijf recht vooruit kijken. Er zijn om je heen zoveel leukere dingen te zien. Als je naar je hihat kijkt, draai je bovendien je hoofd te ver door. Als je straks vele uren per dag moet studeren, hou je er gegarandeerd hoofdpijn en nekklachten aan over." Om deze verkeerde gewoonte af te leren, haalt de drummer een onorthodoxe methode van stal. Claudia Zwarts fungeert daarbij als proefkonijn. Zij wordt met haar eigen sjaal geblinddoekt en moet vervolgens proberen om een ritme te slaan. Het experiment slaagt. Zonder te kijken weet ze elk instrument feilloos te raken. "Zie je nou wel?", lacht Zuiderwijk. De aandacht voor de ergonomische aspecten komt eveneens voort uit eigen ervaringen, vertelt de drummer na afloop. "Verkeerde houdingen sluipen erin zonder dat je het in de gaten hebt. Pijn in rug en polsen zijn het gevolg. Zelf heb ik ook ooit zoiets aan de hand gehad. Man, het is één grote ellende als je dat later moet gaan corrigeren."

Aan het einde van de sessie gooit Cesar er nog een solootje uit. De cursisten en het publiek applaudisseren. "Schei uit, schei uit", roept de drummer. "Ik doe gewoon mijn werk. Daarvoor hoef je niet te applaudisseren." Aan een man op de tribune vraagt hij wat hij voor de kost doet. "Gepensioneerd drukker", is het antwoord. "Nou, toen u vroeger aan het drukapparaat stond, begon toch ook niemand te klappen." Zo, nog even een groepsfoto en dan in de rij voor een handtekening. Met oefenpadjes, trommels en stokken verzamelen de cursisten zich rond de drumcoryfee. Pa en ma leggen de meet & greet van zoon- of dochterlief met de drummer vast op hun smartphone. Uit de bewonderende blik van sommige vaders en moeders valt af te lezen dat ze eigenlijk dolgraag zelf met hun jeugdidool op de foto waren gegaan. "Het was fantastisch", zegt Stan Kloot, terwijl hij zijn drumstel staat in te pakken. "Ik heb echt wel veel geleerd. Vooral de uitleg dat kruislings slaan onlogisch is, was erg interessant." Toch had Stan, ondanks de leerzame morgen, zich er nog wat meer van voorgesteld. "Ik had verwacht dat zijn drumstel veel groter zou zijn. Dat viel een beetje tegen." ●

Kick-off Impulsregeling Muziekonderwijs

De Impulsregeling Muziekonderwijs is officieel van start gegaan. Met deze nieuwe subsidieregeling van het Fonds voor Cultuurparticipatie kunnen scholen hun muziekonderwijs verbeteren. Voorwaarde is dat ze samenwerkingen aangaan met andere partijen uit het muziekveld, zoals harmonieën, fanfares en brassbands.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: FV MEDIA PRODUCTIES

De subsidieregeling Impuls Muziekonderwijs stelt basisscholen in staat te investeren in meer en beter muziekonderwijs. Bijvoorbeeld door structureel muzieklessen te gaan aanbieden of leerkrachten te gaan trainen in het geven van muziekonderwijs. Een belangrijke voorwaarde daarbij is dat de verbinding gemaakt wordt tussen binnenscholen en buitenscholen muziekonderwijs. Bij een aanvraag voor subsidie hoort een samenwerkingsovereenkomst met minimaal één lokale of regionale culturele instelling met muziekspecialiteit. In de samenwerkingsovereenkomst wordt het doel van de samenwerking, hoe er wordt samengewerkt, taken en verantwoordelijkheden van betrokken personen en afspraken over de inzet van uren en financiële middelen vastgelegd. Een lokale of regionale culturele instelling met muziekspecialiteit kan zijn een muziekschool, maar ook een plaatselijke muziekvereniging of poppodium. Verenigingen zelf komen dus niet voor deze regeling in aanmerking. Het initiatief moet komen van de onderwijsinstelling. Muziekverenigingen die interesse hebben om als buitenschoolse partner te fungeren, doen er echter verstandig aan om met de plaatselijke basisschool in contact te treden en de mogelijkheden tot samenwerking te bespreken. Het subsidiebedrag is afhankelijk van het aantal leerlingen en kan oplopen tot 20.000 euro voor drie jaar. Aanvragen is mogelijk tot 1 april voorafgaand aan het schooljaar waarin het project start. Voor het schooljaar 2016-2017 kan tussen 2 november 2015 tot 1 april 2016 een aanvraag worden ingediend.

In oktober 2014 kondigde minister Bussemaker van OCW een aantal maatregelen aan om een impuls te geven aan muziekonderwijs binnen het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit. De subsidieregeling Impuls Muziekonderwijs is onderdeel van deze activiteiten en sluit aan bij het doel van de beweging Méér Muziek in de Klas. In dit platform zetten publieke en private partijen zich onder leiding van koningin Máxima de komende vijf jaar gezamenlijk in voor structureel muziekonderwijs op de basisschool. KNMO-voorzitter Bart van Meijl is één van de ambassadeurs van Méér Muziek in de Klas. ●

Informatie: www.cultuurparticipatie.nl. Kies vervolgens het tabblad 'Subsidies' en klik op het vakje 'Impuls muziekonderwijs'.

25
YEARS

NK blazers: landelijk visitekaartje van KNMO

Het Nederlands kampioenschap voor blazers is door zijn landelijke dekking uitgegroeid tot een visitekaartje van de KNMO. Met saxofonist Luuk Meeuwis kreeg de titelstrijd bovendien een winnaar van formaat. Toch doet de doelgroep Blaasmuziek er goed aan om de opzet van het toernooi eens kritisch tegen het licht te houden.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

“We gaan er iets heel tofs van maken”, voorspelt kapitein Joost Kuipers, projectofficier van het Orkest van de Koninklijke Luchtmacht. “We zijn een jonge dynamische organisatie. Dat imago willen we ons ook in onze shows presenteren. We maken gebruik van allerlei technische snufjes zoals onder meer grote LED-schermen. En jij gaat in die show meerdere keren als solist optreden.” Luuk Meeuwis glundert van oor tot oor.

“Jeetje, dat is echt vet”, lacht de kersverse Nederlands kampioen. De saxofonist van muziekvereniging Arti in Oirschot vormt al enkele jaren een van de smaakmakers van het Nederlandse kampioenschap voor blazers. Diverse keren zat hij dicht bij de zege. Telkens kwam hij net een banddikte te kort. Met de uitvoering *Sonata Op. 29* van Robert Muczynski bereikte de 19-jarige muzikant eindelijk het doel waar hij al zo lang

zijn zinnen op had gezet. Met de score van 93 punten legde hij beslag op de kampioenstitel in de eerste divisie. Eindelijk bingo voor Luuk! “Ik ben normaal niet echt zenuwachtig voor een optreden”, vertelt hij direct na de prijsuitreiking. “Maar nu voelde ik toch wel de spanning. Ik wilde deze wedstrijd echt zó graag een keer winnen.” Complimenten ook van Ruud Merx, trombonist van het Johan Strauss Orkest van André Rieu. Hij is bestuurslid van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen en volgt in Utrecht als geïnteresseerd toevoerder de verrichtingen van de jonge solisten. “Je merkt dat veel deelnemers toch vooral vastzitten aan de nootjes”, merkt hij tussen de diverse optredens door op. “Bij Luuk was dat anders: hij verzorgde geen optreden, maar gaf een echt concert.” Uit handen van KNMO-voorzitter Bart van Meijl ontvangt de nationale kampioen een fraaie trofee. Maar nog veel blijer is hij met de extra prijs voor de winnaar in de hoogste klasse: een solo-optreden met het Orkest van de Luchtmacht. Kapitein Joost Kuipers is speciaal naar Utrecht gekomen om de prijs te overhandigen. Luuk is er zichtbaar mee in zijn nopjes. “Ik speel normaal gesproken niet vaak licht repertoire. Maar deze uitdaging durf ik wel aan. Echt geweldig.” De student Technische Wiskunde aan de Technische Universiteit Eindhoven heeft in zijn muzikale carrière al heel wat prijzen in de wacht gesleept. Diverse keren legde hij beslag op de Brabantse titel. Drie jaar geleden

Prijsuitreiking in de jeugddivisie.

Lotte Tigelaar.

won hij het landskampioenschap in de tweede divisie. Eerder dit jaar scoorde hij een eerste prijs tijdens het Prinses Christina Concours in de regio's Hertogenbosch. De KNMO-titel in de eerste divisie ziet hij als het hoogst haalbare binnen de amateurwereld. En wat is er dan mooier dan afscheid nemen op je hoogtepunt? Met de trofee in de hand besluit de talentvolle muzikant om een punt te zetten achter zijn solistische activiteiten binnen de amateurmuziekbond. "Met het behalen van dit kampioenschap kan ik mezelf op dit podium niet meer overtreffen. Daarom heb ik besloten om niet meer mee te doen. Misschien wel nog eens met een ensemble, maar niet meer als solist."

In een andere hoek van de Fentener van Vlissingenzaal van het Utrechts Conservatorium loopt Rik Heijnen heen en weer met zijn smartphone aan zijn oor. De trompettist van harmonie Sint Cecilia uit Susteren is net Nederlands kampioen in de derde divisie geworden. Het nieuws staat goed en wel op sociale media of de app's en sms'jes met felicitaties van verenigingsgenoten en vrienden stromen binnen. Zijn grootste fan heeft hij persoonlijk op de hoogte gebracht. "Ik heb net opa gebeld", zegt de 14-jarige muzikant. "Hij was erg blij. 'Goed zo jongen!', zei hij." Terwijl Luuk Meeuwis het hoogste haalbare heeft bereikt, staat Rik Heijnen nog pas aan het begin van zijn loopbaan. "Het is pas de eerste keer dat ik hier sta", vertelt hij trots. Toch heeft hij al een aardige ere lijst bijeen gespeeld. Zo won hij eerder dit jaar de Limburgse titel in de derde divisie. Door het behalen van het Nederlands kampi-

Roas Kuipers.

oenschap heeft hij een bijzondere wedstrijd gewonnen. "Mijn vader heeft me beloofd dat hij een prijzenkast voor mij zal maken als ik vandaag win. Nou pa, je kunt aan de slag", daagt hij vader Michel uit.

De KNMO introduceert tijdens het NK voor blazers een nieuwtje. ZIMIHC, het podium voor de amateurkunst in Utrecht, stelt voor solisten uit iedere divisie een publieksprijs beschikbaar. De winnaars mogen op 21 mei 2016 een optreden verzorgen in het bijprogramma van de European Championship for Wind Orchestras (ECWO) in Tivoli Vredenburg in Utrecht. In de tweede divisie gaat deze extra prijs naar Irene Wils van harmonie L'Union uit Bladel. Dat is geen toeval. Irene valt op doordat ze haar solowerk *Hypnosis* van Ian Clarke volledig uit het hoofd speelt. "Dan kun je veel meer uit jezelf halen", verklaart de 15-jarige

fluitiste. "Je kunt veel vrijer je gevoel in de muziek leggen dan wanneer je maar steeds op dat papiertje staat te kijken." Dat ze juist het Nederlands kampioenschap heeft uitgekozen voor de première van dit hoogstandje getuigt van lef. "Je moet op tijd beginnen met oefenen", tipt ze. "Niet wachten tot de laatste week en dan menen dat je het met tien keer doorspelen per dag onder de knie krijgt. Daar word je alleen maar onzekerder van. Ik ben er al voor de zomer mee begonnen. Zelfs tijdens de vakantie in Zwitserland heb ik iedere dag geoefend."

Op enkele korte pauzes na zat Durk Lautenbach samen met Jos van de Braak bijna twaalf uur achter de jurytafel. Het Friese jurylid kijkt met plezier terug op de kampioenswedstrijd. "Het is een prachtig evenement", zegt hij. "Bij sommige muzikanten zit ik echt te genieten. Er worden vaak prestaties van uitzonderlijk hoog niveau geleverd. Dat geldt zeker voor de winnaars in de diverse divisies." Het viel Lautenbach op dat het niveau in de vijfde divisie over de gehele linie iets achterbleef bij de overige divisies. "Er wordt in deze divisie over het algemeen erg voorzichtig gespeeld. Daardoor lag het niveau zelfs wat lager dan in de jeugddivisie. Het lijkt wel of de muzikanten wat verlegen zijn. Dat is ook een beetje inherent aan de gemiddelde leeftijd in deze divisie. Meer aandacht voor muzikaliteit zou de resultaten ten goede komen." Dat geldt volgens Lautenbach ook voor sommige kandidaten in de overige divisies. Ritmisch en technisch wordt er veelal prima gespeeld, maar aan de wijze van presentatie kan

De kandidaten in de lagere divisies.

Rik Heijnen

Megan Brouwer.

Nadieh Schouten.

Irene Wils.

nog geschaafd worden. Lautenbach: “De winnaars scoren hoger omdat ze zich meer verdiept hebben in het stuk. Ze hebben meer nagedacht over de muzikale lijn en een goede afweging gemaakt van aspecten zoals articulatie, dynamiek en frasering. In de eerste divisie zaten diverse deelnemers

tegen de negentig puntengrens aan. Die zouden daar zomaar overheen kunnen komen wanneer ze zich wat meer zouden verdiepen in de muzikale aspecten. Inhoudelijk zou een aantal muzikanten nog kunnen groeien. Maar dat is ook een kwestie van ontwikkeling.”

Het Nederlands kampioenschap voor solisten is onder de vlag van de KNMO uitgegroeid tot een echte landelijke titelstrijd. Alle regionale bonden mogen hun kampioenen afvaardigen. Daardoor komen uit vrijwel alle provincies deelnemers aan de start. Een prachtig evenement. Een visitekaartje van de KNMO. Niet in de laatste plaats door de

aantrekkelijke prijzenpot. Behalve medailles en trofeeën zijn er ook masterclasses, workshops en solo-optredens te winnen, zelfs met professionele orkesten. Maar ieder voordeel heeft ook zijn nadeel. Dat geldt ook voor het selectiesysteem voor het NK. Geografisch gezien resulteert deze methode in een volwaardig Nederlands kampioenschap. Minpuntje is echter dat hierdoor niet altijd de allerbeste muzikanten van het land aan de start komen. Een thema waar de doelgroep Blaasmuziek toch eens over zou moeten nadenken. Want waar een wil is, is een weg. Je zou bijvoorbeeld wildcards kunnen toekennen aan muzikanten die in sterk bezette provincies net niet

Doelgroepvoorzitter Michiel Dijkman en Pelle van Esch.

kampioen zijn geworden. Voorwaarde zou kunnen zijn dat kandidaten voor deze extra startplekken in de voorronde op zijn minst 90 punten behaald moeten hebben. Met bijna a vijftig deelnemers zit bij het huidige systeem het dagprogramma echter al overvol. Ook dat probleem is op te lossen. Je zou de wedstrijd kunnen splitsen over twee zalen. Bijvoorbeeld door solisten en ensembles van elkaar te scheiden. Een andere optie is om voor de afvaardiging naar het NK een minimum score als eis te stellen, bijvoorbeeld 85 punten. In de huidige opzet is iedere bondskampioen gerechtigd om deel te nemen aan het NK, ongeacht het behaalde puntentotaal tijdens de provinciale voorronde. Dat geldt zowel voor solisten als ensembles. Die regel is vooral bedoeld om in alle divisies een provinciale vertegenwoordiger aan de start te krijgen. Maar moet je daar wel zoveel gewicht aan hangen? Eerlijk is eerlijk: met name bij de ensembles was een aantal prestaties allesbehalve kampioenswaardig.

Het is voor het niveau van het NK jammer dat daar toppers uit sterke competities voor thuis moeten blijven. Wanneer 85 punten als selectie criterium was aangehouden, zouden toch alle provincies met meerdere muzikanten vertegenwoordigd zijn geweest op het NK. Alleen niet meer in alle divisies. Vreemd is ook dat het NK geen plaats biedt aan concertslagwerkers. Muzikanten in de categorie klassiek slagwerk worden doorverwezen naar het NK voor solisten uit de doelgroep Show, Mars en Percussie, terwijl hun repertoire veel beter aansluit bij dat van de blazers. Helemaal vreemd is dat het omgekeerde niet gebeurt. Een fluitist van een fluit- en tamboerkorps of een trompettist van een showband wordt niet afgevaardigd naar het NK voor blazers. Een mooie uitdaging voor het doelgroepbestuur om daar de komende wintermaanden eens een flinke boom over op te zetten. ●

Winnaar Luuk Meeuwis met KNMO-voorzitter Bart van Meijl.

Nicole Terpstra en Lutske Visser.

Luuk Meeuwis.

Martijn van Rijswijk.

Marlinda Wenselaar.

GROTE KLANK
kleine prijs

St. Petersburg

Vraag naar
St. Petersburg
BBb, CC en Eb-Tubas
in uw muziekwinkel!

DE, AT, CH, NL, ga naar
FMB
Fachmarkt Blasinstrumente
GmbH
Dammstr. 39
D-33332 Gütersloh / Duitsland
www.fmb-direkt.de
information@fmb-direkt.de

UW MONDSTUK, EEN HOOFDSTUK APART!

Data Regionale Mondstukaanmeetdagen
Mondstukspecialist Henk Rensink
Voor hout- en koperblazers 2015 - 2016

2015

14 november : **Adams, Ittervoort**, 0475 560 703

12 december : **Van der Glas, Heerenveen**, 0513 468 041

2016

16 januari : **van Geffen, Veldhoven**, 040 253 75 18

5 maart : **van der Glas, Heerenveen**, 0513 468 041

18/19 maart : **Kreismusikschule Schleswig-Flensburg Duitsland**

2 april : **Excel Oeffelt**, 0485 362 668

7 april : **Musikmesse Frankfurt-Duitsland**
(zakelijke contacten)

Aanmeldingen op bovenstaande adressen

Of kijk op www.henkrensink.nl

Afspraken en inlichtingen:

(individueel en groepen:

werkdagen tot 21.00 uur

zaterdag tot 17.00 uur

Telefoon: 055 366 88 03

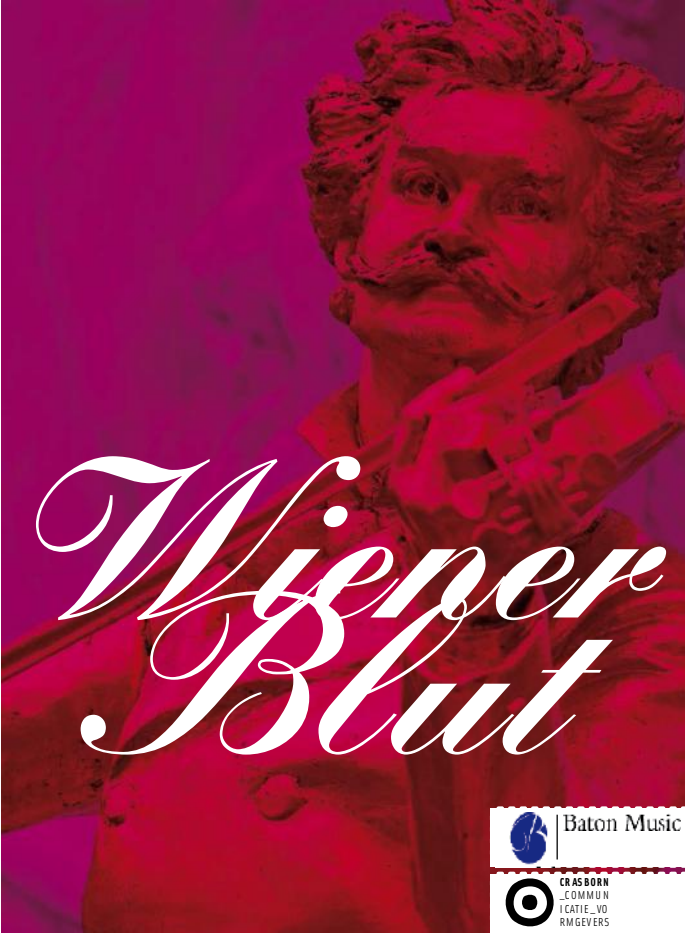
Praktijk adres:

Schopenhauerstraat 61

7323 LS Apeldoorn

Internet: www.henkrensink.nl

e-mail: info@henkrensink.nl

Wieper Blut

 Baton Music

 **CRASBOORN
COMMUNICATIE VOOR
RMGEVERS**

Close finish bij DCE-finale in Kerkrade

De Britse topkorpsen streden in het Parkstad Limburg Stadion in Kerkrade op het scherpst van de snede om de DCE European Championships 2015. Uiteindelijk trok Kidsgrove Scouts aan het langste eind. Bij de junioren loste Johan Friso uit Middelburg Jubal uit Dordrecht af.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: STEFAN RICHTER

Het hele seizoen al waren Kidsgrove Scouts en The Company aan elkaar gewaagd. Op de Britse kampioenschappen ging The Company met de zege aan de haal. En ook na de prelims in Kerkrade ging de titelverdediger nog aan kop. In de finale was het stuivertje wisselen tussen de beide Britse topkorpsen. Tijdens de uitvoering van de show *The Stone Circle - The Myths and Magic of Stonehenge* zette Kidsgrove er nog een tandje bij. Dat resulteerde in een score van 91,25 punten. The Company kwam met het programma *Voyage Spectacle* tot 90,20 punten. Het brons was voor Jubal Drum & Bugle Corps uit Dordrecht met

88 punten. Juliana Middelburg eindigde met 84,55 punten op de vierde plaats.

In de Junior Class volgde Drum Corps Johan Friso uit Middelburg Jong Jubal Dordrecht op als Europees kampioen. Met de show *Take 44* zetten de Zeeuwen 82,75 punten op het scorebord. Jubal pakte met 82,20 punten het zilver. Op respectabele afstand eindigde Jong Beatrix Hilversum met 76,45 punten als derde, gevolgd door Jong-Holland Junioren met 70 punten. Aan de finale van het DCE-kampioenschap deden 19 Amerikaans georiënteerde showkorpsen uit vijf landen mee. ●

Johan Friso Middelburg.

VANDOREN New Products

- SL5, TL5, and BL5 saxophone classical mouthpieces complete the OPTIMUM range
- **V21** reed for Bb clarinet. Watch the video of Martin Fröst playing the **V21**.
- Black Diamond Ebonite for Bb clarinet: a unique mouthpiece
- V16 metal mouthpiece range for tenor saxophone, available in three chambers.
- Reed-trimmers for Vandoren Bb clarinet and alto sax reed models.
- More new products at www.vandoren.com

Watch the video of Martin Fröst playing the **V21**

Vandoren®
PARIS
Distributed by www.jtmusic.nl

Muzikale charme in HRFSTWND

Dirigent Dick Hesselink groeide op in een gezin met drie zussen en is zelf vader van drie dochters. Vanuit die positie kwam hij op het idee om een harmonieorkest in het leven te roepen bestaande uit louter vrouwen. Samen met een aantal bevriende dames uit de blaasmuziek werkte hij het plan uit. Een jaar na de oprichting maakt het Dutch Ladies Orchestra zijn opwachting in de concertserie HRFSTWND.

TEKST: ONZE REDACTIE * FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

“Het leek me gewoon geweldig om in een orkest met alleen maar vrouwen te spelen.” Marian Braam zit al 42 jaar bij muziekvereniging Volharding uit Beek-Montferland. Ze speelde mee tijdens het debuutconcert van het Dutch Ladies Orchestra. Puur muzikaal-technisch gezien verschilt het spelen in het vrouwenorkest volgens haar nauwelijks van een gemengd orkest. Het levert vooral een bijzonder plaatje op. “Een vrouw achter de drums, op basgitaar, bastrombone, baritonsaxofoon en euphonium”, somt de 51-jarige hoorniste op. “Normaal zou je zeggen: dat zijn echt instrumenten voor stoere kerels. We laten zien dat vrouwen overal op kunnen spelen. Bij ons blaast een prachtige blonde meid op een heel grote bas. Echt geweldig!” Ook Desiré Dijkstra vindt het stoer dat het zwaar koper en het slagwerk ‘bevrouwd’ worden. “Met zestig vrouwen bij elkaar is het wel soms een kippenhok. Maar er wordt ook hard gestudeerd”, zegt de 43-jarige fluitiste van muziekvereniging De Club in Didam. Het enige dat volgens haar nog ontbreekt is een vrouwelijke dirigent. “Dat zou het plaatje helemaal compleet maken.” Dick Hesselink voelt zich thuis in een vrouwenwereld. Geen wonder, de 52-jarige dirigent groeide op in een gezin met drie zussen. Hij zette bovendien nog eens drie dochters op de wereld. Vanuit die positie broedde hij enige tijd op een idee om een orkest in het leven te roepen bestaande uit louter vrouwen. “Aanvankelijk vatte ik het op als een ludiek idee. Maar hoe meer

ik erover nadacht, hoe meer ik me er iets bij kon voorstellen. Dit zou wel eens een gat in de markt kunnen zijn, louter vanwege haar unieke bezetting. Dus niet per se artistiek gezien, maar wellicht wel als visitekaartje. Een vrouwenorkest zou wel eens deuren kunnen openen die voor andere orkesten gesloten blijven. Denk daarbij aan evenementen waar vrouwen bij elkaar komen, zoals de jaarconferentie van Vrouwelijk Ondernemend Nederland et cetera. Zo is de spade voor

het Dutch Ladies Orchestra in de grond gezet.” Hesselink besprak zijn idee met klarinetdocente Johanna Eijsbouts uit Zeist. Zij had er meteen oor naar. Al vlug werden enkele enthousiaste vrouwen bereid gevonden om het plan verder handen en voeten te geven. Uit het netwerk van deze werkgroep meldden zich ook al de eerste belangstellenden aan. “De meeste orkestleden zijn afkomstig uit het midden van het land; Maarn, Vleuten, Soesterberg en Maarssen.

Het Dutch Ladies Orchestra repeteert voor het HRFSTWND-concert.

Toen de plannen eenmaal via Facebook bekend werden, meldden zich ook muzikanten uit onder meer Venray, Eindhoven, Hoeven, Alblasserdam, Alkmaar, Uithoorn, Zwolle en regio's zoals de Achterhoek en Twente aan. In de eerste bezetting waren acht provincies vertegenwoordigd." Op 25 april gaf het Dutch Ladies Orchestra in een uitverkocht theater Vleuterweide in Vleuten zijn debuutconcert. Op het podium zaten 65 vrouwelijke muzikanten uit alle delen van het land, in leeftijd variërend van tieners tot zestigers. Met werken zoals *Madame Butterfly*, *Annie*, *Norma*, *The Girls of Jobim* en *Gloria Estafette* presenteerde het orkest een programma met een hoog vrouwelijk gehalte. Voor de pauze klassiek en opera, na de pauze populair repertoire en musicalmelodieën. Muziek voor een brede doelgroep. Ook de vocale partijen en solistenrollen werden door vrouwen vertolkt. "Het eerste concert was meer bedoeld als try-out om ons te presenteren aan de buitenwereld. Om te onderzoeken of we bestaansrecht hebben", zegt Hesselink.

Voorlopig gaat het gezelschap op de ingeslagen door. Het Dutch Ladies Orchestra heeft inmiddels de rechtspersoonlijke status van een stichting. Het is dus geen vereniging. Muzikanten kunnen er geen lid van worden. Hesselink: "We streven ernaar om drie projecten per jaar te doen. We hebben dus geen reguliere repetities. Voor ieder project trekken we vier of vijf repetities uit. Daarbij is het de bedoeling om rond een vaste kern telkens een wisselende bezetting samen te stellen." De dirigent heeft inmiddels ook antwoord gekregen op de vraag waar het allemaal mee begon: hoe is het om een orkest met louter vrouwen te leiden? Hesselink: "Er komt een andere energie vrij. Naarmate de muzikanten elkaar beter leren kennen, worden de

Dick Hesselink, de geestelijke vader van het Dutch Ladies Orchestra.

menu is met *To My Country* (Bernhard Zweers, arr. Johan de Meij), *Symfonieën Der Nederlanden* (Louis Andriessen), *Madurodam* (Johan de

nen realiseren en kansen kunnen ontplooiën die andere orkesten wellicht niet krijgen. Dit orkest laat per slot van rekening een ander, charmant gezicht zien. We denken daarmee reclame te kunnen maken voor de hele blaasmuzieksector." Ook de invulling van het artistieke concept moet nog verder worden uitgewerkt. "Er leven daar wel ideeën over. Zo wil de stichting vrouwelijke solisten aantrekken en aandacht schenken aan vrouwelijke componisten. Mogelijk kunnen we vrouwen voor ons laten schrijven. Verder denken we aan een project met louter vrouwelijke professionele muzikanten. Ook willen we in de nabije toekomst gaan werken met vrouwelijke dirigenten. Dat is de enige functie die nu nog door een man wordt ingenomen, maar het is niet mijn ambitie om dirigent te blijven. Ik zal echter wel altijd een vinger in de pap willen blijven houden. Het is per slot van rekening wel mijn geesteskindje." ●

'Dit zou wel eens een gat in de markt kunnen zijn'

repetities steeds gezelliger. Dan is het zaak om het repetitietempo zo hoog mogelijk te houden, zodat er weinig tijd overblijft voor andere zaken."

Zondag 15 november deelt het Dutch Ladies Orchestra tijdens het HRFSTWND-concert in Amphion in Doetinchem het podium met fanfareorkest Union uit Zelhem. Het muzikale

Meij), *A Big Mac in a Cadillac* (Joop van Dijk) en *Gammatique* (Gerard Boedijn) geheel van Nederlandse makelij. Hesselink benadrukt dat ondanks de succesvolle start alles nog in de kinderschoenen staat. "We willen nu doorpakken. Maar hoe we dat gaan doen, is nog niet helemaal uitgekristalliseerd. We zijn er inmiddels wel van overtuigd dat we een bepaalde marktwaarde kun-

Rimskys-Horns

Hét betrouwbare adres voor uw
nieuwe en gebruikte hoorn:
Alexander, Paxman, Yamaha,
Jungwirth e.a.

- Uitstekende service
- Ruim, steeds wisselend aanbod
- Deskundige reparateurs
- Advies op maat
- Goede prijs/kwaliteit verhouding

www.rimskys-horns.com

Eric Borninkhof
Diependaalselaan 133
1214 KA Hilversum
Tel.: 035 6220221
06 51278301

Als musiceren je passie is...

- Specialist in blaasinstrumenten, slagwerk, percussie en akoestische gitaren
- Specialist in reparatie en onderhoud in eigen atelier
- Leverancier van alle merken

'smaandags gesloten,
donderdag koopavond tot 20:00 uur

Rijksweg 165 Gaanderen
0315 - 323 457

www.brugmanmuziek.nl

Pearl Flute

A Tradition of Innovation

De Quantz Forza modellen

Een heldere, krachtige klank gecombineerd met een perfecte aanspraak in alle registers.

De Quantz Forza serie biedt je vele extra's zoals: "French pointed" klepdeksels, "One-Piece Core-Bar" en een pinloze mechaniek. Naast deze hierboven genoemde kenmerken, wordt deze nieuwe Forza serie geleverd met een hand gemaakt kopstuk, Forza! Hiermee ga je **voortuit!**

Deze fluit bezorgt je veel speelplezier!

- een gemakkelijke aanspraak
- een stabiele toon in alle registers
- het elegante, donkere Pearl karakter

www.pearlflute.com

The Instrument of your **Imagination**

Reizigers op Utrecht Centraal verrast

Een muzikale verrassing voor reizigers op Utrecht Centraal. Tussen de dienstmededelingen van de NS klinkt het *Nocturno* van Franz Strauss. Deelnemers aan het Nederlands kampioenschap voor solisten zorgen midden in de drukke stationshal voor een mooi stukje blaasmuziekpromotie.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: FV MEDIA PRODUCTIES

Anouk Mulder in actie in de stationshal in Utrecht.

het Nederlands kampioenschap voor solisten gaven het goede voorbeeld. Roas Kuipers (cornet), Marilyn May Leliveld (altsaxofoon), Anouk Mulder (bugel), Myrthe van der Burgt (hoorn) en de duo's Danielle Blauw/Jildou van der Kloet (dwarsfluit) en Elke Postma/Isa Schijvens (cornet) zetten hun lessenaar op bij de openbare piano in de stationshal om met begeleiding van KNMO-medewerkster Petra van der Aart hun concourswerk uit te voeren voor passerende reizigers en shoppers. De spontane actie werd niet alleen door het publiek zeer gewaardeerd. Ook de muzikanten zelf beleefden veel plezier aan hun optreden. "Echt leuk", zegt hoorniste Myrthe van der Burgt enthousiast. "Ik heb altijd al eens een keer als straatmuzikant willen optreden. Dat is bij deze gelukt. Die ambitie kan ik weer van mijn bucketlijst afstrepen. Een prima idee!" ●

Een mevrouw haast zich om haar smartphone tevoorschijn te halen om vlug een filmpje te kunnen maken. Een moeder zet een buggy zo neer dat haar tweeling de muzikanten goed kan zien. "Wat leuk", zegt ze. "Ik heb vroeger zelf ook een instrument bespeeld." Even verderop vraagt een man zich af waar de afkorting KNMO op de banner naast de solist voor staat. De mededeling dat de stoptrein naar Maarssen vertragting heeft, klinkt heel wat sympathieker met de *Rondino* van Alan Street op de achtergrond. Reizigers op het Centraal Station van Utrecht werden zaterdag 3 oktober aangenaam verrast door spontane optredens van diverse blaasmuzikanten. De stad Utrecht timmert hard aan de weg om de klankstad van Nederland te worden. De KNMO ondersteunt die ambitie door met diverse evenementen naar de Domstad te trekken. Maar als die muzikale ac-

tiviteiten niet verder komen dan de vier muren van de concertlocatie, merkt het grote publiek nog niets van die aspiraties. Deelnemers aan

Myrthe van der Burgt kan spelen als straatmuzikant afvinken van haar bucketlijstje.

Nieuwe koperblazersgroep Brass4Christ start audities

De blaasmuziektraditie in Nederland krijgt een vervolg met het nieuwe projectensemble Brass4Christ. Oprichter en dirigent Aad Contze start in samenwerking met Events4Christ audities voor deze projectgroep bestaande uit koperblazers en slagwerkers.

Brass4Christ wil muziek maken in de Engelse brassbandstijl. Deze muzieksoort heeft in Nederland veel liefhebbers. Veel mensen groeiden op met deze stijl. Denk aan muziek van het Leger des Heils; combo's en brassbands die feestdagen of evenementen kleur geven. De laatste jaren werden oude liederenbundels met behulp van brassbands nieuw leven ingeblazen (Joke Buis en de 'Johannes de Heer' sessies). Het is muziek met een enorme groep liefhebbers; om het te horen én te maken. Naar die laatste groep is Brass4Christ nu op zoek. Aad Contze: "Met Brass4Christ zoeken we niet alleen mensen die

deze muziek een warm hart toedragen, maar vooral mensen die deze muziek vanuit hun geloof willen spelen. Overtuigde christenen, koperblazers en slagwerkers, die hun talenten willen gebruiken. Als een getuigenis vanuit hen zelf, maar ook als een middel om andere mensen aan te spreken. We hopen met deze audities een groep te verzamelen die deze muziek kan laten klinken zoals het hoort: uit het hart! Echte 'teambuilders'; mensen die niet gaan voor zichzelf als middelpunt van de belangstelling, maar voor het schitteren van de groep!" Koperblazers op cornet, Eb-cornet, althoorn,

bariton, euphonium, bugel, trombone, bastrombone, Eb- en Bb-bas. De maximum leeftijd voor toelating is 65 jaar. Het is eerste project is gepland eind april 2016. Brass4Christ sluit aan bij eerder opgerichte groepen zoals Men4Christ en United4Christ. Het nieuwe ensemble kan in de toekomst ingezet worden bij (een van) beide. Brass4Christ zal ook ingezet worden als begeleiding van (inter)nationale artiesten. Meer informatie volgt binnenkort bekend via Events4Christ. Belangstellenden voor de auditie kunnen contact opnemen met Aad Contze via aad@selmer.nl. ●

New Cool Collective met Mark Reilly naar vernieuwd 013 in Tilburg

Het veelbekroonde New Cool Collective levert altijd hoogstaande jazz af. Voor hun nieuwste samenwerking sloegen ze de handen ineen met de Engelse Mark Reilly (Matt Bianco). Met dit unieke samenwerkingsproject doet de band op zaterdag 6 februari het compleet vernieuwde 013 in Tilburg aan.

New Cool Collective gaat al sinds 1993 mee binnen de Nederlandse jazz scene. De band ontstond toen saxofonist Benjamin Herman begon te experimenteren met dj Graham B. De unieke mix van live muziek tijdens een dj-set bleek een schot in de roos. Anno 2015 is New Cool Collective uitgegroeid tot één van de meest succesvolle jazz bands van Nederland. Ze speelden al samen met grote Nederlandse artiesten als Typhoon en Guus Meeuwis en op festivals als North Sea Jazz. Het is dan ook niet vreemd dat de volgende stap er een is op internationaal niveau. Voor de

nieuwe ep *The Things You Love* slaat New Cool Collective de handen ineen met Mark Reilly van de Engelse jazz/pop band Matt Bianco. De artiesten vormen samen twee handen op één buik waarbij de pop in teek en songwriting van Mark Reilly een verlengde vormt voor de jazz en soulvolle sound van New Cool Collective.

Op zaterdag 6 februari presenteren New Cool Collective en Mark Reilly de ep in een compleet vernieuwd 013 in Tilburg. Kaartverkoop: www.013.nl. ●

MEGA!

Magazijnopruiming

Zaterdag
28 november

Van 9:00 tot 16:00 uur

Adams Muziekcentrale
Ittervoort (NL)

www.adams.nl/opruiming

**+ 25%
KORTING**

op alle accessoires
in de winkel*

*25% korting op de adviesprijs, niet geldig op aanbiedingen en afgeprijsde artikelen.

Adams Muziekcentrale
Aziëstraat 17-19

6014 DA Ittervoort
Tel. +31(0)475 560700

www.adams.nl

SESAM Academie: advies van en voor vrijwilligers

Hoe vinden we een sterke nieuwe voorzitter? Hoe kunnen we de dramatische terugval van het ledental van het jeugdorkest een halt toeroepen? Wat kunnen we doen om de bezoekersaantallen van onze activiteiten weer in de lift te krijgen? Verenigingen lopen in de dagelijkse praktijk tegen de meest uiteenlopende hobbels aan. De SESAM Academie biedt de helpende hand.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Verenigingen worstelen soms met problemen waar ze niet direct een passende oplossing voor hebben. Willem Lenderink, adviseur bij de SESAM Academie, komt het vrijwel dagelijks tegen. Hij kan zich goed voorstellen dat bestuurders van vrijwilligersorganisaties soms met de handen in het haar zitten. Lenderink: "De overheid trekt zich steeds verder terug van activiteiten op culturele, maatschappelijke en sportieve terreinen, terwijl deze activiteiten van groot belang zijn om onze samenleving leefbaar te houden. Met als gevolg dat maatschappelijke organisaties steeds professioneler en krachtiger moeten worden en sterkere bestuurders nodig hebben." De maatschappij zit in een fase van veranderingen en ontwikkelingen. Neem alleen al het subsidiebeleid.

Overheden draaien de geldkranen steeds verder dicht. Maar de centen zullen toch ergens vandaan moeten komen. Alternatieve geldbronnen moeten worden aangeboord. Sponsors, fondsen, cultureel ondernemerschap. Het vergt een heel andere aanpak. Lenderink: "Ook de vrijwilligerswereld zelf verandert. Er is een heel nieuwe jonge generatie maatschappelijk actief. Zij werken veel met sociale media en zien vrijwilligerswerk meer als sociaal ondernemen. De nieuwe vrijwilliger bindt zich minder langdurig aan een organisatie en kiest vaker voor kortdurende projectmatige inzet."

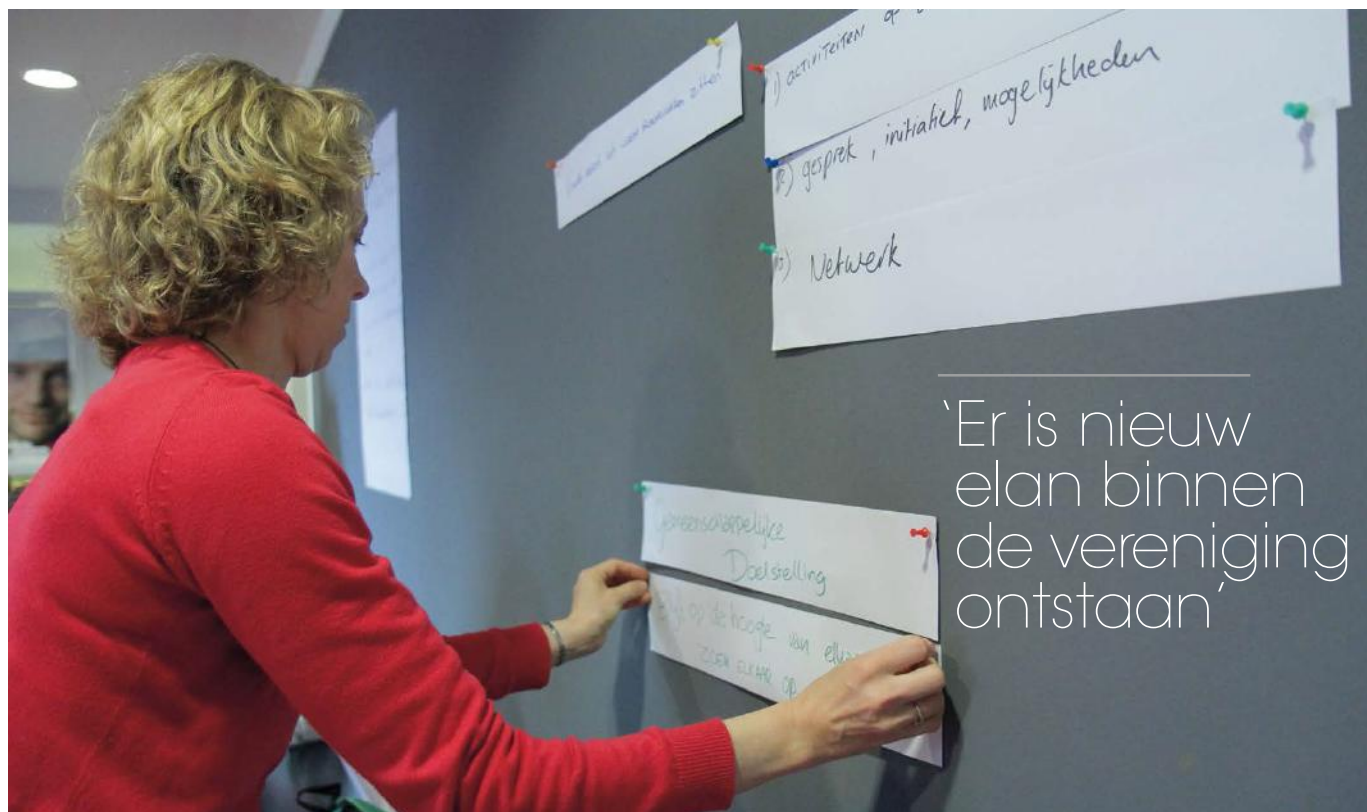
De SESAM Academie helpt vrijwilligersinstellingen bij allerlei bestuurlijke vraagstukken.

SESAM staat voor Senioren voor de Samenleving. Een landelijk opererende organisatie van 55-plussers die op vrijwillige basis als adviseur optreden. Advies van vrijwilligers voor vrijwilligers. Een soort Moeders voor Moeders dus, maar dan voor vrijwilligersorganisaties. "We hebben ongeveer tachtig adviseurs verdeeld over

Meer informatie over de SESAM Academie: www.sesamacademie.nl. Via deze website kan tevens het aanvraagformulier worden ingevuld waarmee vrijwilligersorganisaties zich kunnen aanmelden voor een adviesaanvraag.

SESAM Academie kan adviseren op het gebied van ledenwerving op scholen.

'Er is nieuw elan binnen de vereniging ontstaan'

Samen met de vrijwilligersorganisatie wordt een plan van aanpak opgesteld.

vijf regio's. Het zijn veelal voormalige leidinggevenden, directeuren, staf- en lijnfunctionarissen afkomstig uit de overheid, het bedrijfsleven en de gepremieerde en gesubsidieerde sector. Vrijwel allemaal werkend en denkend op academisch niveau. Stuk voor stuk vrijwilligers. Ze krijgen dus niet betaald voor dit werk. Ze zijn allemaal gecertificeerd door het volgen van de SESAM-leergang van twaalf studiedagen. Onze organisatie staat voor advies op maat."

Lenderink vertelt wat de SESAM Academie zoal doet. "We geven advies aan organisaties, coachen bestuursleden en vrijwilligers en functioneren ook als interim-bestuurders. In zijn algemeenheid ondersteunen we bij bestuurlijke en organisatorische zaken. Dus niet op inhoudelijk gebied. Onze aandachtsgebieden zijn strategie, missie, visie, beleid, organisatie, marketing, communicatie, fondsenwerving, ledenwerving, vrijwilligersbeleid, financiën, juridische zaken."

De SESAM Academie is inmiddels ook al diverse muziekverenigingen te hulp geschooten. Lenderink geeft een voorbeeld. "We hebben onder meer een vereniging geholpen waarbij de ontwikkelingen stagneerden. Het draagvlak ontbrak, de leden waren passief, het orkest kon geen nieuwe leden krijgen, er was sprake van een onderbezetting en de bestuurlijke daadkracht was gering. Aan de hand van individuele interviews met alle leden hebben we de situatie in kaart gebracht. De bevindingen

zijn vervolgens in alle geledingen van de vereniging besproken. Onder meer tijdens een discussieavond. Al die acties hebben uiteindelijk geresulteerd in de vorming van drie door leden gevormde werkgroepen. Er is nieuw elan binnen de vereniging ontstaan. Het bestuur is meer gaan besturen." Tot de klantenkring van de SESAM Academie behoren voedselbanken, sportverenigingen, culturele verenigingen, musea, natuur- en milieuorganisaties, patiëntenverenigingen, zorg- en welzijnsorganisaties en jeugd- en jongereninstellingen. "Organisaties melden zich aan via een aanvraagformulier op de website (www.sesamacademie.nl, red.)," legt Lenderink de werkwijze uit. "Het formulier gaat naar één van de regiocoördinatoren die er vervolgens een adviseur bij zoekt. De adviseur houdt een intakegesprek met vertegenwoordigers van de vrijwilligersorganisatie. Op basis van dit gesprek stelt hij een plan van aanpak op dat wordt besproken met de vertegenwoordigers van de vrijwilligersorganisatie. Na eventuele aanpassingen wordt overgegaan tot uitvoering van het plan door de adviseur met het bestuur en de leden van de organisatie. Na voltooiing van het traject volgt een evaluatie." SESAM Academie staat voor laagdrempeligheid. Dat geldt ook voor de kosten van de dienstverlening. Die bedragen 75 euro per dagdeel (exclusief 21% BTW en 0,28 euro kilometervergoeding). Deze vergoedingen zijn bedoeld om de exploitatie van het bescheiden kantoor in Apeldoorn te kunnen bekostigen en

voor de opleidingskosten voor de adviseurs. De adviseurs ontvangen dus geen salaris.

De SESAM Academie werkt samen met diverse partners zoals een aantal afdelingen van het Prins Bernard Cultuur Fonds en de Landelijke Vereniging van Voedselbanken. Deze organisaties stellen bijvoorbeeld culturele en natuur-/milieuverenigingen of startende lokale voedselbanken in staat om kosteloos gebruik te maken van de diensten van de SESAM Academie. Andere organisaties, zoals de Rabobank Noord Gooiland, stellen vouchers voor een bepaald aantal dagdelen beschikbaar. Verenigingen kunnen hiervoor in aanmerking komen om bijvoorbeeld een adviseur van SESAM in huis te halen voor workshops op het gebied van ledenwerving, fondsenwerving, pr en communicatie. ●

SESAM Academie helpt KNMO

De SESAM Academie gaat de commissie Educatie en Jeugdbeleid van de KNMO helpen bij het opstellen van een jeugdbeleidsplan. De organisatie gaat op verzoek van de KNMO onder meer projecten voor de werving van nieuwe leden in kaart brengen. Ook acties om leden te behouden worden in een overzicht vastgelegd. De bedoeling is dat hieruit een database ontstaat die verenigingen bij vragen over jeugdbeleid kunnen raadplegen.

'De frisse wind van HRFSTWND werkt'

HET Groot HRFSTWND Orkest repeteert onder leiding van Joost Smeets.

Als opmaat naar het concert van HET Symfonieorkest in de concertserie HRFSTWND verzorgde HET Groot HRFSTWND Orkest het voorprogramma. Een harmonieorkest van 110 geselecteerde amateurmusici rond Enschede en uit de rest van het land. In drie repetities studeerden de leergierige muzikanten twee stukken in. Klankwijzer nam een kijkje.

TEKST EN FOTO'S: FEIKE KLOMP

Op de lessenaars liggen *Casanova* van Johan de Meij en *Atlas of Remote Islands* van Harrie Jansen. Beide stukken met een uitdaging. Niet voor niets vinden er dan ook, naast tutti repetities, groepsrepetities plaats. Terwijl de muzikanten onder leiding van coaches (muzikanten van HET Symfonieorkest) druk met de soms ingewikkelde passages in de weer zijn, vertelt Marij van

der Meij (Planning & Orkestrzaken) namens het organiserende projectteam wat meer over HET Groot HRFSTWND Orkest en het idee erachter. "De opkomst is overweldigend. In het voorjaar zijn we bij zo'n twintig verenigingen in Overijssel langs geweest om te vertellen over het idee om in de HRFSTWND-serie, net als vorig jaar overigens, een Groot HRFSTWND Orkest

samen te stellen. Dat leverde 110 enthousiaste aanmeldingen op. Het is een initiatief van HET Symfonieorkest in samenwerking met Stichting MuziekPlatform Oost, Musidesk Rijnbrink en Cultuurmij Oost." Het bijzondere verder: een aantal beroepsmuzikanten van HET Symfonieorkest werkt eraan mee. "Eigenlijk willen we meerdere doelen bereiken", vertelt Marij verder.

“De individuele muzikant leert ervan, waardoor hij of zij het eigen orkest stimuleert om de kwaliteit verder te verbeteren. Zo zijn er verenigingen met meerdere deelnemers. Complete groepen gaven zich op. Zo vaardigt muziekvereniging Concordia Hengelo maar liefst 20 muzikanten af. Eendracht Winterswijk met 12 muzikanten is daar ook een goed voorbeeld van.”

Een van de Winterswijkse enthousiastelingen, Ezra te Paske (18), over het hoe en waarom van haar deelname. Zij speelt sopraansaxofoon bij Eendracht Winterswijk. “Ik vind het leuk en leerzaam om te doen. Omdat er maar drie repetities zijn, ben je ongemerkt toch geconcentreerder. De stukken zijn best pittig en je weet dat er weinig tijd is, terwijl je bij je vereniging soms maanden naar een concert toewerkt. Het instudeertempo is daar lager. Het mooie vind ik ook dat veel meer muzikanten van mijn vereniging meedoen. Leerzaam voor onszelf, goed voor de vereniging.” Marij beaamt dat: “Het is een win-winsituatie, met meerdere kanten. Eigenlijk willen we als professioneel orkest laten zien dat je als amateurmuzikant helemaal niet zoveel anders bent dan een prof. De beleving is tenslotte toch hetzelfde, het gevoel ook. Verder hopen we muzikanten uit de hofabla te enthousiasmeren voor het symfonisch circuit.” Jong en oud doet mee, zo blijkt. Ada Mourits (72) komt zelfs helemaal uit Oud-Beijerland en speelt fagot. “Zelf speel ik bij een symfonieorkest in Bergen op Zoom. Mij spreken projecten erg aan. Ik googelde wat op HRFSTWND en kwam bij dit project uit.

‘Het is een optelsom van meerdere win-winsituaties’

Ondanks de grote afstand geniet ik van mijn deelname. Het leuke is dat je in korte tijd veel leert. Verder vind ik het een uitdaging om eens in zo’n goede harmoniesamenstelling te spelen. Vooral omdat ik gewend ben om in de klassieke hoek te spelen. Ik vind het overigens ook erg goed georganiseerd. Alles is keurig geregeld. Chapeau aan de projectgroep.”

Jong en oud speelt in HET Groot HRFSTWND Orkest.

Lid van de projectgroep Danielle Egberts schuift ondertussen ook aan bij het geanimeerde gesprek in de welverdiende pauze tijdens deze repetitiedag. Danielle is plaatsvervangend eerste trompettiste bij HET Symfonieorkest en docent bij het ArtEZ Conservatorium. “Het niveau is echt hoog. Er zitten heel veel goede muzikanten tussen. Ik zou het mooi vinden als we kunnen bereiken dat amateurs en profs elkaar makkelijker weten te vinden. Nu zijn het nog te veel aparte werelden, terwijl we dezelfde passie hebben. Sterker, we delen hetzelfde gevoel en het plezier. Vergeet niet dat heel wat beroepsmuzikanten zoals ik afkomstig zijn uit de hofabla. Dat is een van de redenen waarom ik in de projectgroep zit. Om die verbindingen te leggen en om muzikale bruggen te bouwen. Wat je verder ziet is dat er links en rechts contacten worden gelegd. Zo is er een saxofoniste die op haar beurt weer leerlingen zoekt. Super toch?”

Het geheel staat onder leiding van Joost Smeets. Voor hem zijn de drie repetities en het concert een feestje. Smeets speelt tuba bij HET Symfonieorkest, is hoofdvakdocent aan het ArtEZ Conservatorium en dirigeert vanaf 2008 verschillende orkesten in binnen- en buitenland. Tegenwoordig is hij ook chef-dirigent van Kamerfilharmonie der

Aa. Hij maakt net als zijn collega’s Danielle, Marij en Monique Wijnker deel uit van de projectgroep. “Het is geweldig om te doen. Wij kunnen als profs onze ervaring en kennis van zaken overbrengen op ambitieuze en nieuwsgierige amateurmuzikanten. Ik merk zoveel interesse, dat is schitterend. Kijk, er zijn eigenlijk weinig kansen voor amateurs om zich in de ‘professionele’ wereld te begeven. Bij HET Groot HRFSTWND orkest kan dat wel. Je leert en speelt in een prachtige professionele zaal. Ook op technisch vlak steek je er veel van op. Onze coaches, muzikanten uit ons eigen orkest, nemen eigen secties onder de hoede. Dus de hoornist coacht de hoorgroep en de klarinettist is met de klarinetgroep in de weer. Het is gewoon een optelsom van meerdere win-winsituaties.”

Gerard ten Brinke, voorzitter van Stichting MuziekPlatform Oost en de HRFSTWND-serie ziet volop bloeikansen, zo laat hij tijdens deze repetitiedag weten: “We zien dat de formule aanslaat. Er is inmiddels ook interesse uit andere provincies. In 2016 vindt HRFSTWND alweer voor de tiende keer plaats. Een jubileumfeestje dus. Een van de mooie aspecten ervan vind ik de verbinding die we leggen tussen professionele muzikanten en amateurmuzikanten. Ik kijk nu alweer uit naar het tweede lustrum. De frisse wind van HRFSTWND werkt.” ●

Informatie: www.hetsymfonieorkest.nl en www.hrfstwnd.nl.

Straight Strung Concert Grand Barenboim/Maene, based on Steinway & Sons, 2015

CHRIS MAENE

workshop

Replica
Pleyel, 1843

Replica
Steinway N°1, 1836

Replica Beethoven's
Broadwood, 1817

Tamboers op eigen benen in DrumbeatZ

In de rubriek Verenigingsprofiel zet Klankwijzer een willekeurig gekozen vereniging in de schijnwerpers. In deze aflevering een portret van slagwerkgroep DrumbeatZ uit Tegelen.

TEKST: JEANNET BOVERHOF • FOTO'S: DRUMBEATZ

Nog geen jaar geleden richtten tien trommelaars met een gezamenlijk muziekverleden een nieuwe, onafhankelijke slagwerkgroep op in Tegelen. DrumbeatZ Tegelen is een kleine, hechte groep muzikanten waarin het plezier in samen spelen voorop staat. In het eerste bestaansjaar was de groep al present op Prinsjesdag in Den Haag. Binnenkort starten de maandelijkse trommelavonden voor de G-groep.

Eigenlijk speelden ze al jaren samen in de drumband van een muziekvereniging, vertelt Geert Vervoort, voorzitter van DrumbeatZ. Maar toen het bestuur van deze vereniging de wekelijkse repetitieavond verschoof, dreigde de hechte groep trommelaars uit elkaar te vallen. "We wilden graag samen muziek blijven maken. Dus dan kun je niet veel anders dan een eigen club oprichten", legt Vervoort uit. Aldus geschiedde op 15 december 2014. Ze begonnen met niets. Geen instrumenten, geen uniformen, geen repetitielokaal. Maar wel veel steun uit de lokale gemeenschap en van familie en vrienden. Met veel energie werden allerlei acties gehouden om aan geld te komen. Stichting Trommel- en Fluitkorps Steyl '61, van het gelijknamige inmiddels opgeheven korps, deed graag een fikse bijdrage. Voor een habbekrats werd een gebruikt instrumentarium op de kop getikt, dat inmiddels ingeruild is voor een compleet nieuw mars- en concertinstrumentarium. Gelukkig bleef ook instructeur Rudi Kuijltjes beschikbaar, zodat de muzikale doorstart soepel verliep. "Van oudsher hebben we een goede band met de plaatselijke

schutterij Sint Anthonius. We zijn altijd present bij de Dodenherdenking in Tegelen en marcheren voorop bij de Sint Maartensoptocht van Roermond. En meneer pastoor doet nooit tevergeefs een beroep op ons als hij muziek nodig heeft voor de optocht met Palmpasen", vertelt Vervoort.

Vervoort signaleert een trend dat veel harmonieorkesten en fanfares zich vooral richten op concertoptredens en steeds minder op straatop-

tredens. "Erg jammer, want daardoor dreigt de volledige marsbezetting van majorettes, drumband en orkest uit het straatbeeld te verdwijnen." Maar 'ieder nadeel heeft zijn voordeel', om met Cruijff te spreken. Want DrumbeatZ laat zich graag inzetten als begeleiden de drumband van gezelschappen tijdens straatoptredens. Daar is in het eerste jaar al dankbaar gebruik van gemaakt, want de actieve slagwerkgroep uit Tegelen noteert zeker twintig optredens in de agenda van

2015. DrumbeatZ ging onder andere op pad met harmonie Sint Caecilia Blerick en het Koninklijk Philharmonisch Gezelschap Venlo. "Toen de Limburgse muziekbond een oproep deed om zich aan te melden voor Prinsjesdag waren we er als de kippen bij. Het was geweldig om langs de route van de Gouden Koets te mogen staan."

'De marsbezetting dreigt uit het straatbeeld te verdwijnen'

Het repertoire van DrumbeatZ bestaat uit de traditionele straatmarsen, samba's en concertwerken. Naast straatoptredens verzorgt de groep ook concerten. "Concertwerken bieden ons uitdaging, want de instructeur wil graag dat we onderling kunnen rouleren. Voor zover het in je vermogen ligt, studeer je dan dus twee partijen in." Dat uitgangspunt heeft ook nog een praktisch voordeel. Als er eens iemand afwezig is, neemt iemand anders zijn of haar partij over. Voor het instuderen van concertrepertoire zijn er sinds de aanschaf van een compleet nieuw instrumentarium

meer muzikale mogelijkheden. De rototoms en de bongo's zijn vooral het domein van de slagwerkers die allround willen zijn, terwijl anderen zich liever houden bij hun vertrouwde snaredrum of basedrum. Vervoort: "Wat we het belangrijkste vinden, is dat iedereen zich naar beste vermogen muzikaal inzet en daar optimaal voldoening uit haalt." Zodra

leerlingen drie straatmarsen kunnen spelen, krijgen ze een eigen trom en mogen ze meelopen op straat. Dat is ook het moment dat nieuwe leden de DrumbeatZ-outfit aangemen krijgen. Die bestaat uit een blauw poloshirt met een zwart jack, beide verfraaid met het DrumbeatZ-logo. "Die naam is trouwens democratisch gekozen uit een top drie van alternatieven

die DrumbeatZ-leden zelf aandroegen ten tijde van de oprichting", licht Vervoort toe.

Het repetitiebezoek is prima. "Dat is eigenlijk best bijzonder, zeker als je bedenkt hoe gevarieerd de groep samengesteld is. Het jongste lid is 10 jaar en de oudste muzikant telt toch zeker 56 lentes", vertelt Vervoort. En tussen alle drummerboys van alle leeftijden, houdt één jongedame van 17 jaar stand. Voor aan- en afmelden hanteert DrumbeatZ een bijzonder systeem. "We hebben een digitaal systeem waarop iedereen van iedereen kan zien

wie er wel en niet is. Aanvragen voor optredens zet ik online. Als je dan ziet dat het erom spant qua bezetting, doe je extra je best om je toch vrij te maken. Voor repetities staat overigens iedereen elke maandagavond op 'aanwezig'. De instructeur kan 's middags digitaal checken of er nog afmeldingen zijn, zodat hij 'n repetitieplanning er nog op aan kan passen."

Om mensen met een beperking ook een kans te geven om samen plezier te beleven aan muziek, startte DrumbeatZ onlangs een DrumbeatZ G-groep. Maandelijks leidt instructeur Rudi Kuijltjes deze gezellige vrijdagavonden. "Rudi heeft ervaring met deze doelgroep. Hij is in staat om met behulp van pictogrammen en kleurgebruik iedereen wegwijs te maken met slagwerkinstrumenten. Samen met de leden van DrumbeatZ maken we er elke maand een gezellige vrijdagavond van. Er zijn op dit moment al vier aanmeldingen." ●

Profiel

Naam: DrumbeatZ Tegelen.
Opgericht: 15 december 2014.
Aantal leden: 10.
Aantal leerlingen: 5.
Repetitielocatie: Openluchttheater De Doolhof, De Drink 60, 5932 CP Tegelen.
Website: www.drumbeatz.nl.
Bijzonderheden: dit najaar start van de G-groep.

Hafabrafestival op Duits eiland Borkum

De Muziekbond Groningen en Drenthe (MGD) houdt zaterdag 11 juni 2016 op het mooie Duitse Waddeneiland Borkum een festival voor harmonieën, fanfares, brassbands en jeugdorkesten.

TEKST: ONZE REDACTIE

Het initiatief van de MGD biedt verenigingen een mooie gelegenheid om het seizoen af te sluiten met een combinatie van festivaldeelname, een buitenoptreden en een dagje uit op een prachtig Waddeneiland. Het festival wordt gehouden in het cultureel centrum van Borkum en biedt plaats aan 15 orkesten met maximaal 500 muzikanten. De deelnemers spelen maximaal 15 minuten (vijfde divisie) of 20 minuten (eerste tot en met vierde divisie). Het optreden wordt beoordeeld door een tweekoppige jury. Naast het festivaloptreden (binnen) is er een buitenoptreden gepland van maximaal 30 minuten. De programmakeuze is geheel vrij. Voor het leukste buitenoptreden wordt een publieksprijs uitgelooft. Het is de bedoeling om het festival te laten uitgroeien tot een jaarlijks terugkerend festijn. Het Ostfriesche eiland Borkum is met de veerboot vanuit de Eemshaven in slechts 50 minuten makkelijk en snel bereikbaar.

Informatie/opgave: <http://mgdonline.nl/borkumfestival>.

Gelders Fanfare Orkest speelt primeurs

Het Gelders Fanfare Orkest (GFO) brengt zondag 22 november (15.00 uur) tijdens een concert met het Westland Saxofoon Orkest in Theater Veluvine in Nunspeet enkele nieuwe fanfarewerken in première.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: BENNO WONINK

Het GFO trapt onder leiding van Erik van de Kolk af met de première van *Concertino voor fanfare en viool* van Bernard van Beurden. De 81-jarige componist schreef dit werk in opdracht van zichzelf. "Ik vond het een uitdaging om een solostrijkinstrument te combineren met een grote groep koperinstrumenten zonder dat een van die twee zich moet aanpassen of van zijn eigen karakter iets verliest." Violiste Jeanine van Amsterdam speelt de solopartij. Van Beurden is zelf aanwezig bij de vuurdoop van zijn muzikale schepping.

Het GFO brengt verder *The Bellbird* van Rob Goorhuis in première. De Bellbird is een vogel in Nieuw Zeeland die een zuivere grote drieklank kan zingen. De GFO-muzikanten Ties en Sandra Hazenberg hebben een bijzondere herinnering aan de Bellbird. Zij gaven opdracht voor deze korte compositie. Op het programma staat verder *Fanfare voor Westenholte* van Harrie Janssen en de Nederlandse première van *Walls come tumbling down*, een revolutionair werk met een geheel eigen idioom van Steve Martland. Samen met de saxofonisten Erik-Jan de With en Linda Arnoldus klinkt het spectaculaire *Dark Rain* van de Brit Andy Scott. Na de pauze speelt het Westland Saxofoon Orkest muziek van de New Cool Collective Big Band, Sebastian Plano, Michel Brecker en Andy Scott. Informatie: www.geldersfanfareorkest.nl.

Een paracetamolletje voor de **marswedstrijd**

De doelgroep Show, Mars en Percussie (SMP) is op zoek naar het medicijn om de kwakkelende marswedstrijd weer wat meer kleur op de wangen te geven. Tijdens de Marching & Music Contest van de Brabantse Bond van Muziekverenigingen in Klundert namen vijf korpsen deel aan een pilotmarswedstrijd in de openlucht. Conclusie: als lakmoesproef geslaagd, maar 'voor het echie' moet het beter.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Het winkelpubliek aan de Voorstraat en Molenstraat in Klundert kijkt verbaasd op. Nog geen half uur geleden konden ze zo nog met hun auto rustig een parkeerplek opzoeken. Nu ze met de volle bigshopper de C1000 uitkomen, is de weg plotseling afgesloten en marcheert er een muziekkorps voorbij. "Ik kan toch nog wel met mijn auto weg?", vraagt een vrouw met een klein kind bezorgd. Ze is niet de enige inwoner van Klundert die deze middag bij toeval tegen het buitenconcours van de Brabantse Bond van Muziekverenigingen aanloopt. Op de stoep voor de winkel van Kruidvat staat een man met een

schouder relaxed leunend tegen een lantaarnpaal het tafereel te bekijken. "Oh, vind het wel leuk om te zien", zegt hij. Of hij wist van dit evenement, wil de verslaggever weten. "Nee, ik heb er niets over gelezen", luidt het antwoord. "Ik kwam toevallig langs en zag ze slepen met dranghekken. Toen heb ik in het plaatselijke blaadje gekeken waarom de weg werd afgezet. Daar las ik dat het vanwege een marsconcours is."

Klundert heeft een landelijke primeur. De KNMO heeft het Brabantse vestingstadje uitgekozen als decor voor een pilot om de marswed-

strijd nieuw leven in te blazen. Dat is broodnodig. Het marsconcours worstelt namelijk met een depressie. Tien jaar geleden deden nog 140 korpsen mee aan de marswedstrijden van de toenmalige landelijke muziekorganisaties. In 2014 waren er dat nog 25. De teloorgang van de marching contest kwam vorig jaar uitgebreid ter sprake tijdens het Nationaal Congres voor de SMP-sector. Op de vraag of de marswedstrijd nog wel in het assortiment gehouden moest worden, was het antwoord duidelijk. Niemand wilde het langzaam verpieterende concoursonderdeel ten grave dragen. In tegendeel, een overgrote

Scheepjesharmonie Veenendaal.

Jurylid Rudy Böhmer.

meerderheid vond dat het marsconcours absoluut op de menukaart moet blijven. Het bestuur kreeg het advies om de opzet ervan eens stevig door de wasstraat te halen. Het idee om met deze discipline weer de buitenlucht op te zoeken, kreeg bijval. Marcherende muziekkorpsen hebben nog altijd een grote aantrekkingskracht op een groot publiek, concludeerde het congres. “Dus: sjouwen door het dorp met die handel!”, klonk het vanuit de zaal. Om aan de wens van het congres tegemoet te komen, nam de Brabantse Bond van Muziekverenigingen afgelopen maand het voortouw om de indoor Marching & Music Contest in Klundert te combineren met een marswedstrijd door het centrum van het vestingstadje. Vijf korpsen die eerder op de dag in sporthal De Niervaert meededen aan het indoorconcours, presenteerden hun marcherend werk later in de middag nog eens op een stratenparcours aan weerszijde van de Bottekreek.

Een praatje met een paar willekeurige toeschouwers geldt natuurlijk niet als representatief onderzoek. Toch bestaat de indruk dat het publiek langs de wedstrijdroute vooral toevallige passanten zijn die bij het verlaten van de DA Drogist blij verrast worden met een rondtrekkend muziekkorps. Van de organisatie hebben we begrepen dat ze haar uiterste best heeft gedaan om ruchtbaarheid te geven aan het experiment. Veelzeggend is echter dat zelfs in

Irene Werkendam.

‘Deze setting is veel meer ons ding’

het programmaboekje een uitleg over het doel en de achtergrond van de pilot ontbreekt. Als je de marswedstrijd nieuw leven in wilt blazen en daarbij vooral gokt op het vergroten van de aantrekkingskracht op het publiek, moet je dat natuurlijk wel van de daken schreeuwen. Met het verhaal dat het muziekbroertje van de KNVB, waarbij 2468 muziekverenigingen met 150.000

muzikanten zijn aangesloten, voor een landelijke primeur naar Klundert komt, maak je ongetwijfeld ook de serieuze pers nieuwsgierig. Maar dan moet je wel bij de redactie aan de bel trekken. Geen persberichtje sturen, maar persoonlijk contact opnemen en je verhaal doen. Op enkele tientallen verbaasde shoppers na speelt het evenement zich nu voornamelijk af voor de ogen van dezelfde toeschouwers die eerder op de dag ook al het indoorconcours bezochten: de eigen doelgroep. Dat schiet niet op. Geen wonder dat de muzikanten de meerwaarde van de pilot in twijfel trekken. Dat geldt zeker voor leden van korpsen die regelmatig spelen tijdens evenementen waar het publiek massaal op afkomt. “Op straat optreden is voor dit soort korpsen natuurlijk een stuk realistischer”, zegt trompettist Josha van Leeuwen van AMDG Kampen. “Het

Koninklijke Marine

Tamboers & Pijpers Korps Mariniers

Zoeken JOU!

Ben jij muzikaal, sportief,
avontuurlijk, tussen de
17 en 27 jaar en zoek je
nieuwe uitdagingen?

Dan is een baan bij de
Tamboers en Pijpers
misschien iets voor jou.

Nieuwsgierig?

Kijk voor de vacature op
www.werkenbijdefensie.nl

Voor meer informatie:
stuur een e-mail naar
tamboersenpijpers@mindef.nl

Tamboers en Pijpers van het Korps Mariniers

Jong AMDG Kampen.

AMDG Kampen.

benadert veel meer wat we in de praktijk doen dan marcheren door een sportzaal. Maar dan moet je er wel ruchtbaarheid aan geven. Op deze manier heeft het voor ons weinig meer waarde." Ook slagwerker Mees Pruissen van muziekvereniging Irene Werkendam heeft aan de muzikale exercitie door Klundert geen kippenvel overgehouden. "Als je tijdens het bloemencorso in Lisse of de Vierdaagse in Nijmegen tussen hagen met publiek loopt, doet je dat wel wat. Maar dat gevoel van beleving heb ik hier niet ervaren."

Is hiermee het idee om met de marswedstrijd weer naar buiten te verkassen bij voorbaat een kansloze missie? Nee, zeker niet! Tijdens een evaluatie met tambour-maitres en juryleden na afloop is iedereen het er roerend over eens dat een buitenconcours absoluut potenties heeft. "Op straat musiceren ligt veel dichterbij onze reguliere activiteiten", zegt tambour-maitre Pieter Tegelaar van AMDG Kampen. Zijn jeugdige collega Jessica Hubach van Jong AMDG is het daar mee eens. "Ik vind het een leuk idee. Dit is weer eens iets anders." Ook Marcel van der Stelt van Irene Werkendam is positief. "Het is weer net als vroeger. Deze setting is meer ons ding. Je moet je wel afvragen of oktober wel een geschikte periode is. Met beter weer in mei, juni en juli bereik je wellicht meer publiek." Ricardo Oudshoorn van de Scheepjesharmonie Veenendaal houdt nog een slag om de arm. "Binnen het orkest waren de reacties wisselend. Organisatorisch kwam het bij veel leden wat rommelig over", evalueert hij. Tambour-maitre Michel Broers en instructeur David Nadin van Deltaband Vlissingen: "Het gaat niet zo goed met de sector. Belangrijk is dat we meer naar buiten treden. We vieren nu steeds ons eigen feestje. In de openlucht komt onze stijl

ook veel beter tot zijn recht." Ook de juryleden hebben de pilot als positief ervaren. "Ik vind het wel wat hebben", oordeelt Rudy Böhmer die namens de technische commissie aanwezig is. "Heel wat beter dan in een afgelegen sporthal. Je krijgt nauwelijks momenten om rechtdoor te marcheren. Zeker met een groot orkest. Je loopt van bocht naar bocht. Bovendien is de akoestiek vele malen beter. Je hoort wel direct als muzikanten iets minder techniek hebben. Het is zo doorzichtig als de pest. Maar dat geldt voor alle korpsen." Peter Smits vult aan: "Je moet het wel op een stratenparcours houden. Als je

'Ik vind het wel wat hebben'

dit doet op een afgelegen sportveld heeft het geen enkel effect." Jan Peeters adviseert om bij de volgorde van optreden rekening te houden met de bezetting van de deelnemers om het publiek een zo afwisselend mogelijk programma te bieden. Doelgroepvoorzitter Cees Beerens pleit voor een meer doorlopend programma zonder te lange onderbrekingen. Böhmer wijst er verder nog op dat een aantal reglementaire aspecten aangepast moet worden. Ook moet bij de inrichting van het parcours ruimte zijn voor het uitvoeren van de verplichte exercitieverrichtingen. En er moet een loopruimte zijn voor de juryleden zodat ze ook naast het korps kunnen meelopen. Kortom: gesprekstof genoeg om met de achterban over van gedachte te wisselen. De resultaten van de pilot staan dan ook prominent op de agenda tijdens het Nationaal Congres op zaterdag 21 november in hotel De Witte Bergen te Eemnes/Laren. ●

Deltaband Vlissingen.

'Het is een eer om te spelen op het ECWO'

"Een prima initiatief, een mooie uitdaging, een uitstekende locatie, maar een minder sterk verplicht werk." Bij het Landesblasorchester Baden-Württemberg (Duitsland) staat de deelname aan het European Championship for Wind Orchestras (ECWO) op zaterdag 21 mei 2016 in TivoliVredenburg in Utrecht hoog op het *to do-lijstje*.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: LBO/KMKJWF/FV MEDIA PRODUCTIES

Het Landesblasorchester Baden-Württemberg met links vooraan dirigent Björn Bus.

Cerebral Vortex is de titel van het verplicht werk voor de eerste Europese titelstrijd voor harmonieorkesten in de concertdivisie. De Noorse componist Øyvind Moe (1979), geboren in Bergen, schreef het stuk in 2009 in opdracht van Musikkforeningen Nidarholm voor haar

deelname aan het Wereld Muziek Concours in Kerkrade. De componist speelde bij de première zelf op saxofon mee. De titel van het stuk verwijst naar een vorm van schrijversblokkade. Van een schrijversblokkade is meestal sprake bij een gebrek aan inspiratie en ideeën. In dit geval

is de oorzaak echter het onvermogen van de persoon in kwestie om de chaotische gedachten in zijn hoofd te kunnen ordenen, terwijl hij juist zijn creativiteit graag wil uiten. "Geen slecht stuk", zegt dirigent Björn Bus van het Landesblasorchester Baden-Württemberg, dat volgend

jaar Duitsland vertegenwoordigt op het ECWO in Utrecht. “Maar niet sterk genoeg voor deze wedstrijd. Een gemiddeld orkest uit de eerste divisie kan dit werk goed aan.” De Limburgse dirigent is van mening dat het werk compositorisch weinig te bieden heeft. Een gemiste kans voor een wedstrijd op internationaal podium, vindt hij. “Het langzame gedeelte is veel te lang en er zit te weinig ontwikkeling in. Het is steeds een herhaling van hetzelfde. Ik zeg niet dat het een slechte compositie is, maar voor een evenement op dit niveau had ik het zelf nooit gekozen.”

Dat neemt niet weg dat het Landesblasorchester Baden-Württemberg het werk wel al geprogrammeerd heeft voor de komende herfstconcerten. Een teken aan de wand dat het orkest, bestaande uit 95 professionals en zeer goede amateurs uit de deelstaat Baden-Württemberg, de deelname aan het ECWO zeer serieus neemt. Bus: “Dat klopt. Het orkest heeft voor de komende twee jaar een route uitgestippeld. Die is afgelopen zomer ingezet met de deelname aan de wereldconferentie van de internationale muziekorganisatie WASBE in San José in de Verenigde Staten. Tijdens deze bijeenkomst vertegenwoordigden we

niet alleen Duitsland, maar ook Europa. Deze meerjarenplanning eindigt met de deelname aan het Wereld Muziek Concours in Kerkrade in 2017 waar we zullen optreden in de Concertdivisie. Het Europees kampioenschap in Utrecht is een tussenstop precies halverwege die route. Voor ons een ideaal moment.”

Aan de wedstrijd nemen harmonieorkesten uit acht Europese landen deel. Behalve het Landesblasorchester Baden-Württemberg zijn uit het buitenland Eynsford Concert Band (Verenigd Koninkrijk), Landslaget blåsmusik - Swedish National Youth Symphonic Band - (Zweden), Christiania Blåseensemble (Noorwegen), Concertband Maasmechelen (België), Jazeps Medins secondary music school symphonic wind band (Letland) en Civica Filarmonica di Lugano (Zwitserland) van de partij. Nederland wordt vertegenwoordigd door de Koninklijke Harmonie van Thorn. Alle kandidaten komen uit in de Concertdivisie. Bus: “De muzikanten verheugen zich ontzettend op dit evenement. Ze zien het als een grote uitdaging. Vooral de competitie met één vertegenwoordiger uit elk land spreekt erg aan. Het is een goed initiatief. Bovendien is TivoliVredenburg een fantastische zaal om in te spelen.”

Norbert Nozy.

De muzikanten van de Koninklijke Harmonie van Thorn hebben nog geen kennis gemaakt met het verplicht werk. “Ik heb wel een opname beluisterd” zegt dirigent Norbert Nozy. “Maar om een compositie echt te kunnen beoordelen, moet je de partituur bestudeerd hebben.” Nozy had verwacht dat speciaal voor dit evenement een compositieopdracht zou worden verstrekt. “Het is altijd een uitdaging om een werk van nul af aan te creëren zonder beïnvloed te worden door bestaande uitvoeringen. Dat is geen kritiek. Je kunt ook gerust een bestaand werk nemen. Maar een nieuw werk heeft mijn persoonlijke voorkeur.” Ook bij de Bokken staat de deelname aan de Europese titelstrijd hoog aangeschreven. In mei 2013 werd de Koninklijke Harmonie van Thorn glansrijk winnaar van het eerste Open Europese kampioenschap voor harmonieorkesten in Luxemburg. Hoewel deze wedstrijd onder een andere organisatie viel, zijn de Bokken erop gebrand om deze titel te verdedigen. “Nederland heeft veel goede amateurorkesten. Als je dan uitgenodigd wordt om je land te mogen vertegenwoordigen op zo’n internationaal podium, is dat een eer. Thorn zal dan ook zijn beste beentje voorzetten om in Utrecht goed voor de dag te komen.” ●

Galaconcert door KMK 'Johan Willem Friso'

De Koninklijke Militaire Kapel 'Johan Willem Friso' verzorgt tijdens het ECWO in Utrecht een galaconcert. Uitgevoerd wordt het 1e *Klarinetconcert* van Oscar Navarro. Solist is Olivier Patey, soloklarinettist van het Concertgebouworkest. Verder klinkt de première van een nieuwe werk van Ed de Boer, een nieuwe bewerking van huisarrangeur Dominique Vanhaegenberg en muziek uit de film *The President's Own* van John Williams. Het drie kwartier durend concert vormt de opmaat voor de prijsuitreiking van het ECWO. “Veel wedstrijden in Noorwegen worden afgesloten met een concert waar alle deelnemers bijeenkomen om samen naar muziek te luisteren”, vertelt dirigent Tijmen Botma. “Een mooi moment is om dat net voor de prijsuitreiking te doen. We hopen dat de muzikanten dan ook genegen zijn om naar het concert te komen luisteren.”

Optreden op een internationaal podium sluit ook prima aan bij het streven van de KMK JWF om voortaan wat meer over de grenzen te kijken. Behalve op het ECWO is het orkest eind januari ook te gast op een evenement van de internationale organisatie WASBE in Interlaken (Zwitserland). “Voor ons zijn dit belangrijke optredens in ons streven om de KMK JWF net als vroeger weer wat meer internationaal op de kaart te zetten”, aldus Botma.

Informatie over het European Championship for Wind Orchestras : www.ecwo.eu.

hrfstwnd

Grote orkesten,
grootse concerten

CMV Oranje Grootegast

CMH Hattem

Zwolle • De Spiegel • zaterdag 26 september 2015 • 20.00 uur

Harmonie Sint-Jan Wierden

KMV Semper Crescendo Oldenzaal

Almelo • Theaterhotel • zaterdag 3 oktober 2015 • 20.00 uur

Koninklijke Harmonie Oosterbeek

Bouw- en Infra Harmonie Nederland

Arnhem • Musis • zondag 25 oktober 2015 • 15.00 uur

Fanfare De Eendracht Aalten

Koninklijke Winterswijkse Orkest-Vereeniging

Zutphen • De Hanzehof • vrijdag 30 oktober 2015 • 20.15 uur

Groot HRFSTWND Orkest

HET Symfonieorkest

Enschede • Muziekcentrum • vrijdag 30 oktober 2015 • 19.15 uur

CMV De Eendracht Wezep

Regimentsfanfare Garde Grenadiers en Jagers Assen

Nunspeet • De Veluvine • zaterdag 31 oktober 2015 • 20.15 uur

Muziekvereniging Excelsior Westenholte

Brassband Buizingen (België)

Zwolle • De Spiegel • zondag 8 november 2015 • 14.30 uur

Andels Fanfare Corps

De Ontzetting Wageningen

Drunen • De Voorste Venne • vrijdag 13 november 2015 • 20.15 uur

Muziekvereniging Union Zelhem

Dutch Ladies Orchestra

Doetinchem • Amphion • zondag 15 november 2015 • 14.00 uur

Harmonieorkest OBK Bennekom

Philharmonie Gelre

Wageningen • Junushoff • zondag 22 november 2015 • 14.30 uur

Brassband Excelsior Zalk

Orkest De Ereprijs

Ulf • DRU Cultuurfabriek • zaterdag 12 december 2015 • 20.00 uur

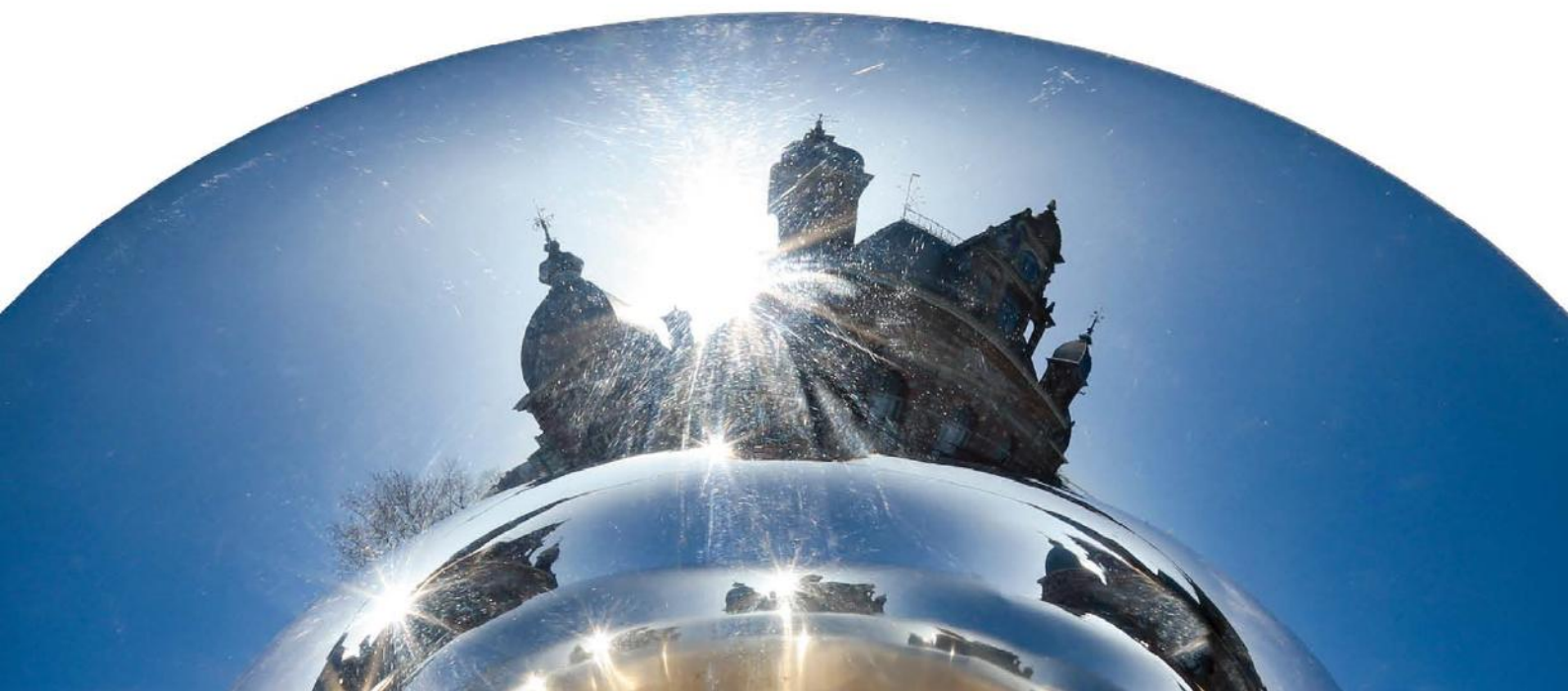
Muziekvereniging Concordia Hengelo

Muziekvereniging Wilhelmina Glanerbrug

Hengelo (O.) • Rabotheater • zondag 20 december 2015 • 14.30 uur

hrfstwnd.nl

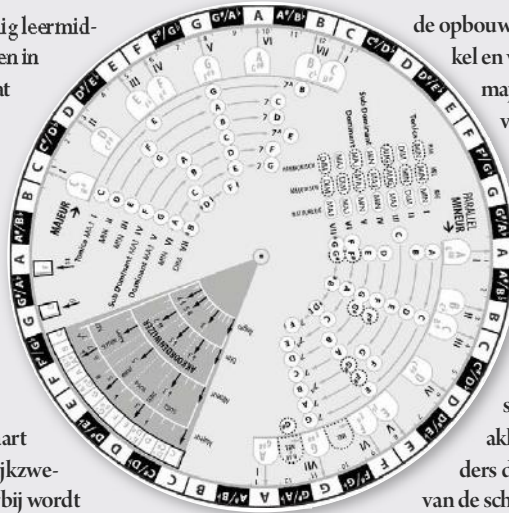
HRFSTWND wordt gefaciliteerd door MuziekPlatform Oost in samenwerking met Musidesk, Cultuurmij Oost en de deelnemende orkesten en podia

Halve tonencirkel: handig leermiddel

De halve tonencirkel is een visueel hulpmiddel voor akkoorden en toonladders. Het is een draaischijf waarmee je op eenvoudige wijze toonladders met de bijbehorende akkoorden kunt aflezen.

Het is tevens een handig leermiddel om inzicht te krijgen in muziektheorie doordat de majeur- en mineurpatronen visueel gemaakt worden op de 12 halve toonsverdeling van een octaaf. Ook de akkoordopbouw wordt begrijpelijk gemaakt aan de hand van een visueel aanwijssysteem. De kaart is gebaseerd op de gelijkzwevende stemming. Hierbij wordt elk octaaf gelijkmatig verdeeld in 12 halve tonen. Deze verdeling komt steeds terug in

de opbouw van de halve tonencirkel en vormt samen met het majeurpatroon een basis voor de muziektheorie over toonladders. De halve tonencirkel bestaat uit een gedeeltelijke transparante draaischijf en een onderliggende notenkaart. Op de transparante schijf staan de patronen van akkoorden en toonladders die door het verdraaien van de schijf geprojecteerd worden op de chromatische toonas.

Door het verdraaien van de schijf worden de

toonladders zichtbaar, maar ook de bijbehorende laddereigen akkoorden.

Hierdoor ontstaat een makkelijk overzicht waarbij het een handig hulpmiddel is geworden voor het transponeren en het analyseren van muziek. Vele hoofdstukken muziektheorie zijn op deze wijze samengevat in de draaischijf. Ook de juiste enharmonische tonen kunnen per toonladder afgelezen worden. Hoe men dit doet staat uitgelegd in de gebruiksaanwijzing achter op de kaart.

Uitgebreide toelichting over akkoorden of toonladders zoals majeur, mineur melodisch, harmonisch, parallelladders etc. kan men vinden op de website: www.halvetonencirkel.nl. De halve tonencirkel kost 12,95 euro en is verkrijgbaar via de website.

Crafted by Masters

F Tuba 481 "Elektra" (5/4 Size)

With the new "Elektra", Miraphone has developed an F tuba that, due to its flexibility and versatility, has earned enthusiasm from soloists, symphony orchestras as well as from concert bands.

The "Elektra" 481 embodies a centered, core-focused sound that remains unchanged at fortissimo as well as pianissimo. Obvious progress compared to its competitors has been made with the intonation of this F tuba. The unique design is such, that additional trigger and alternate fingerings are virtually no longer necessary for consistent pitch. The "Elektra" maintains an even and constant tone color with all fingering combinations. The tubist is now free to concentrate completely and undistractedly on the musical aspects of a performance.

Live the Perfection!

Miraphone eG · Traunreuter Straße 8 · 84478 Waldkraiburg · GERMANY
Tel. +49 (0) 8638 - 96820 · Fax +49 (0) 8638 - 82663 · www.miraphone.de

Further information

Muziek als bindmiddel @SterkselCity

De provincie Noord-Brabant daagt dorpen voor het vierde jaar op rij uit om met frisse ideeën de leefbaarheid in kleine gemeenschappen te verbeteren. Het thema van de Brabantse Dorpen Derby 2015 is *Cultuur*. Muziekvereniging De Heerlijkheid uit Sterksel is één van de negen finalisten.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: ERIK VAN DER BURGT/WWW.HEEZE-LEENDE24.NL

In Sterksel zit muziek! Dat is de slogan waarmee muziekvereniging De Heerlijkheid de inwoners bewust wil maken van de diversiteit aan muziekcultuur in hun dorp. In de promotiefilm maakt jong en oud er één vrolijke boel van door op allerlei voertuigen met muziek door het dorp te trekken. Prominente dorpelingen halen de mooiste *oneliners* van stal om de sleutelrol van de muziekvereniging in het dorp te onderstrepen. “Er gebeurt in Sterksel niets leuks zonder de bijdrage van de muziekvereniging”, zegt fanfarevoorzitter Ton Strijbos. “Fanfare De Heerlijkheid kijkt verder dan de schuif van de trombone lang is”, stelt bestuurslid Roland van der Linden. De plaatselijke cabaretier Rob Scheepers doet er nog een schepje bovenop. “Je hebt in Sterksel sneller een blaaskapel opgericht dan een dakkapel aangevraagd.”

De Heerlijkheid viert dit jaar 70 jaar fanfare, 60 jaar drumband en 20 jaar jeugdfanfare. Samen goed voor 150 jaar muziek. In samenwerking met allerlei organisaties en verenigingen uit het dorp organiseert de muziekvereniging gedurende het jubileumjaar tal van activiteiten waarbij Sterkselnaren met elkaar verbonden worden. Titel van het project is @SterkselCity. Bij iedere activiteit staat muziek centraal, maar is telkens

gekozen voor een andere muzikale insteek. De Heerlijkheid meldde het project aan voor deelname aan de Brabantse Dorpen Derby 2015. Met deze wedstrijd wil de provincie Noord-Brabant kernen van minder dan 15.000 inwoners in beweging krijgen om de leefbaarheid in hun dorp te verbeteren. Volgens de provincie voelen de bewoners van deze gemeenschappen zich sterk betrokken bij het wel en wee van hun dorp. Door een aantal ontwikkelingen staat de leefbaarheid in hun woonomgeving echter

onder druk. Voorzieningen verdwijnen. Jongeren trekken weg naar de stad. De belangstelling om deel te nemen aan een vereniging neemt af. Door het stimuleren van lokale initiatieven kan volgens de provincie veel bereikt worden om kleine samenlevingen leefbaar te houden. Via de Dorpen Derby ondersteunt de provincie inwoners van dorpen die een goed idee hebben om de leefbaarheid te bevorderen. In totaal meldden zich 92 projecten aan voor de wedstrijd. Een jury wees negen finalisten aan. Met @

Omroep Brabant maakt opnames tijdens de muziekles op de basisschool.

Op de website www.brabant.nl/sterksel vindt u meer informatie over de Brabantse Dorpen Derby en kunt u ook uw stem uitbrengen op het project van Muziekvereniging De Heerlijkheid uit Sterksel.

Blijdschap bij De Heerlijkheid met een plek in de finale van de Brabantse Dorpen Derby.

SterkselCity is fanfare De Heerlijkheid de enige muziekvereniging die zich wist te kwalificeren voor de finale. Een sterk punt is volgens de jury dat de muziekvereniging zelf het initiatief heeft genomen om allerlei partijen bij elkaar te brengen om samen te kijken hoe de continuïteit van het verenigingsleven gewaarborgd kan worden. Ook het gevarieerde programma dat zich richt op alle doelgroepen in het dorp en jong en oud bij elkaar brengt was voor de jury een belangrijk motief om voor @SterkselCity te kiezen. Het spreekt de juryleden verder aan dat de muzikale insteek bij elke activiteit anders is. “Muziek verbindt geweldig, het gaat via het hart en niet via het hoofd”, concludeert het jurypanel. De finalisten kregen van de provincie een cultuurcoach aangewezen die de initiatiefnemers helpt om hun projecten verder inhoud te geven. Ook krijgen de negen finalisten ieder een bedrag van 10.000 euro om te besteden aan hun project.

Onder de noemer @SterkselCity heeft fanfare De Heerlijkheid in de loop van het jaar diverse activiteiten op touw gezet met muziek als bindmiddel. Zo presenteerden jeugdfanfares, jeugdharmoneën en jeugdslagwerkgroepen zich tijdens jeugdmuziekdagen@SterkselCity. Vier bekende Sterkselnaren kropen tijdens maestro@SterkselCity in de huid van de dirigent. Het zwaartepunt van de activiteiten lag in de tweede week van juli. In een grote feesttent op het kerkplein kon de jeugd tijdens LOS@SterkselCity los gaan op muziek van DJ Siem en de coverband QNOT. De zangeres Veerle

Henkens, pianist Frits Mennen en het koperkwintet Itter Brass luisterden een jubileummis op met zowel klassieke als lichte muziek. Tijdens het festival bruisen@SterkselCity liepen gildes, fanfares en tamboerskorpsen in een parade door het dorp ter omlijsting van een braderie met oude ambachten en historische voertuigen. Ook werd een inspiratieavond gehouden waarop 25 verenigingen bijeen kwamen om de

van de activiteiten van de finalisten. Ook was de omroep te gast bij de muzieklessen die De Heerlijkheid samen met muziekschool RICK uit Weert verzorgt op de basisschool. “Het is voor een muziekvereniging uniek om op deze manier de blaasmuziek zo breed op de kaart te zetten”, merkt bestuurslid Roland van der Linden op. Zaterdag 12 december wordt tijdens een live tv-finale de winnaar van de Brabantse Dorpen Derby

2015 bekend gemaakt.

De uitslag wordt voor zestig procent bepaald door de jury en voor veertig procent door de publieksstemmen. Voor de top 3 kan tijdens de uitzending door de kijker via sms en telefoon gestemd worden. Deze stemmen bepalen wie de

winnaar wordt en met de geldprijs van 25.000 euro naar huis gaat. Voor de nummers 2 en 3 liggen respectievelijk 12.500 en 7.500 euro klaar. ●

‘Het is uniek om de blaasmuziek zo breed op de kaart te zetten’

onderlinge contacten te versterken. Zaterdag 14 november vindt in 't Scureke op Kempenshaeghe theater@SterkselCity plaats met muziek van de fanfare, de slagwerkgroep en diverse zangers en zangeressen, visueel ondersteund met beelden en videoclip.

De provincie Noord-Brabant besteedt op allerlei manieren aandacht aan de Brabantse Dorpen Derby. Via Omroep Brabant wordt een wekelijkse update gegeven van de strijd om het meest inspirerende project. De provinciale televisiezender zendt onder meer beelden uit

In de rubriek Best practices belicht Klankwijzer succesvolle wervingscampagnes, schoolmuziekprojecten, vernieuwende bestuursstructuren, innovatieve samenwerkingsverbanden of grensverleggende cross-overs die een inspiratiebron kunnen zijn voor andere verenigingen. Tips voor deze serie kunt u sturen naar: redactie@klankwijzer.nl.

Maximaal muziekplezier bij **Musis Sacrum**

Voor een beetje vertier in eigen dorp waren de inwoners van Dongen in 1840 aangewezen op de concerten van harmonieorkest Musis Sacrum. Met als slogan 'Maximaal muziekplezier' viert de medeoprichter van de voormalige KNFM zijn 175-jarig bestaan.

TEKST: ONZE REDACTIE

Een opmerkelijke gebeurtenis uit de historie van de Koninklijke muziekvereniging Musis Sacrum. Het is mei 1940. Dongen maakt zich op voor de viering van het honderdjarig bestaan van het harmonieorkest. Op het Wilhelminaplein wordt een feesttent in gereedheid gebracht. Lokale bedrijven, boeren en winkeliers hebben stands ingericht om zich aan de bevolking te presenteren. Daags voor de opening klinkt echter over de radio een dramatisch bericht: "We zijn in oorlog." Het eeuwfeest is meteen van de baan.

De viering van de naamdag van Sint Cecilia, patroon van de muziek, door het zangkoor Laurentius luidt in 1839 de oprichting van een muziekgezelschap in. Het koor heeft voor de omlijsting van het feest uit eigen gelederen een strijkorkestje samengesteld. Dat valt zo goed in de smaak dat Jan Smits, uitbater van koffiehuis De Hoop, instrumenten aanschaffte voor een blaasorkest. De Dongense gemeenschap is in die tijd erg op zichzelf aangewezen. Van openbaar vervoer was nog geen sprake.

De tram zou pas in 1881 gaan rijden. Vertier moest gezocht worden binnen de eigen dorpskern. De maandelijkse uitvoeringen van het harmonieorkest werden daarom zeer gewaardeerd.

175 jaar later is Musis Sacrum nog steeds bij tal van festiviteiten in het dorp actief betrokken. "Structureel hebben we jaarlijks zo'n twintig muzikale en niet-muzikale activiteiten", zegt voorzitter Kees Broeders. "We willen in een gezellige en gemoedelijke sfeer muziek maken op een zo hoog mogelijk haalbaar niveau." Musis Sacrum was een van de oprichters van de latere KNFM. Het is tevens de eerste vereniging waaraan Koningin Wilhelmina in 1900 het predicaat 'Koninklijk' toekende. Tot halverwege de vorige eeuw veroverde het orkest vele prijzen op concoursen. Eind jaren zeventig braken de mage-re jaren aan. Het voortbestaan hing aan een zijden draadje. Na een lange concoursloze periode werd in de jaren negentig de draad weer opgepakt. Ook voor 2016 heeft het orkest weer concourss-plannen. De vereniging bestaat momenteel uit

een jeugdorkest met 15 leden, een volwassenen leerlingenorkest met 30 leden en een harmonieorkest met 37 leden. Samen met collega-verenigingen en de lokale muzikschool worden allerlei activiteiten op touw gezet om de jeugd van Dongen enthousiast te maken voor blaasmuziek. Broeders: "Het doel is om te komen tot één jeugdorkest voor de gehele gemeente. Een ambitieus plan dat met het oog op de toekomst door alle betrokken muziekverenigingen als noodzaak wordt gezien." In samenwerking met diverse culturele partners draait momenteel op de basisscholen een cross-overproject voor 650 kinderen van de groepen 7 en 8. Het 175-jarig bestaan wordt het hele jaar door gevierd met tal van festiviteiten. Een concert van de Koninklijke Militaire Kapel 'Johan Willem Friso' in Sporthal De Salamander vormt vrijdag 27 november een van de hoogtepunten. Een dag later is er een Oktoberfest met de Tiroler partyband Woonderbaar, op zondag gevolgd door Frühshoppen met de Drie Donken Blaaskapel. Informatie: www.musissacrum.com. ●

Gezocht: **Langenberger**

dirigent voor
egerländer kapel

Muzikanten
Bathmen

Wij zijn op zoek naar een enthousiaste, gezellige en gedreven dirigent om onze 21 gemotiveerde muzikanten (berg-/topklasse niveau) te leiden.

Wij repeteren eens per twee weken op donderdagavond in Bathmen (OV). Voor meer informatie en de volledige vacature, bezoek onze verenigings internet site www.orpheus-bathmen.nl

Brief met CV en pasfoto kunt u zenden tot uiterlijk 30 november 2015 naar: kapel@orpheus-bathmen.nl

De halve tonencirkel

- De halve tonencirkel is een visueel hulpmiddel voor akkoorden en toonladders.
- Het is een draaischijf waarmee je op eenvoudige wijze toonladders met de bijbehorende akkoorden kunt aflezen.
- Het is tevens een handig leermiddel om inzicht te krijgen in muziektheorie doordat de majeur en mineur patronen visueel gemaakt worden op de 12 halve toonsverdeling van een octaaf.
- Ook de akkoordopbouw wordt begrijpelijk gemaakt aan de hand van een visueel gemaakt aanwijssysteem.

De halve tonencirkel kost 12,95 euro

excl. verzending mits besteld

via de website www.halvetonencirkel.nl

De halve tonencirkel is ook in de winkel te koop:

Toon's Muziek Kleine Berg 76, Eindhoven

Triepels Slagwerk V.O.F. Rijksweg Centrum 31, Geleen

www.halvetonencirkel.nl

Kühnl & Hoyer

Bart van Lier model

Courtois Legend

met Hagmann systeem

o.a. bespeeld door Jörgen van Rijen
Trombonist Concertgebouworkest

Vincent Bach

Thayer ventiel

King 3B

Sterling Bell

TERPSTRA MUZIEK
DRUMLAND

SPECIAALZAAK IN BLAAS- EN SLAGINSTRUMENTEN

www.terpstra-muziek.nl

Melbournestraat 2

1175 RM Lijnden (Business Park)

020 - 659 68 58

Nationale Taptoe breekt bezoekersrecord

De Nationale Taptoe 2015 trok opnieuw een recordaantal bezoekers. Bijna 23.000 mensen woonden eind september de vijf voorstellingen bij, de hoogste score sinds de militaire muziekshow naar Ahoy Rotterdam verhuisde. Het evenement stond dit jaar in het teken van 70 jaar bevrijding, 350 jaar Korps Mariniers, 200 jaar Militaire Willemsorde. Met de trom als rode draad traden Golden Earring-drummer Cesar Zuiderwijk en theatergroep Percossa op als schakels om de verbinding tussen generaties, defensie en de burgermaatschappij uit te beelden. Klankwijzer maakte voor u bijgaande sfeerimpressie.

FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES.

'Ouders zijn vaak de remmende factor'

In de rubriek De Dirigent brengt Klankwijzer een portret van een dirigent of instructeur uit de amateurmuziek. In deze aflevering laat dirigent Ruud Pletting zijn licht schijnen over de hedendaagse blaasmuziek.

SAMENSTELLING: ONZE REDACTIE * FOTO'S: FOPPE SCHUT

Wie is Ruud Pletting?

Iemand die al dertig jaar professioneel bezig is met muziek, maar het nog steeds ervaart als een uit de hand gelopen hobby.

Hobby's buiten de muziek?

Afen toe wat sporten zoals tennis en skiën. Lekker eten met een voorkeur voor de Italiaanse keuken.

Hoe ben je in de muziekwereld terecht gekomen?

De eerste aanraking met de blaasmuziek dateert van jonge leeftijd. Mijn vader speelde de trombone bij de Beverwijkse Harmonie Kapel en mijn broer basklarinet bij de Hoogovens Harmonie. Na een gedegen ouderwetse AMV-opleiding met theorie en blokfluit op de muziekschool, zat ik al snel mee te spelen op de trombone in diverse orkesten en ensembles.

Hoe ben je uiteindelijk dirigent geworden?

Na het eerste orkestpracticum in het kader van de hafa-directielessen, werd ik gebeld door fanfareorkest Crescendo Assendelft. Zij hadden een vacature voor een dirigent en vroegen of ik belangstelling had om te solliciteren. De avond van de proefrepetitie vergeet ik nooit meer. In een reeds gedeeltelijk afgebroken clubgebouw lag *Overture Hephaistos* van Gerard Boedijn op de lessenaar. Enkele weken later stond ik als hun nieuwe dirigent in het nieuwe in aanbouw zijnde clubgebouw met een brandende butagaskachel voor de directielessenaar. Mijn cv moest nog worden samengesteld. De jaren daarna heb ik vooral veel trombone gespeeld

bij diverse symfonieorkesten in Nederland. Het fulltime dirigeren begon zo'n 12 jaar later. In die tijd heb ik enkele directiecurssussen gevolgd bij onder andere Sef Pijpers, Jan Cober en Danny Oosterman.

Wat trekt je aan in het vak van dirigent?

Je kunt als dirigent veel keuzes maken die je als orkestmuzikant niet krijgt. De vrijheid om zelf programma's samen te stellen, je eigen muzikale keuzes te maken en je concerten daarop in te richten met een groep enthousiaste muzikanten, is zonder meer het meest aantrekkelijke van dit vak.

Had of heb je een voorbeeld?

Mijn opleiding aan het conservatorium liep voor een groot deel samen met de tijd dat Bernard Haitink met zijn kerstmatineecyclus bezig was. Geweldige dirigent. Ik durf me daar zeker niet mee te vergelijken, maar voor mij was hij toch wel een groot voorbeeld. Ik ben ook nog jaren verbonden geweest aan The Amsterdam Wind Orchestra. Vele concerten en cd-opnames onder leiding van Heinz Friesen meegemaakt. Ook hij is wat mij betreft iemand die op eenzame hoogte met zijn vak bezig is.

Belangrijkste wijze les van je docent?

Misschien wel het belangrijkste gegeven dat muzikale expressie het altijd moet winnen van bladzijden vol met technische passages. Op concoursen wordt dit helaas nogal eens op de achtergrond gedrukt door verplichte composities die puur op het technisch kunnen van een orkest zijn geschreven.

Naar welke bezetting gaat je voorkeur: harmonie, fanfare of brassband?

Mijn dirigentenloopbaan speelt zich voornamelijk af in de harmonie- en fanfarewereld. Het repertoire voor harmonieorkest is aanzienlijk veelzijdiger en uiteraard veel uitgebreider. Het harmonieorkest heeft met zijn rijkere kleurenpallet ook meer mogelijkheden. Toch blijft het fanfareorkest me in hoge mate boeien. Met name in de hogere afdelingen zie je veel ontwikkelingen door verrassende composities. Brassbandervaring lijkt me geweldig, maar ben ik nog nooit op mijn pad tegengekomen.

Mooiste compositie?

Als ik dan toch moet kiezen, dan kies ik toch al snel voor Gustav Mahler en zijn 2^e Symfonie. Voor harmonieorkest *Casanova* van Johan de Meij. Voor fanfare gaat mijn voorkeur naar *Armeense Rhapsodie nr. 2* van Alexander Comitas.

Grootste succes/hoogtepunt als dirigent?

Wel heel lastig, deze vraag. Al zo'n zes opeenvolgende jaren werk ik met fanfare Sint Caecilia uit Heemskerk op tweede kerstdag mee aan Paradiso's Only Kerstmatinee. Fanfareklanken mengen zich met gypsy, fado en bandoneon. Op concoursvlak mag het KNFM-topconcours in Muis Sacrum niet ontbreken. Winnen in de Vaandelafdeling met *New Life* en componist Maurice Hamers in de zaal in 2001 met fanfareorkest Nieuw Leven uit Vianen.

Concoursen of concerten?

Ik werk aan beide muziekuitvoeringen met dezelfde energie. Ik probeer zoveel mogelijk

PASPOORT

Naam: Ruud Pletting.

Geboortedatum: 25 oktober 1962.

Geboorteplaats: Heemskerk.

Woonplaats: Beverwijk.

Instrument(en): trombone en euphonium.

Muziekopleidingen: trombone, euphonium en hafa-directie aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam.

Begonnen bij: Hoogovens Harmonie (thans: Tata Steel Orkest).

Dirigent bij: fanfareorkest Sint Caecilia Heemskerk, harmonieorkest Semper Crescendo Oldenzaal en fanfareorkest Viribus Unitis Wilnis.

Overige functies/activiteiten: docent trombone, tenor- en bastuba; docent koperprojecten op basisscholen.

'De voordeligste CD perserij van de Benelux'

Hoogwaardige en voordelige cd & dvd producties.
Gratis drukklaar maken van grafische bestanden.
Top service waar duizenden klanten op vertrouwen.

www.decdperserij.nl | 0228 350 880

Louis neefs *mn*
productions

Met **Danny de Munk**
en vele andere sterren
blazen we het dak er af!

MUZIEK- EN THEATERPRODUCTIES
CONCERTEN EN EVENEMENTEN
ARTIESTEN MET ORKESTARRANGEMENTEN
WWW.LOUISNEEFS.NL | 024 - 324 40 54

H. v. Weersel & Zn

Muziekinstrumenten
Reparatie atelier
Bladmuziek

info@weersel.nl
Oldenzaalsestraat 126
7514 DS Enschede
Nederland

een concoursprogramma samen te stellen dat zowel aantrekkelijk is voor mijn orkest als voor het publiek.

Concours, een noodzakelijk kwaad?

Ik zie het absoluut niet als een noodzakelijk kwaad. Een concours is een uitstekende manier om een compositie op hoog niveau uit te werken en een orkest in een gelijke muzikale richting te kneden. Wat mij mateloos kan irriteren is de soms ronduit slechte akoestiek in de zalen waar deze evenementen worden gehouden. Soms zelfs slechter dan in het eigen clubgebouw.

De commissie Blaasmuziek stelt een aantal alternatieve concoursvormen voor. Wat vind je van die plannen?

Het lijkt me zonder meer goed dat er wordt onderzocht en uitgeprobeerd of nieuwe vormen aanslaan bij zowel muzikanten als publiek. Er is niets vervelender dan voor een matig gevulde zaal te spelen.

Welk alternatief spreekt jou het meeste aan?

Ik was destijds best wel gecharmeerd van het initiatief om het vrije werk als programmaonderdeel te kunnen gebruiken. Vooral de mogelijkheid om een solist - amateur of professional - te kunnen inzetten, sprak me erg aan. Het is misschien geen alternatief zoals omschreven in de nota Groei en bloei van de Blaasmuziek, maar ik vind dat dit als concoursonderdeel een meer waarde heeft.

Het verplichte repertorium voor reguliere bondswedstrijden komt met ingang van 2016 te vervallen. Wat vind je daarvan?

Het lijkt mij vooral erg lastig voor een jury. Hoe ga je dit op een objectieve manier beoordelen en vergelijken. Het voordeel zal waarschijnlijk zijn dat er meer orkesten het concours weer gaan opnemen als een regulier onderdeel in hun planning. Nadeel is dat het vergelijken zonder meer nog lastiger wordt. Dit blijft toch het meest duidelijk bij één verplichte compositie.

Stelling: De beoordeling op concoursen is te streng.

De beoordeling in het huidige concourssysteem is over het algemeen rechtvaardig. Er zijn echter altijd wel momenten dat ik een interpretatie en prestatie op een concertwedstrijd anders inschat dan uiteindelijk in de jurybeoordeling tot uiting komt.

Muziekles keert steeds meer terug in het curriculum van het basisonderwijs. Hoe kan de blaasmuzieksector hiervan profiteren?

Er wordt al veel gedaan in het basisonderwijs om muziek onder de aandacht te brengen. Zowel door muziekscholen als verenigingen die blaasmuziekprojecten organiseren. Ik heb zelf ook al meerdere van deze projecten aangestuurd en merk dan vooral dat het totaal geen probleem is om kinderen te enthousiasmeren voor de blaasmuziek. De remmende factor is echter de ouders. Die moeten ook enthousiast worden gemaakt. En dat valt vaak niet mee in combinatie met hun doorgaans drukke en snelle bestaan.

Hoe zou de muzieksector de aantrekkingskracht op de jeugd kunnen verhogen?

Blaasmuziek laagdrempelig maken voor kinderen en jeugd met hun idolen als voorbeeld. Misschien is het wel een idee om wat ambassadeurs uit hun belevingswereld in te zetten om de blaasmuziek op een flitsende manier te presenteren.

Je bent de initiatiefnemer van het blaasorkestenfestival als onderdeel van het jazzfestival Meer Jazz in Hoofddorp. Met welke achtergrondgedachte heb je dit initiatief opgestart?

Het is begonnen als een hofabrafestival georganiseerd door centrum voor kunst en cultuur PIER K in Hoofddorp waar ik docent ben. De combinatie als cross-over op de programmering

van het Meerjazz Festival is nu twee jaar bezig en zeer succesvol. Blaasorkesten krijgen de gelegenheid om op dit grote jazzfestival hun muzikale kunnen te etaleren door het grootste deel van hun concert met lichte muziek in te vullen.

Is een harmonie- of fanfarebezetting wel geschikt om op een verantwoorde manier jazzrepertoire te spelen?

Dat lukt lang niet altijd. Daarvoor zijn meerdere redenen aan te wijzen. Belangrijkste factor is dat er te weinig goede composities/arrangementen op de markt zijn voor blaasorkesten. Maar het heeft vaak ook te maken met de affiniteit of expertise van de dirigent met dit repertoire.

Hoe zie je de toekomst van de blaasmuziek?

We moeten in de organisatie en ontwikkeling van de blaasmuziek zonder meer inhaken op de omslag die bezig is op vele vlakken in de culturele belevingswereld van muzikanten en publiek. Verscheidenheid en vernieuwing in programmering, zoals bijvoorbeeld Paradiso's Only Kerstmatinee, moet niet worden geschuwd. Tradities zijn mooi, echter op dit moment is de blaasmuziek meer gebaat bij vernieuwing.

Wat zijn je ambities als dirigent?

Te veel om op te noemen. Vooral veel plezier beleven en prachtige muziek blijven maken, samen met die fantastische beroeps- en amateurmuzikanten in Nederland en ver daarbuiten. ●

Hightech door de tijd met **ijzeren repertoire**

In de serie Concert van de Maand richt Klankwijzer de schijnwerper op concerten, presentaties en manifestaties met een opvallende artistieke invulling of een bijzondere aanleiding. In deze aflevering aandacht voor de multidisciplinaire productie *Sagas*, een muzikale tijdreis door de Peel waarmee fanfare Concordia uit Meterik zich wil profileren als een moderne en dynamische muziekvereniging.

TEKST: ONZE REDACTIE

In de serie Concert van de maand belicht Klankwijzer bijzondere concerten of optredens met opmerkelijke cross-overs, medewerking van verrassende (professionele) solisten, gebruik van bijzondere (niet-eigen) instrumenten of een opvallende programmakeuze. Ook concerten met een zeer lange traditie, een bijzondere aanleiding of bij een opmerkelijke gelegenheid zijn welkom. Datzelfde geldt voor originele of aansprekende manifestaties om de interesse van de jeugd te wekken voor de amateurmuziek. Stuur tips voor deze rubriek tijdig naar: redactie@klankwijzer.nl.

Bij de Peellanders was het geloof diep verankerd in hun leven. Dat vormde ook de bron voor vele mythes en sages. Het natuurverschijnsel waarbij moerasgas langzaam ontvlamt, zagen de bewoners aan voor dwaallichtjes: zieltjes van pasgeboren kinderen die stierven voordat ze gedoopt konden worden. In het tweede deel van de compositie *Sagas* beschrijft Henk Badings een vergelijkbaar verhaal. Over vroeg gestorvenen die een schrijnende leegte achterlieten en als sterren boven de Peel licht straalden naar de treurenden. Dat dirigent Chris Derikx voor de verbeelding van de legende van de dwaallichtjes koos voor de hartstochtelijke en klagende melodieën van

In Memoriam uit Badings' suite over de Peel is dus niet zo vreemd. Badings schreef het werk in 1984 voor de (destijds) met klarinetten uitgeruste fanfarebezetting van muziekvereniging Sint Caecilia uit Horst-America. Zo kwam Derikx bij zijn zoektocht naar geschikte werken om de historie van de Peel muzikaal uit te beelden meer werken tegen waarin het hoogveengebied op de grens van Limburg en Oost-Brabant als inspiratiebron diende. Ook *Aurora* van Eric Swiggers en *Vuurgeesten* van Jan Bosveld hebben een link met het Peelgebied. Bovendien passen deze composities uitstekend bij de ambitie van de dirigent om originele fanfaremuziek onder

Fanfare Concordia Meterik brengt een ode aan De Peel.

Dirigent Chris Derikx.

de aandacht te brengen van een breed publiek. “Deze muziek wordt naar mijn mening veel te weinig gespeeld”, verklaart Derikx. “Ook met het betere originele repertoire kun je een interessant en publieksvriendelijk programma samenstellen. Je moet het alleen goed aankleden. Als mensen voor het eerst geconfronteerd worden met een werk zoals *Sagas* van Henk Badings zullen ze wellicht hun twijfels hebben. Maar als je het visueel en tekstueel uitbeeldt en daar de juiste sfeer bij weet te creëren zul je zien dat mensen enthousiast worden, terwijl aan de muziek zelf niets verandert. Je moet het alleen goed aankleden.”

Sagas is meteen ook het titelwerk van de theatrale voorstelling die muziekvereniging Concordia uit Meterik van 12 tot en met 15 november op de planken zet in de kerk van Meterik. De grootschalige productie vertelt de geschiedenis van de Peel aan de hand van ijzeren fanfare repertoire, bijzondere beeldprojecties, een surround lichtshow, dans, zang, vertellingen en figuraties. Bijna 150 muzikanten, dansers en acteurs zijn de gidsen op een muzikale en beeldende reis vanaf de oerknal naar het heden. Concordia wil met dit project de fanfare in de etalage zetten. Enerzijds als een eigentijdse muziekvereniging, maar ook als een moderne culturele ondernemer. Derikx: “Harmonieën en fanfares hebben de neiging om binnen een bepaald patroon te opereren. Veel jaarprogramma's zien er hetzelfde

uit: een voorjaarsconcert, de deelname aan een beoordelingstoernooi in de lente, een najaarsconcert en een kerst- en nieuwjaarsconcert. Een keer in de vier of vijf jaar wordt dat stramien doorbroken door een concoursdeelname. De blaasmuziek zou zich meer op een hoger artistiek plan moeten laten zien. We moeten uit ons eigen sociale kringetje treden en andere podia

---

‘De blaasmuziek zou zich meer op een hoger artistiek plan moeten laten zien’

voor onszelf zien te creëren. Wat is er mis mee als we de toneelvereniging sterker maken door ze bij onze activiteiten te betrekken? Wat is er mis mee om samenwerking te zoeken met een filmclub? Wat is er mis mee om mensen in huis te halen die eens met een managementblik naar onze verenigingen kijken en iets van de grond krijgen dat blaasorkesten interessanter maakt voor een breed publiek? Hier zullen we in de toekomst toch meer naar toe moeten.” De bezoekers van *Sagas*, een muzikale tijdreis

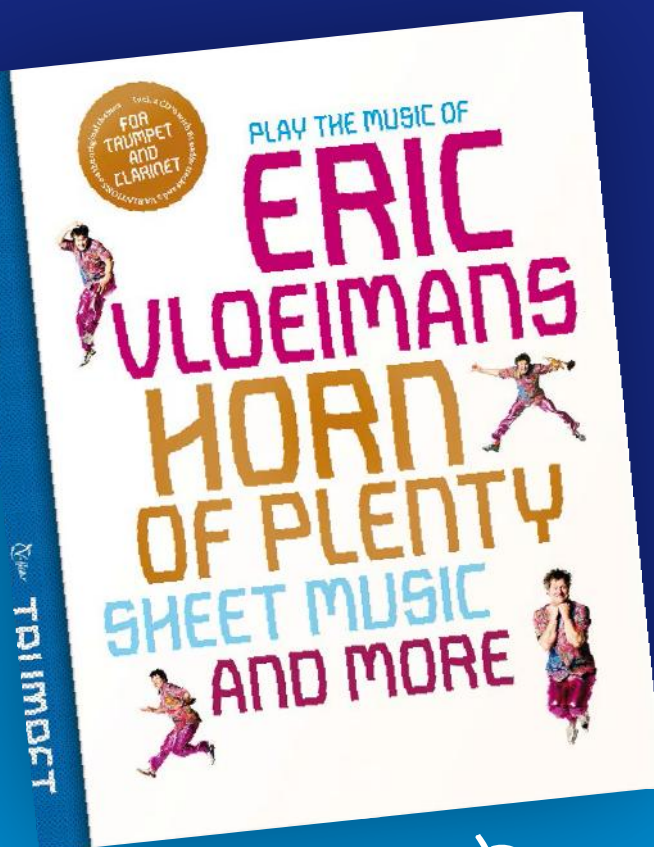
door de Peel worden ontvangen in een oude boerenschuur. Daarna maakt het publiek een kleine wandeling naar de tot concertzaal omgedoopte kerk van Meterik. De muzikale tijdreis opent met de oerknal en belicht vervolgens thema's zoals de ijstijd, de bijzondere natuur van de Peel, de eerste bewoners, mythes en legendes, de opstand van de boeren tegen de rovende Romeinen, de ontginning, de Tweede Wereldoorlog en het dorp Meterik in moderne tijden. Behalve de reeds genoemde werken klinken onder meer delen uit *Sunken Village* van **Philip Sparke**, *Rubicon* van **Bert Appermont**, *Schindler's List* van **John Williams**, maar ook muziek van de Peelse band Rowwen Hèze. Filmclub 't Lenske uit Sevenum maakte bij de diverse thema's passende beelden die geprojecteerd worden op een op maat gemaakt scherm van vijf meter breed en acht meter hoog. Hightech lichtprojecties toveren de kerk om in een spannende en sprookjesachtige concertlocatie. Behalve de fanfare en slagwerkgroep Concordia werken toneelvereniging Tovri uit Meterik, zangtrio BAM, blokfluitensemble Syrnix, violiste Martyna Kryczka, troubadours Parel-Moer, verteller Romé Fasol en zangvereniging Meriko Vocaal mee aan de voorstelling. De vier geplande voorstellingen zijn al ruim een maand uitverkocht. Bij de deadline van deze uitgave was ook de extra uitvoering op zondagmiddag 15 november al deels volgeboekt. Derikx: “Ik heb de laatste maanden enorm veel geleerd van dit project. Voor de publiciteit hebben we

bijvoorbeeld een professioneel pr-bureau in de arm genomen. Ik heb nog nooit meegemaakt dat op zo'n agressieve manier reclame is gemaakt voor een concert van een fanfare. Geweldig! We hebben zakenmensen op sponsoring gezet. Professionele mensen voor videopresentaties en surround lichtprojectie aangetrokken. Allemaal onder de leiding van een externe voorzitter met een overall view en managementkwaliteiten. Je ziet nu wat het effect is als je goede mensen om je heen verzamelt.” ●

HET MEESPEELBOEK

HORN OF PLENTY BEVAT BLADMUZIEK VOOR **TROMPET** EN **KLARINET**, OF **DWARFSLUIT** OF **ALTSAKOFOON** MET ELF ORIGINELE COMPOSITIES VAN ERIC VLOEIMANS; LEX - FUN IN THE SUN - MINE OWN KING AM I CHORIZO - SONG - HARRY BO - ARMIN - BAN BLIJET - V-FLOW - BALKAN SPIRITS - PARTY ANIMALS

NAAST DE MELODIEPARTIJ ZIJN VAN ELK NUMMER OOK TWEE VARIATIES IN HET BOEK OPGENOMEN. TEVEN'S TREF JE IN HET BOEK TWEE AUDIO CD'S MET BEGELEIDING, INGESPEELD DOOR ERIC VLOEIMANS - TROMPET EN JEROEN VAN ULJET - PIANO.

HET FRAAI VORMGEGEVEN EN LUXE INGEBOONDEN BOEK IS EEN INSPIRATIEBRON VOOR ZOWEL ELKE BEGINNENDE ALS MEER GEVORDERDE MUSICUS. EEN MUST HAVE BOVENDIEN VOOR ALLE FANS VAN ERIC VLOEIMANS EN ZIJN MUZIEK.

HORN OF PLENTY IS NU VERKRIJGBAAR VOOR SLECHTS 39,95 INCLUSIEF VERZENDKOSTEN.

BESTELLEN?

GA NAAR DE WESHOP OP WWW.ERICVLOEIMANS.COM OF WWW.V-FLOW.NL. GEEF BIJ JE BESTELLING DUIDELIJK AAN VOOR WELK INSTRUMENT JE HET BOEK WILT ONTVANGEN.

MANSARDA muziekuitgeverij

Internet: www.mansarda.nl
E-mail: info@mansarda.nl
Tel. 035-5239454

Klik voor de uitgebreide collectie

Kerst- en Nieuwjaarsmuziek

op de actueel-knop van onze internetsite.....

Kerst (hafa)

A Polish Christmas Celebration / Paul Dzon
A Scandinavian Christmas / arr. Cees Brugman
(I'm dreaming of a) 'Light Christmas' / arr. Frank Uyttebroeck
Lulajze Jezuniu / Paul Dzon (hafa - koperkwintet)

Nieuwjaarsconcert (hafa)

Je veux vivre (wals) / Charles Gounod / arr. Willy Hautvast (hafa)
Mondnacht auf der Alster (wals) / Fetrás / arr. Willy Hautvast (hafa)
The Skaters Waltz / Émile Waldteufel / arr. Dirk van der Niet (ha)
Beliebte Annen Polka / Johann Strauss / arr. Matteo Firmi (ha)
Johann Strauss Remix / arr. Joop de Winter (hafa)
Polonaise op. 55 / Anatoly Liadow / arr. Willy Hautvast (hafa)

.....en nog veel meer!!

Bij elke nieuwjaarsmuziekbestelling krijgt u geheel gratis:

Radetzky Marsch / Johann Strauss / arr. Dirk van der Niet (harmonie)
of: *Mussinan March* / Carl Carl / arr. Willy Hautvast (fanfare)

SPECIAALZAAK IN BLAASINSTRUMENTEN

www.wiggers-muziek.nl

Uitzonderlijk gespecialiseerd reparatie atelier.

Ook voor bijzondere aanpassingen.

Dealer van alle bekende en grote merken.

Uitgebreid aanbod accessoires en bladmuziek.

MUZIEKINSTRUMENTEN
Wiggers

Hanzestraat 14
7622 AX Borne
Tel. 074 2663619
info@wiggers-muziek.nl

Jeugd snuffelt aan het grote werk

Optreden tijdens de Nationale Taptoe in Ahoy Rotterdam staat bij veel showkorpsmuzikanten hoog op het bucketlijstje. Met de organisatie van een jeugdmanifestatie laat de stichting Nationale Taptoe deze droom ieder jaar voor een groot aantal jeugdige showbandleiden in vervulling gaan.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Aron van Ooijen: "Het was prachtig."

De jeugdige muzikanten van Wilhelmina uit Sleeuwijk staan in de catacomben van Ahoy te wachten totdat de deur van de arena open gaat. De spanning is van de gezichtjes af te lezen. "Het is zo groot daarbinnen en er zitten heel veel mensen", zegt trompettist Aron van Ooijen. Oeps, de deur van het op Paleis Noordeinde geïnspireerde decor zwaait open. Einde gesprek. In opperste concentratie marcheert Wilhelmina het taptoeterrein op. Met de show *Kleur* opent het korps de jeugdmanifestatie op deze dag. Met nummers zoals *Hey Brother* van Avicii, *Rood* van Marco Borsato, *Painted Black* van The Rolling Stones en *De Regenboog* van Paul de Leeuw wordt het reeds aanwezige publiek alvast in de stemming gebracht voor de grote voorstelling

Jong Wilhelmus Sliedrecht tijdens de jeugdmanifestatie in Ahoy.

met de nationale en internationale toporkesten. Als het korps onder luid applaus aan de andere kant van Ahoy de square weer verlaat, worden de muzikanten door hun begeleiders opgevangen. "Wat een superoptreden was dat. Knap dat jullie de spanning zo goed doorstaan hebben." Ook bij de twaalfjarige Aron is een last van de schouders gevallen. "Het was prachtig", geniet hij na. "Zo veel mensen op de tribune. Normaal spelen we op taptoes en tijdens bloemencorso's. Maar dit is toch wel heel anders." Tambour-maitre Menno Raams is met zijn 18 jaar de oudste van de groep. Hij speelt snaredrum bij de senioren en heeft al een deelname aan het WMC en tal van drukbezochte bloemencorso's op zijn cv staan. Maar optreden in Ahoy slaat wat hem betreft alles. "De senioren zijn heel jaloers op ons. Zeker weten. Het is echt heel bijzonder om hier te mogen optreden", zegt hij. Met de jeugdmanifestatie wil de stichting Nationale Taptoe jeugdorkesten meer

bij de Nationale Taptoe betrekken. De korpsen worden beoordeeld door een professionele jury. Op de slotdag komen alle tambour-maitres terug naar Ahoy voor de bekendmaking van de uitslag. De zege ging voor de derde keer op rij naar Jong Kunst & Genoegen uit Leiden. •

Uitslag jeugdmanifestatie 2015

1. Kunst & Genoegen Leiden, 85,63 pt; 2. DVS Katwijk, 85,38 pt; 3. Exempel Empel, 84,00 pt; 4. VLS Band Wezep en Adest Musica Sassenheim, beide 83,00 pt; 6. Excelsior Delft, 75,75 pt; 7. Wilhelmus Sliedrecht, 74,63 pt; 8. Jong Holland Zwijndrecht, Wilhelmina Sleeuwijk en Laurentius Voorschoten, allen 74,38 pt; 11. Haaglanden Pijnacker, 74,13 pt; 12. Euroband Rotterdam, 73,88 pt; 13. Jong Bazuin Leerdam, 72,25 pt.

Swingen in politietenue

Ze spelen van alles. Van *In the Mood*, *Strike up the Band*, *Pick up the Pieces* tot *Feeling Good* met zang van vocaliste Joanne Belgrave. De swingende muzikanten van de Politie Bigband Oost-Nederland. Deze muzikale vertegenwoordiger van de politie staat zijn mannetje op bigbandgebied. Voorzitter Bert Veldink, zelf werkzaam als verkeersadviseur bij het Team Verkeer van de Politie Oost-Nederland, vertelt over het hoe en waarom van deze politieformatie.

TEKST: FEIKE KLOMP • FOTO'S: POLITIE BIGBAND OOST-NEDERLAND

De Politie Bigband Oost-Nederland is niet altijd een bigband geweest. In 1993 werd de in 1920 opgerichte Arnhemse Politie Muziekvereniging omgetoverd tot een heuse bigband. "Het bestaansrecht van de muziekvereniging hing toen aan een zijden draadje. Daarom namen we toen het besluit om een bigband op te richten", vertelt Bert Veldink. Met succes, want na een 'slowstart' heeft de band zich ontwikkeld tot een volwaardige bigband. Veel muzikanten moesten de eerste jaren wennen aan de andere manier van muziek maken. Logisch, want in de tijd van de Arnhemse Politie Muziekvereniging waren het 'rechte noten' en marsen die de klok sloegen. "Door de vakkundige inbreng van bandleider Guus Tangelder is de manier van spelen met sprongen vooruit gegaan", legt Veldink verder uit. Zelf

speelt hij in de bigband de tenorsaxofoon. Nederland telt op dit moment zestien orkesten die politie-gerelateerd zijn. Daarnaast zijn er ook nog koren. De Nationale Politie wordt muzikaal vertegenwoordigd door het Nederlands Politie-orkest. Het NPO is het muzikale visitekaartje van de politie in Nederland. "Wij zijn in het

deel Oost-Nederland niet het enige orkest. Er zijn nog twee harmonieorkesten en een fanfare actief. Wij zijn wel de enige bigband en daar onderscheiden wij ons mee. Landelijk gezien zijn er twee andere collega-bigbands: Bigband Promotion (Amersfoort) en de Mid West Band met als thuisbasis Tilburg."

'Het publiek reageert positief op onze blauwe aanwezigheid'

Voor een groot deel bestaat de bigband uit leden die bij de politie zelf werken, maar er spelen ook muzikanten mee uit organisaties die sterke banden met Politie Oost-Nederland hebben zoals de Provincie Gelderland, het Meldkamer Diensten Centrum, de Koninklijke Marechaussee of de Landelijke Eenheid van de Politie. “Het blijft wel voortdurend een uitdaging om nieuwe muzikanten binnen de politie zelf te vinden, een fenomeen waarmee ook andere politieorkesten te kampen hebben.”

Kijkend naar het lijstje optredens de afgelopen jaren blijkt dat de ‘blauwe’ bigband vaak optreedt. Daar kunnen talloze andere bigbands alleen maar van dromen. Het valt de laatste jaren voor orkesten in deze bezettingsgrootte immers niet mee om een podium te vinden. “We spelen veel in het openbaar, zoals in parken, tijdens evenementen in winkelcentra maar ook bij gezellige avonden in bejaardentehuizen. Ook laten we ons binnen de eigen gelederen van de politie Oost-Nederland zien. We luisteren beëdigingen feestelijk op of geven acte de présence bij de opening van een politiebureau of als een leidinggevende afscheid neemt. Uitgangspunt is altijd: we zijn het muzikale visitekaartje van de politie. Daar zijn we ons bewust van en daar zijn we trots op. We voorzien, mede gezien de belangstelling vanuit het politiekorps zelf, in een muzikale behoefte. We merken het tijdens onze optredens. Het publiek reageert positief op onze blauwe muzikale aanwezigheid.” Het bestuur van de bigband vindt het contact met het publiek/de fans daarom cruciaal. “We laten graag zien dat we ons publiek waarderen en belangrijk vinden. Via de website, social media en een digitale nieuwsbrief vertellen we luisteraars over onze optredens of de laatste nieuwtjes. Die interactie werkt.”

De actieve bigband zoekt voortdurend de samenwerking. Veldink: “Tijdens ons voorjaarsconcert eind maart was het Charivari Trio, bestaande uit viool, contrabas en accordeon, met muziek van Roemenië tot Venezuela te gast. Een verrassende muzikale afwisseling.” Ook over de locatie van het gratis toegankelijke concert was nagedacht. “Bewust is gekozen voor de aula van het Thomas à Kempis college. De school biedt niet alleen een mooie theaterachtige ruimte, ook de verbinding leggen tussen school, publiek en politiemuziek sprak ons aan.”

De Politie BigBand verkeert een beetje in onze zekerheid. Door de grootschalige reorganisatie van de politie heeft politiemuziek, begrijpelijkerwijs, niet de hoogste prioriteit bij de korpsleiding. “Al jaren worden we goed gefaciliteerd. Door een financiële ondersteuning zijn we in staat

om bijvoorbeeld onze bandleider te betalen. De integriteit van de politie maakt het onmogelijk om oud papier of loten te verkopen. Een prettige bijkomstigheid, zodat we ons volledig op het maken van muziek kunnen richten. Toch weten

rend naar stukken die passen bij de musici maar toch uitdagend zijn. Verder regelen de verschillende secties zelf repetities om de puntjes op de i te zetten. Als ze daar hulp bij kunnen gebruiken van bijvoorbeeld een muzikant vanuit het

‘We zijn het muzikale visitekaartje van de politie’

we nu nog niet waar we bijvoorbeeld in 2016 staan. Daarom hebben we een commissie vanuit de band geformeerd die een projectplan heeft geschreven met drie scenario’s: doorgaan op de oude voet, met een deel gesubsidieerd door de organisatie of als zelfstandig orkest doorgaan, los van de politieorganisatie. Het spreekt voor zich dat we graag aan de politie verbonden willen blijven. Daar doen we alles voor.”

Ook op het muzikaal technische vlak is de bigband in beweging. Veldink: “Stilzitten is achteruitgang. Onze bandleider Guus Tangelder houdt ons niet alleen scherp. Hij zoekt voortdu-

conservatorium of via een masterclass, dan kan dat. Daar is budget voor.” De individuele leden zijn allemaal liefhebbers en leergierig, vertelt Veldink verder. “Er zijn drie belangrijke punten die hoog op onze agenda staan. In onze ogen van wezenlijk belang voor ons bestaansrecht: blijf actief, werk aan het muzikale niveau en aan de relatie politie/publiek.” ●

Informatie: www.politiebigband.nl.

Horn of Plenty, meespeelboek van trompettist **Eric Vloeimans**

Deze maand verscheen het eerste boek met bladmuziek van de bekende trompettist/ musicus Eric Vloeimans, onder de titel *Horn of Plenty*. Het boek bevat tevens twee audio-cd's met begeleiding. De trompetpartij werd ingespeeld door Eric Vloeimans zelf, de piano door de vermaarde pianist Jeroen van Vliet. De vrolijke illustraties in het fraai door Marcel van den Broek vormgegeven boek zijn van beeldend kunstenaar Jacqueline Specken. Het boek is er in drie verschillende edities; voor trompet en klarinet, voor fluit en voor altsaxofoon. Het is geschikt voor zowel beginnende als voor meer gevorderde musici vanwege de hierin opgenomen variaties.

FOTO: MERLIJN DOOMERNIK

Eric Vloeimans heeft eigenlijk nauwelijks introductie. Hij speelt met talloze binnen- en buitenlandse musici en ensembles wereldwijd. Onder eigen naam heeft hij in de afgelopen 25 jaar zo'n 20 albums uitgebracht. Eric is meermalen onderscheiden voor zijn muzikale prestaties. Zo ontving hij de VPRO/Boy Edgar Prijs, de Bird Award, De Elly Ameling prijs, Oeuvre onderscheiding provincie Zuid-Holland, de Gouden Notekraker en liefst zes Edison's. Het rijke palet aan muzikale kleuren dat terug te vinden is in het veelzijdige werk van Eric Vloeimans, vindt z'n oorsprong in de onuitputtelijke muzikale bron van jazz, pop, klassiek en wereldmuziek; een muzikale 'horn of plenty'.

Het idee voor het boek ontstond na een masterclass voor trompet bij de muziekschool in het Brabantse Veghel. Eric Vloeimans kwam aldaar in contact met muziekdocent Marc van Kessel.

Eric Vloeimans: "Het bleek mij dat een aantal van zijn leerlingen uit de HaFaBra wereld, waar ik zelf ook uit kom, belangstelling hadden voor **bladmuziek** met composities van mij, maar dat deze nergens verkrijgbaar waren. De gedachte

om naast m'n reguliere muziekproducties mijn muziek ook op deze manier te kunnen doorgeven sprak me erg aan. Weet je, bij muziek draait het voor mij primair om gevoel. Ik hoop altijd dat ik met mijn muziek de harten van mensen raak, dat muziek iets met ze doet. Dat ze bij wijze van spreken zelf ook zin krijgen om een instrument te pakken. Maar vooral ook dat ze er blij en gelukkig

van worden. Het mooie van muziek maken is dat je even 'helemaal ergens anders kunt zijn' en je hoeft helemaal niet leegmaken."

Hij vervolgt: "Het leuke tijdens de voorbereiding van het boek was dat ik amateurmusici met veel plezier mijn composities zag spelen. Mensen die ik anders misschien niet was tegenkomen bij een van m'n optredens. Om ook die mensen te bereiken is natuurlijk heel erg gaaf. Muziek gaat daarbij vaak pas echt voor je leven als je samen met anderen kunt spelen, daar leent dit boek met de twee begeleiding cd's zich uitstekend voor. De basis melodie van veel van mijn nummers is redelijk eenvoudig en goed mee te spelen, ook door beginnende muzikanten. Daarna kunnen ze hun tanden zetten in de variaties, maar het boek kan zelfs gebruikt worden om te improviseren als je daar aan toe bent." ●

Kijk voor meer informatie over Eric Vloeimans en het boek *Horn of Plenty* op www.ericvloeimans.nl.

Wibi Soerjadi als solist bij Auletes

Concertpianist Wibi Soerjadi is vrijdag 18 december in Muziekgebouw Eindhoven te gast bij het Eindhovens studentenorkest Auletes. Tijdens het afscheidsconcert van dirigent Jos Schroevers voert hij met begeleiding van het orkest *Pianoconcert nr. 2* van Rachmaninoff uit.

TEKST: ONZE REDACTIE

A Night with Rachmaninoff is de titel van de concertavond waarmee Jos Schroevers na zeven jaar dirigentschap afscheid neemt. Behalve het *Pianoconcert nr. 2* brengt het orkest *Symfonische Dansen* van dezelfde componist ten gehore. Het werk is in opdracht van Auletes speciaal voor deze avond gearrangeerd door Douglas McClain van Baton Music. "Rachmaninoff is één van de componisten die ik enorm bewonder", zegt de scheidend dirigent. "Met name *Symfonische Dansen* stond al langer op mijn lijstje. De impact van zijn muziek is ongelooflijk. De persoonlijke ontwikkeling van de componist vanaf zijn vroege periode tot en met zijn laatste werk is op deze avond heel goed hoorbaar." Verder klin-

ken *Si j'étais roi* van Adolphe Adam en *Nimrod* van Edward Elgar. Schroevers: "Het programma is aansprekend, toegankelijk en regelmatig ook spectaculair. De combinatie van een solist als Wibi Soerjadi en het 100-koppige orkest bevat tal van elementen waar het publiek van kan genieten. Zonder daarvoor een groot liefhebber van klassieke muziek te moeten zijn." Donderdag 3 december belicht Jos Schroevers tijdens een openbare masterclass in het auditorium van de TU/e samen met topman Frits van Eerd van Jumbo Supermarkten en Auletes als praktijkorkest de parallel tussen dirigeren en communiceren/leidinggeven in het bedrijfsleven. Informatie: www.studentenmuziek.nl.

Willson

Hoogste kwaliteit

Gebouwd door muzikanten voor muzikanten

Zwitsers Familiebedrijf

Willson instrumenten staan wereldwijd bekend om een probleemloze werking van de ventielen en de dragende kracht van het geluid. Het HaFaBra instrument bij uitstek. State-of-the-art technieken gecombineerd met perfect vakmanschap, garanderen de hoogste kwaliteit.

www.willson-europe.com
info@willson-europe.com

Uitslagen concoursen en kampioenschappen

De uitslagen van de kampioenswedstrijden en bondsconcoursen in oktober.

NK Blazers KNMO

DATUM: zaterdag 3 oktober.

PLAATS: Utrecht.

EERSTE DIVISIE: solisten: 1. Luuk Meeuwis (altsaxofoon) Arti Oirschot, 93 pt, publieksprijs en solo-optreden Orkest van de Koninklijke Luchtmacht; 2. Sophie Schreurs (klarinet) Koninklijke Harmonie van Horst, 91 pt; ontmoeting met het NBE; 3. Marlinda Wenselaar (dwarsfluit) Frysk Harmony Orkest, 90 pt, Sweelinck Masterclass; 4. Martijn van Rijswijk (C-tuba) Oefening en Uitspanning Wijk en Aalburg, 88 pt; Christine Heijda (dwarsfluit) Advendo Nijverdal, 87 pt; Danielle Gombert (altsaxofoon) De Bazuin Winsum, 86 pt; **conservatoriumstudenten:** 1. Maartje Valk (dwarsfluit), 90 pt; 2. Lindy Karreman (hoorn) Apollo Wissenkerke, 86 pt, publieksprijs; 3. Stefan de Hoogt (trombone) DSS Aarlanderveen 80 pt; **ensembles:** 1. Nicole Terpstra/Lutske Visser (altsaxofoon) De Bazuin Harlingen 86,5 pt; publieksprijs en Codarts Masterclass; 2. Janouk de Waal/Marieke Groenen/Piet Maandonks/Jos Krekels (saxofoon), L'Union Bladel, 80 pt.

TWEDE DIVISIE: solisten: 1. Pelle van Esch (trombone) Gouda's Harmonie De Pionier, 91 pt, solo-optreden NJFO; 2. Camiel Lemmens (hoorn) Aurora Grevenbicht, 90 pt; 3. Irene Wils (dwarsfluit) L'Union Bladel, 89 pt, publieksprijs en Sweelinck Masterclass; 4. Ellen Schipper (dwarsfluit) Harmonie Wierden, 88 pt; 5. Welmoed Claus (altsaxofoon) Jouster Fanfare, 87 pt; 6. Carmen Poortvliet (bugel) Beatrix Doezum, 87 pt; 7. Marloes Krommendijk (dwarsfluit) Harmonie Wierden, 86 pt; 8. Nadië Schouten (cornet) Oefening en Uitspanning Wijk en Aalburg, 84 pt; **ensembles:** 1. Dineke van der Ploeg/Allard Naber/Mirella Kasper/Christien te Velde (saxofoon) Oranje Grootegast, 86 pt; 2. Vera Schellens/Kim Sweerts (dwarsfluit) Echo der Kempen Bergeijk 85 pt.

DERDE DIVISIE: solisten: 1. Rik Heijnen (trompet) Sint Cecilia Susteren, 91

pt, Sweelinck Masterclass; 2. Megan Brouwer (hoorn) DSS Aarlanderveen, 90 pt; publieksprijs en Codarts Masterclass. 3. Jolique Hoesen (trompet) Andels Fanfare Corps Andel, 86 pt; 4. Myrthe van der Burgt (hoorn) Vriendenkring Overloon, 85,5 pt; 5. Klaske Wassenaar (dwarsfluit) Advendo Nijverdal, 85 pt; 6. Anouk Mulder (bugel) Concordia Oldebroek, 83 pt; 7. Femke Galama (altsaxofoon) Eensgezindheid Tjerkwerd/EMM Oudega, 87 pt; **ensembles:** 1. Joyce Hendriks/Eva van Hout (dwarsfluit) Arti Oirschot, 83 pt.

VIERDE DIVISIE: solisten: 1. Ilona Sinnema (altsaxofoon) Constantia Menaam, 89 pt; 2. Lotte Tigelaar (klarinet) Woudklank Grootegast, 86 pt, publieksprijs; 3. Gerline Langeveld (althoorn) Oefening en Uitspanning Wijk en Aalburg, 84 pt; 4. Ruben Hakvoort (euphonium) Harmonie Wierden, 84 pt; 5. Sabine Panken (hoorn) L'Union Bladel, 83 pt; 6. Yente de Zwaan (hoorn) DSS Aarlanderveen, 83 pt; 7. Floren Hendriks (hoorn) Sint Joseph – Sittard, 82 pt.

VIJFDE DIVISIE: solisten: 1. Jarred Vossen (altsaxofoon) De Maasoever Roosteren, 85 pt; 2. Luca Vaneman (trompet) DSS Aarlanderveen, 84 pt, publieksprijs; 3. Hilde Mol (klarinet) Woudklank Grootegast, 83 pt; 4. Marilyn May Leliveld (altsaxofoon) DSS Aarlanderveen, 82 pt; 5. Karlijn Geerts (klarinet) L'Union Bladel, 82 pt; 6. Noel Hoesen (cornet) Andels Fanfare Corps, 81 pt.

JEUGDDIVISIE: solisten: 1. Roas Kuipers (cornet) Looft den Heer Beetgumermolen, 89 pt; 2. Owen Brouwer (trompet) DSS Aarlanderveen, 85 pt, publieksprijs; 3. Jinte van der Heijden (dwarsfluit) De Goede Hoop Eersel, 84 pt; 4. Jorian Rutger Boonstra (cornet) De Nije Bazún Britsum, 84 pt; 5. Hanne Olde Dubbelink (dwarsfluit) De Eendracht Denekamp, 82 pt; 6. Nienke van Vossen (altsaxofoon) Accelerando Sint Annaland, 80 pt; **ensembles:** 1. Danielle Blauw/Jildou van der Kloet (dwarsfluit) Crescendo Drachten, 83 pt; 2. Elke Postma/Isa Schijvens (cornet) De Dommelecho Dommelen, 79 pt.

Marching & Music

Contest MNHU

DATUM: Zondag 4 oktober.

PLAATS: Hoogwoud.

DERDE DIVISIE: concert: Drumband en Showgroep Edam, 82,16 pt, 1^e prijs;
mars/concert: Wierings Trompetter Korps Amsterdam, 79,5 pt, 2^e prijs.

TWEDE DIVISIE: mars/concert: Da Capo Alkmaar, 80 pt, 1^e prijs.

EERSTE DIVISIE: mars/concert: Wilhelmina Numansdorp, 91,4 pt, 1^e prijs met onderscheiding.

MAJORETTES: The River Girls Amsterdam, 62,5 pt.

Showconcours en Marching & Music Contest OMF

DATUM: Zaterdag 10 oktober.

PLAATS: Franeker.

MARSCONCOURS: VIERDE DIVISIE: concert/mars: Uno Animo Zuidwolde, 81,14 pt, 1^e prijs.

DERDE DIVISIE: concert/mars: Concordia Sexbierum, 82,33 pt, 1^e prijs.

TWEDE DIVISIE: mars: Hasselts Fanfare Hasselt, 80 pt, 1^e prijs.

EERSTE DIVISIE: concert/mars: Oranje Minnertsga, 85 pt, 1^e prijs; Van Limburg Stirum Korpsen Wezep, 93,81 pt, 1^e prijs met onderscheiding.

SHOWWEDSTRIJD: JEUGD: De Sternse Slotlanders Franeker, 82,97 pt; Takostu Stiens, 80,97 pt; Showband Urk, 81,15 pt. **BASIS:** Oerterp Ureterp, 79,79 pt; Hollandia Bolsward, 79,82 pt.

TOPKLASSE: Sternse Slotlanders Franeker, 87,32 pt; Takostu Stiens, 85,97 pt.

Marching & Music Contest BBM

DATUM: Zaterdag 17 oktober.

PLAATS: Klundert.

INDOOR: DERDE DIVISIE: concert: Excelsior Genderen, 85,68 pt, 1^e prijs met promotie; Drumband en Showgroep Edam, 87,67 pt, 1^e prijs met promotie.

VIERDE DIVISIE: marcherend: Jong AMDG Kampen, 86,56 pt, 1^e prijs met promotie.

TWEDE DIVISIE: concert/mars: Sint Jan Babberich, 81,53 pt, 1^e prijs; Eensgezindheid Aerdt, 82,81 pt, 1^e prijs; **mars:** Irene Werkendam, 79,61 pt, 2^e prijs.

EERSTE DIVISIE: concert/mars: Jong Leven Gerwen, 76,45 pt, 2^e prijs; Slikkerveer Ridderkerk, 91,39 pt, 1^e prijs met onderscheiding; AMDG Kampen, 90,39 pt, 1^e prijs met onderscheiding; Deltaband Vliissingen, 92,37 pt, 1^e prijs met onderscheiding; Wilhelmina Numansdorp, 92,31 pt, 1^e prijs met onderscheiding; **mars:** Scheepjeswolharmonie Veenendaal, 85,67 pt, 1^e prijs.

OUTDOOR: VIERDE DIVISIE: mars: Jong AMDG Kampen, 83,33 pt, 1^e prijs.

TWEDE DIVISIE: mars: Irene Werkendam, 82,56 pt, 1^e prijs;

EERSTE DIVISIE: mars: Scheepjeswolharmonie Veenendaal, 85,33 pt, 1^e prijs; AMDG Kampen, 85,22 pt, 1^e prijs; Deltaband Vliissingen, 93,22 pt, 1^e prijs met onderscheiding.

Vermeld worden de uitslagen van alle landelijke (kampioens)wedstrijden en van bondsconcoursen voor blaasorkesten, slagwerkgroepen en tamboerkorpsen.

Concertwedstrijd LBM

DATUM: Zondag 18 oktober.

PLAATS: Roermond.

VIERDE DIVISIE: harmonie: De Vriendenkring Well, 90,08 pt, 1^e prijs met lof en promotie; Sint Petrus Gulpen, 87,25 pt, 1^e prijs met promotie.

DERDE DIVISIE: fanfare: De Poort van Brabant Maarheeze, 85,50 pt, 1^e prijs met promotie; Sint Barbara Sittard, 82,83 pt, 1^e prijs.

EERSTE DIVISIE: harmonie: Koninklijke Harmonie Horst, 90,50 pt, 1^e prijs met lof; fanfare: Sint Jozef Buchten, 88,67 pt, 1^e prijs; Juliana Holtum, 82,00 pt, 1^e prijs; Sint Cecilia Herten, 85,08 pt, 1^e prijs; Symphonisches Blasorchester Kreuzlingen (Duitsland), 82,17 pt, 1e prijs.

Concertwedstrijd LBM

DATUM: Zondag 25 oktober.

PLAATS: Roermond, De Oranjerie.

VIERDE DIVISIE: fanfare: Door Wilskracht Sterk Achterveld, 76,00, 2e prijs.

DERDE DIVISIE: harmonie: Sint Catharina Leunen-Veulen-Heide; Sint Caecilia Ohé en Laak, 91,25 pt, 1e prijs met promotie en lof; Sint Joseph Berg aan de Maas, 82,17 pt.

TWEDE DIVISIE: harmonie: Sint Joseph Nederweert, 78,25 pt, 2e prijs.

EERSTE DIVISIE: fanfare: Sint Caecilia America, 92,33 pt, 1e prijs met lof; **harmonie:** De Vriendenkrans Heel, 93,33 pt, 1e prijs met lof; Concordia Margraten, 87,83 pt, 1^e prijs; Wilhelmina Wolder Maastricht, 84,08 pt, 1^e prijs; Sint Aemiliaan Kerkrade, 83,00 pt, 1^e prijs.

CONCERTDIVISIE: harmonie: Eendracht Maakt Macht Wessum, 90,67 pt. ●

Neo

The new standard
in brass band instruments

Warmth, breadth and projected power in equal measure, the YBH-831 Neo baritone

Developed in collaboration with world renowned baritone player, Katrina Marzella, the Neo Baritone has been completely re-designed, giving the instrument's sound warmth, breadth and projected power in equal measure. The Neo Baritone will blend perfectly in any section but has the power and projection to sing over the band as a majestic solo instrument.

For more information visit:

www.yamaha.com

[www.fb.com/YamahaNeo](https://www.facebook.com/YamahaNeo)

BRASSInfo

Het voormalige maandblad BrassInfo is als een extra katern opgenomen in Klankwijzer. Op de volgende pagina's wordt aandacht besteed aan

onderwerpen. De redactie van dit katern voert een geheel eigen beleid.

NBK-dirigenten en het **grote aftellen**

Piet van der Heide: "Met Sparke is het altijd feest."

Op 13 en 14 november vinden voor de 35^e keer de Nederlandse Brassband Kampioenschappen (NBK) plaats en voor de tweede maal zal de stad Utrecht gastheer zijn met TivoliVredenburg als kloppend hart. Maar liefst 45 bands zullen de weg naar het podium gaan maken wat impliceert dat het evenement, ook in Utrecht, springlevend is. Bijna 1400 medewerkers en slechts vijf werken, wat een feest! We pikken er een paar dirigenten uit.

TEKST: ANDRIES DE HAAN
FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

De vierde divisie heeft de *Beecher Variations* op het programma staan en daar zijn alle bands zeer verguld mee. Volgens ingewijden zal dit zeer aantrekkelijke werk ook na de kampioenschappen veel worden gespeeld. Gijs Heuzinkveld, dirigent van UDI Oosternijkerk, is daarover ook heel duidelijk in zijn verhaal. "De *Beecher Variations* is met afstand één van de beste verplichte werken van de afgelopen jaren. Er zit van alles in, het is leuk om te spelen en leuk om aan te

Constantijn Huijgens Appingedam: nieuwkomer in de tweede divisie.

werken. Het zou me verbazen als het publiek een andere mening is toegedaan. Het is geen eenvoudig werk, maar dat hoort ook bij een nationaal kampioenschap. Na de derde plaats van 2014 hopen we natuurlijk op een evenaring of hoger, maar ik ben realistisch. Het gaat mij om een mooie uitvoering en als anderen dan beter zijn kan ik daar vrede mee hebben. Mijn doel is een eerlijke gedegen uitvoering neer te zetten met de mensen die we hebben. Kom je dan in een flow terecht en lukt alles, ja, dan is alles mogelijk hoewel het mij echt gaat om de mooie muziek. Een dosis geluk heb je dan ook echt nodig. De uitdaging in dit werk is het vinden van een doorlopende muzikale lijn in combinatie met de verdeling van energie. Smijt je met je krachten in het begin dan zou het best kunnen dat je dat in het slot moet bekopen. Verder is de zuiverheid, uiteraard, een eeuwig aandachtspunt.” UDI is een actieve vereniging die een aantal speerpunten in een seizoen heeft. Naast de NBK is dat het jaarlijkse federatiefestival van

de gemeente, maar ook de activiteiten in eigen dorp zoals bijvoorbeeld de jaarlijkse kerstviering. “Als wij besluiten naar de NBK te gaan hangt dat niet van het stuk af. We kijken of iedereen kan en wil, en vervolgens laten we ons

‘Een flinke dosis geluk heb je echt nodig’

graag verrassen met de keuze van het verplichte werk. Soms ligt een werk je beter dan het jaar ervoor, maar dat is uiteraard alleen maar leuk en spannend. Meestal ligt die uitdaging juist in

een werk wat je niet ligt.”

Brassband Kunst en Vriendschap speelde vorig jaar na zestien jaar afwezigheid weer eens op de Nederlandse Brassband Kampioenschappen.

Dat gebeurde toen nog onder leiding van Ben Ruysink die toen al leed aan een slopende ziekte. In juli jl. overleed deze sympathieke en gedreven musicus die als muzikschool-directeur, leraar en dirigent ruimschoots zijn sporen heeft verdiend. Tijdens zijn ziekte nam Henk van Loon de honneurs waar en voor de band

was het een logisch gevolg dat hij het stokje over zou nemen. Aldus geschiedde en zo kan het gebeuren dat op vrijdag 13 november de Sales Manager van Geneva Benelux zijn debuut gaat

De Spijkerpakkenband is opnieuw favoriet in de eerste divisie.

Brassband Schoonhoven treedt aan met dirigent Ivan Meylemans.

'We doen er alles aan om goed voor de dag te komen'

maken als muzikaal leider tijdens een NBK. Als voormalig dirigent van koren en jeugdorkesten is het leiden van een ensemble niet geheel onbekend, maar in Tivoli is het allemaal net even anders. Henk van Loon hierover: "Uiteraard is

het spannend maar noem het gezonde spanning. De band wilde graag weer naar Utrecht, ook al omdat een aantal jaren geleden *Triptych*, het verplichte werk van de komende NBK, al eens was gespeeld. We doen er alles aan om er goed

mee voor de dag te komen. Onze voorbereiding bestaat naast de wekelijkse repetities uit sectierepetities vooraf en een aantal sectierepetities op zaterdag. En uiteraard staan er een paar try-outs op het programma. De motivatie is groot en we hebben erg veel plezier in de voorbereiding. We zijn tevreden als we spelen zoals we hebben gerepeteerd. Als alles op zijn plek valt in Tivoli zou dat prachtig zijn, maar wil niet iedereen dat? Dus staan we met beide benen op de grond".

Piet van der Heide zijn optredens tijdens NBK's zijn bijna niet te tellen. Zeker in de derde divisie zal hij bijna recordhouder zijn met zijn duo-optredens van Britsum en Gerkesklooster. Nu hij 'verlost' is van die dubbele last kan hij de aandacht verdelen. "*Triptych* is al vijftientwintig jaar

oud maar nog steeds niet gedateerd. Muzikanten vinden het nog steeds prettig om te spelen. Met Sparke is het altijd feest, want iedereen heeft plezier, en dat is toch een kwaliteit van zo'n componist die al zoveel geschreven heeft. En zijn werken, ook zijn latere, zijn eigenlijk allemaal leuk. We hebben het met Britsum erg druk, want twee weken na de NBK gaan we naar het bondsconcours in Drachten. Voorheen ging je eerst naar het concours, maar door de nieuwe datum van de NBK is dat nu gedraaid. We hebben een redelijk intensieve voorbereiding achter de rug met veel sectierepetities. De NBK is natuurlijk voor de brassbands het mooiste evenement in het jaar waar ook nog naar elkaar geluisterd wordt, en daar wil je natuurlijk als band stralen. In de tweede divisie waar Gloria Dei, mijn andere band, debuteert krijgen we een totaal ander werk voor de kiezen. *The Saga of Tyrfin* van Jacob Vilhelm Larsen is een prachtig beeldend en

is hij druk bezet op zaterdag 14 november. Over de verwachtingen is hij realistisch. "Euphonia Wollega is er niet elk jaar bij. Deze band vindt het een prachtig evenement maar heeft meer speerpunten. Aandacht voor de jeugd en promotie in eigen dorp is even zo belangrijk. Dat spreekt mij aan, maar dat wil niet zeggen dat ik het competitieve element niet leuk vind. Tijdens de laatste Eurobrass editie kwamen we als winnaar uit de bus, wat we niet verwachtten, maar wat wel een mooie opsteker was. We hadden er hard voor gewerkt en zo'n uitslag hadden we niet verwacht, maar we waren er wel apetrots op. Dat de pers daar anders over dacht vonden we een beetje flauw, maar ook dat hoort erbij. We zijn erg verguld met het verplichte werk van dit jaar. Toen we het vóór de vakantie op de lessenaar kregen waren de meeste nog wat sceptisch, maar nu we er volop mee bezig zijn groeien we in het werk en is de waarde-

is het natuurlijk wel heerlijk werken. Er is een stijgende lijn waarneembaar en ik hoop dat we die door kunnen trekken, en het liefst ook over de NBK heen, want daarna is er ook een leven. Er zullen in het weekend maar vijf winnaars zijn en de rest is minder tevreden of teleurgesteld. Eigenlijk is dat jammer, maar het hoort erbij. Als we na ons optreden hebben gespeeld zoals we kunnen ben ik een tevreden man. Ik ben realist en nuchter genoeg om een NBK op waarde te schatten."

De kampioensdivisie bestaat dit jaar uit negen bands die zich mogen ontfemen over het nieuwe werk *Terra Incognita* van Jan de Haan. Na tien jaar buitenlandse spektakelwerken eindelijk weer een werk van Nederlandse makelij. Uiteraard lopen de meningen over alle nieuwe werken sterk uiteen, zo ook bij dit werk. Het mooie van een testpiece is dat er op een gegeven moment meer gespeeld dan over gesproken wordt. Dat is ook het moment dat de kritieken verstommen en het echt over de muziek gaat. Ik spreek één van de dirigenten, Anno Appelo, net na een concert waar voor het eerst *Terra Incognita* van Jan de Haan is gespeeld. De muzikale leider van Altena Brass is eerlijk. "Ik had zelf ook nog wel wat reserves bij het stuk. Het is wat fragmentarisch en de vraag rees bij mij of het dan boeiend genoeg is. Een grote lijn vinden is best nog wel een puzzel op zich. Maar ik moet zeggen dat het publiek die mening bij die bewuste try-out niet met mij deelde. Het publiek stond weliswaar niet op de banken, maar vond het werk toch wel erg interessant en prettig om naar te luisteren. We zitten er nu vijf weken vóór en het begint ook steeds beter te lopen. Het is programmatische en tonale muziek die, om die reden, ook wel weer aanspreekt. In een zaal als Tivoli is het zaak om alle details goed te laten horen zonder dat je ruw speelt. Vorig jaar heeft al aangetoond dat de 'brutale' bands het deksel op de neus kregen. Verder zijn de solo's ook niet eenvoudig. Met name de es-cornet en de principal kunnen hun borst nat maken. Mijn verwachtingen, voor zover je daar in een dergelijke competitie van kunt spreken, zijn realistisch. De band is op de goede weg en heeft een prima bezetting op dit moment. Een klassering in het midden van het veld zou mooi zijn, maar dan moet het ook allemaal een beetje mee zitten. De andere bands zullen niet veel anders in het hoofd hebben dan wij, met zo goed mogelijk spelen, zo hoog mogelijk eindigen." ●

'We zijn erg verguld met het verplichte werk van dit jaar'

vooral filmisch werk waar vooral de overgangen knap lastig zijn. Ook heel kleurrijk en die kleuren komen vooral ook door het dempergebruik en daar heeft de band dan ook flink in moeten investeren. Ook wordt er een flink beroep op het slagwerk gedaan, want dat is zeer uitgebreid. Het aambeeld waar het zwaard van de dwergen op gesmeed moet worden speelt ook een cruciale rol. Al met al hebben we erg veel plezier met het instuderen. De band is niet erg bezig met de concurrentie, maar dat was in de derde divisie ook al zo. Gloria Dei is een band die heus wel naar anderen luistert, maar vooral bezig is om zelf de muziek zo mooi mogelijk naar voren te brengen. Wat er dan als eindscore uitkomt zien we wel. We hebben niets te verliezen en we komen denk ik een heel eind in de goede richting. Je moet ook een beetje geluk hebben bij een paar lastige solootjes in euphonium en trombone."

Syde van der Ploeg is de nieuwe man voor Brassband Breukelen en met Euphonia uit Wollega

ring ervoor ook gegroeid. We liggen (begin oktober) op schema en gaan het volgende week voor het eerst uitvoeren tijdens ons jaarlijkse verenigingsconcert."

"Brassband Breukelen is een heel ander verhaal", vervolgt Van der Ploeg. "Ik ben daar vanaf januari een twaalfal weken geweest voor een soort proefperiode. Na mij was er nog een kandidaat met eenzelfde proeftijd, waarna de keus op mij viel. Het is een heel avontuur waar ik me met veel enthousiasme en energie in heb gestort. Ik reis er anderhalf uur voor, maar het is het me waard. Het is een eerste divisieband die zeer ambitieus is en dat is natuurlijk fijn om mee te werken. Ze lezen bijvoorbeeld razendsnel zodat je al snel bepaalde fases kunt overslaan. *Sounds* is een fantastisch werk maar ongelooflijk moeilijk. Het is niet voor niets een werk dat ook in de kampioensdivisie niet misstaat. We hebben er onze handen vol aan, maar met zulke muziek

DÉ NIEUWE WEBSHOP VOOR

HARMONIE, FANFARE, BRASS BAND, MARCHING BAND, BIG BAND & ENSEMBLE

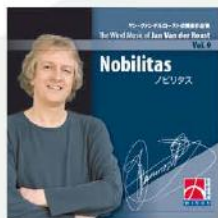
band music

bandmusicshop.com

Dit nieuwe online centrum voor de blaasmuziek, dat voor u gecreëerd is door de makers van DeHaske.com en MusicShopEurope.com, opent niet alleen de deur naar de wereldwijde markt voor blaasmuziek, maar is tevens het platform waar orkesten, ensembles, dirigenten en componisten uit de hele wereld elkaar ontmoeten.

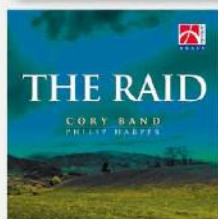
NIEUWE CD'S

NOBILITAS
DHR 10-048-3 € 17,95

**MASTERPIECES
FROM EUROPE**
DHR 04-045-3 € 21,95

TIME MACHINE
DHR 03-062-3 € 17,95

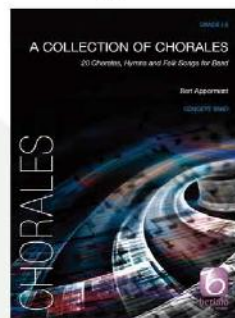
THE RAID
DHR 03-063-3 € 17,95

HARMONIEORKEST

A COLLECTION OF CHORALES

20 Chorales, Hymns and Folk Songs for Band

Bert Appermont

Met deze collectie biedt Bert Appermont orkesten geschikt materiaal om basisvaardigheden zoals intonatie, frasering, dynamiek, balans, klank en samenspel te verbeteren. Hij selecteerde zorgvuldig tien populaire koralen en volksliederen en componeerde zelf ook tien nieuwe werken. De werken zijn per toonsoort ingedeeld en heel geschikt als warming-up voor concoursen, concerten of kerkdiensten.

BMP 15011642 € 149,99

NIEUW!

BEKIJK ONZE KERSTCATALOGUS
ONLINE!

VOLG ONS

TWITTER: @BANDMUSICSHOP
FACEBOOK: BANDMUSICSHOP

HÉT ONLINE CENTRUM
VOOR DE BLAASMUZIEK

band music

bandmusicshop.com

De NBK-prognose

Wat zijn de verwachtingen van een tiental doorsnee brassbandliefhebbers? Deze verwachtingen zijn verzameld door ondergetekende. Uiteraard mag de prognose niet ontbreken en hoewel je muziek eigenlijk nooit in punten moet meten mag het een paar maal per jaar wel, zoals op de Nederlandse Brassband Kampioenschappen. Behaalde resultaten uit het verleden geven geen garantie voor de (nabije) toekomst is ook hier het motto.

TEKST: ANDRIES DE HAAN

In de vierde divisie, met het prachtige *Beecher Variations*, gaat de strijd waarschijnlijk tussen een drietal bands waarbij twee topfavorieten. De meesten gokken op de winnaar van vorig jaar, de brassband Immanuel Eemsmond onder leiding van Jan Werkman. Deze dirigent zet zonder uitzondering een muzikale lijn neer die niet alleen logisch lijkt en sympathiek klinkt, maar die ook altijd momenten van muzikale opwindung brengt. Hetzelfde kan worden gezegd van Ido Gerard Kempenaar en zijn band uit Menaam alhoewel zijn uitvoeringen grilliger zijn, maar wel altijd eigenzinnig en boeiend. De outsiders uit deze divisie zijn Blaast de Bazuin uit Oude-Nieuwe Bildtdijk en De Bazuin uit Ternaard. Laatste band is er altijd bij en soms ook dichtbij, maar van de al genoemde bands ontbreekt een NBK-titel op het lijstje. Er is daardoor sprake van een relatieve gunfactor.

Prognose vierde divisie: 1. Immanuel Eemsmond; 2. Halleluja Menaam; 3. Euphonia Ternaard.

De derde divisie was de laatste jaren de divisie van de bands uit Beetgummolen, Appingedam en Gerkesklooster. Laatste twee zijn overgegaan naar de tweede divisie zodat er één topfavoriet overblijft. Het 'panel' voorziet een spannende strijd tussen zoals gezegd Looft den Heer uit Beetgummolen, Gereformeerde Brassband Groningen en De Nije Bazún uit Britsum. Nu Piet van der Heide zijn pijlen niet meer op twee bands hoeft te richten verwacht men dat de trend van vorig jaar wordt doorgezet. Britsum gaat weer meedoen is de verwachting van de insiders. Of zoals een collega het treffend verwoordt: "Piet levert nooit rommel af."

Prognose derde divisie: 1. Looft den Heer Beetgummolen; 2. Gereformeerde Brassband Groningen; 3. De Nije Bazún Britsum.

De tweede divisie is een divisie waar men naar uitkijkt. De twee nieuwkomers uit de derde divisie, Constantijn Huygens en Gloria Dei zullen wellicht niet meteen potten breken maar uiteraard wel de huid duur verkopen. Aan motivatie en beleving zal het niet ontbreken. Bij De Bazuin B Oentsjerk maakt Jan Werkman zijn debuut en hij zal zijn voorganger hoogstens kunnen evenaren – vorig jaar werd de band immers kampioen. Excelsior Ferwert en Schoonhoven B zijn medefavoriet en ook ex-kampioenen. Veel zal afhangen van het verhaal dat de bands gaan 'vertellen'. Wel-

ke band slaagt erin techniek, muzikaliteit en zeggingskracht te bundelen in *The Saga of Tyring*?

Prognose tweede divisie: 1. De Bazuin-B Oentsjerk; 2. Brassband Schoonhoven B; 3. Excelsior Ferwert.

Sounds was in 1993 nog het verplichte werk bij de Europese Brassband Kampioenschappen en was ook de jaren erna nog regelmatig verplicht bij diverse kampioenschappen in de kampioensdivisie. Het mag daarom een moedig besluit van de commissie heten om dit werk aan te wijzen voor de eerste divisie. Het zal niemand ontgaan zijn dat vooral de Spijkerpakkenband aan de weg timmert met allerlei noviteiten, projecten gekoppeld aan prima prestaties. Het kampioenschap van vorig jaar heeft hen duidelijk in een flow-situatie gebracht, waar Erik Janssen natuurlijk een niet onbelangrijke stem in heeft gehad. Band en dirigent hebben elkaar duidelijk gevonden en van de ondervraagden is deze band dan ook de 'band to beat'. De verwachting is dat de concurrentie uit Zalk maar ook uit Wijk en Aalburg zal komen met eventueel Pro Rege als outsider. Deze divisie levert vaak verrassingen op en dat zou deze editie ook best eens kunnen gebeuren, al is het verplichte werk van John Golland alleen voor de beste bands weggelegd.

Prognose eerste divisie: 1. De Spijkerpakkenband Opsterland eo; 2. Excelsior Zalk; 3. Oefening en Uitspanning Wijk en Aalburg.

Wie gaat er volgend jaar naar Lille? Volgens de 'geleerden' gaat die muzikale strijd tussen De Wäldsang, Schoonhoven en Oenkerk. Laatstgenoemde weet als enige wat winnen in Utrecht is en misschien werkt dat op een of andere manier mee. Riëks van der Velde komt met zijn band vast ook weer met een konijn uit een hoge hoed en Schoonhoven zal, nu Ivan Meylemans de finishing touch doet, zeker weer van zich doen spreken. Het werk is door alle bands goed te spelen maar de toppers zullen zich niet laten verrassen.

Prognose kampioensdivisie: 1. De Wäldsang Buitenpost; 2. Brassband Schoonhoven A; 3. De Bazuin Oenkerk.

Een bevlogen vakidioot

Aise van Beets is één van de mensen achter de vele harmonie-, fanfare- en brassbandopnames die Omrop Fryslân rijk is. Bij Omrop Fryslân werkt hij onder andere mee aan het radioprogramma Koperkanaal FM, de hafabra internetzender Koperkanaal.nl en sinds kort ook aan het populaire muziekprogramma Noardewyn, dat op radio, tv (dag tv) en internet te beluisteren en te zien is. Ruim 25 jaar volgt hij de grote blaasmuziekevenementen in de provincie Friesland, maar ook daarbuiten. Hij zendt al sinds jaar en dag het najaar- en voorjaarsconcours van de OMF in de Lawei te Drachten uit. Daarnaast experimenteert hij sinds een aantal jaar ook met beeldweergave van deze concoursen waarmee hij vele duizenden kijkers en luisteraars trekt. Wie is deze man die de hafabra in hart en nieren heeft, maar bovenal in de oren, wat doet hij precies en wat beweegt hem?

TEKST: HENK VAN DER MEULEN • FOTO'S: OMROP FRYSLÂN

Als kleine jongen startte Van Beets zijn muzikale carrière bij de plaatselijke muziekvereniging Nij Libben (Fries voor nieuw leven) uit Witmarsum. Op comet kreeg hij les van Jouke Hoekstra en behaalde hij zelfs zijn C examen. Hij switchte naar de trombone, maar moest vanwege zijn studie elektrotechniek helaas met het spelen stoppen. "Niet erg hoor, want de liefde zit er nog wel. In mijn werk voor bijvoorbeeld het Koperkanaal begrijp ik erg goed wat er in de koppies van de muzikanten omgaat op een concours. Ik ben een echte ervaringsdeskundige!", aldus Aise van Beets. Hij werkte mee aan vele opnames voor Muzyk Maskelyn dat iedere zondag op Omrop Fryslân Radio hafabra opnames uitzond, eerst om 12 uur in de middag en later om 18 uur 's avonds. Onder de vleugels van technicus Fred Steusel en programmamaker Jan Ottevanger leerde hij het vak van radiotechnicus en ontwikkelde hij een neus voor opnames die geschikt zijn voor de radio. "Tja, Jan Ottevanger had een zwak voor de Bazuin uit Oenkerk en dus gingen we elk jaar naar het Valentijnsconcert. Ik heb daar alle 'grootheden' voorbij zien en horen komen: Steve Sykes, de Childs Brothers, Mark Wilkinson en noem ze maar op. Schitterende opnames zijn dat, die worden nog steeds goed beluisterd en veel aangevraagd", aldus een enthousiaste Aise.

"Ik verlang wel eens terug naar die tijd. Tegenwoordig spelen orkesten entertainmentachtige programma's met uitversterkte zangsolisten of combo's. Ik begrijp dat ze een nieuw publiek willen interesseren voor het hafabra medium, maar ik merk dat dit soort muziekstukken het 'minder doen' onder bijvoorbeeld het Koperkanaal publiek, uitzonderingen daargelaten", betoogt een kritische Van Beets.

Muzyk Maskelyn groeide mee met de grote evenementen. "We hebben altijd de opnames verzorgd voor bijvoorbeeld de NBK maar ook het Frysk Fanfare Festival, tegenwoordig het Open Nederlands Fanfare Kampioenschap (ONFK)." Bij die evenementen zijn altijd veel Friese deelnemers te bewonderen en dus volgt de Omrop die evenementen ook buiten de provincie Fryslân naar bijvoorbeeld Zutphen,

Hardenberg en ook Groningen. “Wij zeggen wel eens voor de grap: we maken opnames met Fryske microfoons van niet Fryske orkesten op niet Fryske bodem. In de jaren negentig werkte Omrop Fryslân tijdens de NBK ook nog samen met programmamakers en muziekregisseurs zoals Roy Schijf (KRO) en Huug den Ouden (NCRV) die voor het Radio 4 programma Muziek in Vrije Tijd opnames verzorgden. Toen er vorig jaar na een jarenlange vruchtbare samenwerking een nieuw bestuur aantrad bij de Stichting NBK en er sprake was dat het evenement naar een echte concertzaal (TivoliVredenburg Utrecht) zou gaan, hadden wij heel veel zin in die klus. Het was best een teleurstelling om na zoveel jaar trouwe dienst plotseling te horen dat iemand anders dan Omrop Fryslân de opnames mocht gaan verzorgen bij de NBK. Maar ach, veel tijd om te treuren heb ik niet, er zijn nog teveel andere leuke klussen”, aldus van Beets. Koperkanaal.nl, Koperkanaal FM en ook het radioprogramma Prelude van Rein Tolsma zijn allemaal populair, en dat geldt ook voor de hfabra evenementen die Omrop Fryslân uitzendt via Omroplive.nl. Die worden heel goed bekeken en beluisterd. “Ik ben er heel erg trots op dat het mogelijk is om op Koperkanaal.nl bijna 30 dagen lang, 24 uur per dag naar hfabra muziek te luisteren zonder dat je een nummer twee keer hoort. De precieze kijk- en luistercij-

fers interesseren me niet zoveel, ik ben daar een te grote vakidoot voor. Ik let meer op de reacties die ik van mensen krijg en lees. Zo levert het schitterende ‘You raise me up’ van brassband de Wâldsang met zangsoliste Pearl Jozefzoon altijd mooie en leuke reacties op. En er is nog veel meer materiaal in de archieven van Omrop Fryslân. Daar staat nog van alles op banden en dat moet ik nog digitaal maken. Ik heb net opnames uit 2005 van Crescendo uit Workum van het Gouden Spiker Festival digitaal gemaakt, dus die zijn binnenkort ook te beluisteren op Koperkanaal”, besluit van Beets.

De lijst hfabra evenementen die Aise van Beets namens Koperkanaal op de planning heeft, is indrukwekkend. De bondsconcoursen van de OMF, waarschijnlijk één concert van de Friese topbands de Bazuin uit Oenkerk of van de Wâldsang uit Buitenpost, de ONFK in Drachten en Survento Brass. “Bijna traditioneel verzorgen we de opnames bij de bondsconcoursen (voorjaar en najaar) in Drachten, helemaal sinds we zijn gaan experimenteren met een eenvoudige camera-feed zodat je naast live muziek ook live beeld hebt. Dat is een groot succes dat mezelf eigenlijk ook wel verraste. Het gaat in onze maatschappij en wereld toch een beetje van geluid richting beeld en ik was er eigenlijk toch al voor de geluidsopnames. We bleken met een ‘extra stekker’ ook ineens echt beeld uit

de concertzaal, de Lawei in Drachten, via het internet te kunnen verzorgen” aldus van Beets. Het is algemeen bekend dat dit enorm wordt gewaardeerd door de luisteraars naast het feit dat het voor een nieuw publiek heeft gezorgd die kennismaakt met de hfabra sector.

Een ander mooi en recent initiatief waar Aise aan meewerkt, is het programma Noardewyn op televisie, radio en internet. Willem de Vries presenteert in Noardewyn elke vrijdag een vlot en fleurig muziekprogramma dat als een soort muzikaal dorpsplein van Friesland fungeert. Aise van Beets hierover: “Willem de Vries vroeg me om mee te denken om ook de echte Friese blaasmuziek te presenteren als onderdeel van ‘dorpsplein’. Nu maak ik dus eenmaal per maand een studiosessie met een harmonie, fanfare of brassband.” De primeur ging op 28 augustus 2015 naar de Spijkerpakkenband onder leiding van Erik Janssen. Via youtube zijn al deze opnames en uitzendingen ook nog te bewonderen. Ook fanfare Wilhelmina uit Easterein was al in de uitzending en de volgende club is Harmonieorkest Da Capo uit Leeuwarden. “Noardewyn is voor mij een mooie kans om de mensen in Friesland maar ook daarbuiten een kijkje te geven in onze hfabra cultuur. Dat opvoeden zit er nu eenmaal een beetje in, de hfabra sector is te mooi om voor ons alleen te houden”, besluit de bevlogen Aise van Beets zijn enthousiaste betoog. ●

Cory pakt overtuigend titel

Eén van de hoogtepunten op de brasskalender in het Verenigd Koninkrijk vormen de National Finals. Traditiegetrouw vinden deze plaats in de fameuze Royal Albert Hall. Op 10 oktober jl. streden 20 bands om de titel onder toezicht van de juryleden Stephen Roberts, Howard Snell en Rob Wiffen.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: IAN CLOWES

Philip Harper.

het begin horen we een bekende melodie van een andere componist *Für deinen Thron tret' ich hiermit* van de hand van Johann Sebastian Bach. Doss weet met deze compositie alle stijlen (blues, een vleugje barok, gezangen en rock) op een prachtige wijze samen te brengen. Ook in 2015 blijkt zijn compositie de luisteraars in de Albert Hall van het begin tot het einde te boeien.

Waar in sommige edities van de Nationale Kampioenschappen het testwerk door enkele bands met moeite werd uitgevoerd, bleek deze editie veel te genieten, ook bij de mindere bands. Dat de uitslag toch verrassend mag worden genoemd heeft ongetwijfeld te maken met de lage klassering van de publieksfavorieten zoals Black Dyke, Foden's en Grimethorpe Colliery. De bands belanden buiten de top tien en beseffen maar weer eens dat ook hier de jury uiteindelijk het laatste woord heeft.

Bands die in de peilingen, voorafgaande aan de uitslagen, minder hoog op de lijst stonden (Fairrey, Camborne) bleken bij de jury de juiste snaar te hebben geraakt.

Over de top twee waren vriend en vijand het ditmaal eens. Met twee indrukwekkende uitvoeringen van het testwerk zou de strijd om de titel gaan tussen Cory Band en Brighouse & Rastrick. Eerstgenoemde bleek in de ogen van de jury nét dat beetje extra te hebben gebracht om de titel naar Wales mee te kunnen nemen. Zo is de band met dirigent Philip Harper weer

deelnemer aan de Europese kampioenschappen in 2016, evenals Brighouse & Rastrick, die als hoogst geplaatste Engelse band ook een ticket heeft verdiend.

Dirigent Philip Harper spreekt van een grote dag voor Cory. Desgevraagd geeft hij aan dat de band nu drie uitvoeringen van het werk op een groot evenement heeft gegeven en dat slechts tien spelers van het huidige orkest het werk eerder speelden. De veranderingen in de band - Glynn en Helen Williams zijn de meest opvallenden - hebben gezorgd voor een nieuwe stabiliteit in de band en Harper is uitermate gelukkig met het behaalde resultaat.

De uitslag: 1. Cory (Philip Harper); 2. Brighouse & Rastrick (Prof. David King); 3. Fairrey (Prof. Garry Cutt); 4. Flowers (Paul Holland); 5. Tredegar (Ian Porthouse); 6. Camborne (Kevin Mackenzie); 7. Zone One Brass (Richard Ward); 8. Reg Vardy (Russell Gray); 9. Co-operative Funeralcare (Allan Ramsay); 10. Grimethorpe Colliery (Dr. Robert Childs); 11. Black Dyke (Prof. Nicholas Childs); 12. Whitburn (Michael Fowles); 13. Foden's (Allan Withington); 14. Carlton Main Frickley Colliery (Phillip McCann); 15. Virtuosi GUS (Adam Cooke); 16. Northop Silver (Thomas Wyss); 17. Tongwynlais Temperance (John Berryman); 18. NASU-WT Riverside (Stephen Malcolm); 19. Desford Colliery (LCIWTF) (Tom Davoren); 20. Friary Guildford (Chris King). ●

Het verplicht werk *Spiriti* werd door de Oostenrijkse componist Thomas Doss geschreven voor de Europese Brassband Kampioenschappen welke plaatsvonden in Linz (Oostenrijk) in 2010. Een innovatief werk waarbij de mogelijkheden voor brassband uitstekend zijn neergeschreven. Het werk kent een sterke verwijzing naar Anton Bruckner, waarbij een thema uit zijn vijfde symfonie pas zeven maten voor het einde van het werk wordt gehoord. Echter, vanaf

013

HEROPENT

13 NOV CARO EMERALD

16 NOV ALABAMA SHAKES + MICHAEL KIWANUKA

24 NOV KATZENJAMMER

27 NOV GARE DU NORD

03 DEC SVEN HAMMOND

03 DEC FAT FREDDY'S DROP EXCL.NL

19 DEC THE COMMON LINNETS

06 FEB NEW COOL COLLECTIVE

FT MARK REILLY (MATT BIANCO)

POPPodium
TILBURG

WWW.013.NL

Founded in 1946 in Tokyo/Japan, Pearl Music Instruments has grown to become one of the worldwide leading companies in drums, percussion instruments and flutes. Pearl Music Europe is a wholly owned subsidiary of Pearl Musical Instrument Company Japan. The office and warehouse of PME is located in Venlo, in the province of Limburg the Netherlands. Pearl Music Europe b.v. is organized and functions as a wholesale distributor to cover the whole European territory (and some Northern African countries) of drums, percussion and flutes. To expand our team who are responsible for the European market, Pearl is looking for a:

Technician for Woodwind Instruments (m/f) with commercial interest

Description:

In this outstanding position, you will be responsible for technical and promotional activities within the European market. Your responsibilities will be to advise our customers (specialists), oversee guarantee and service issues, you will also have an input into the future development and quality of our products. You will represent the company during music exhibitions, festivals and clinics. Therefore, you must be available to travel.

Your profile:

You are a trained and qualified specialist for woodwind instruments. You have already had the opportunity of acquiring 5 to 10 years experience as a technician of Flutes or a woodwind

instrument maker. We prefer candidates with commercial experience.

Alongside your Flute repair experience, you must also have some proficiency as a flute player. Your motivation is to work within a young highly motivated team and act with a sense of responsibility. Further, you must possess a good knowledge of written and spoken English, you live near the European headquarters in Venlo (near to Mönchengladbach) or are willing to relocate.

Please send your application, along with a covering letter, CV, date you could start, salary expectations for the attention of Mr. Richard Steinbusch via the email address vacancy@pearleurope.com

Pearl®

Pearl Music Europe B.V. - Craenakker 28, 5951 CC - Belfeld NL

Brass, meer dan koper

Het geluid van een brassband is wel het meest herkenbare, maar niet meteen het meest geliefde geluid van Engeland. Jim Ottewill verkent het veranderende aanzien van de Britse brassmuziek om zo tuba's en trombones te vinden die naar de toekomst wijzen.

TEKST: ONZE REDACTIE

"Ik dacht dat we wel met koper zouden kunnen werken nadat ik eens een grappige droom had over een reuzentrompet", zo onthult Jan Scott Wilkinson van British Sea Power. De frontman van de band verklaart zo de oorsprong van het *Sea of Brass* project van de rocker, en stelt zich een nieuwe lijst voor van traditionele brassmuziek. "Brassbands kunnen voor sommige mensen wel eens wat ouderwets lijken," zo vertelt hij verder, "maar ze stelden en stellen tegenwoordig zeker nog heel wat voor."

Sea of Brass is slechts één van de vele recente, weliswaar kritisch, toegejuichte projecten om het koper instrumentarium te benutten. Naast British Sea Power hebben ook anderen een beroep gedaan op het kopergeluid, om zo extra leven in hun muzikale avonturen te blazen: kamerfolk artiest Jo Hamilton, de hedendaagse componist Gavin Higgins en de rockers Lanterns on the Lake. Hedendaagse groepen zoals de Hackney Colliery Band en de Youngblood Brass Band in de VS nemen hun hoed af voor de presentaties van de Engelse dorpsgemeenschappen en de ensembles van New Orleans, terwijl zij er een toefje hip-hop, funk of electronica aan toevoegen.

Achter deze muzikale elementen staat het Engelse netwerk van traditionele bands in dorpen en steden. Met geschatte aantallen van 4.000 bands en 100.000 muzikanten kan men wel zeggen dat dit nooit eerder zo omvangrijk is geweest. Maar het stereotype van de traditionele colliery gezelschappen, zoals voorgesteld wordt in het komisch drama *Brassed Off*, uit de jaren

negentig, is nog steeds moeilijk te doorbreken. Als componist, dirigent en oprichter van de Brass Band Heritage Trust zegt Paul Hindmarsh: "Zodra iemand gaat luisteren naar brassmuziek, is er toch weer die associatie. Platte petten, bolle wangen en marcheren vormen de clichés. Zo is het allang niet meer, maar die clichés blijven maar bestaan."

Wortels in de samenleving

Een groot deel van deze associatie komt voort uit de al enorm lange tijd waarin brassbands hun hoorns laten klinken. Bijna 150 jaar geleden geboren, is de brassbandmuziek al een lang bestaande amateurtraditie, die uit het Leger des Heils en de Engelse industrie is voortgekomen.

het zware werk wat draaglijker te maken. Het kwam als een geschenk voor al die mensen die wilden streven naar een artistiek ideaal", zo legt hij verder uit. Zijn festival markeert de 100 jaren sinds de allereerste compositie voor brassbands en het presenteert ook vele van de meest geliefde gezelschappen uit de wereld van de brassbands. Black Dyke Mills, Foden's en de Carlton Main Frickley Colliery Band zullen allemaal - als onderdeel van het programma - het dak eraf blazen!

The history of the world

De *Acid Brass* and *The History of the World*-stukken, van de Turner Prize winnaar Jeremy Deller, hebben goed meegeholpen om de brassbands naar een nieuw publiek te leiden.

Eerstgenoemde ziet dat krakers zoals *Voodoo Ray* van een *Guy Called Gerald* en *What time is Love* van de KLF nu opnieuw verklankt worden door brassband en de laatstgenoemde bespeurt verbindingen tussen brassbands en

'Het is de artistieke en culturele bezigheid van de gewone werkmán'

Philip Biggs is de uitgever van de *Brass Herald* en de organisator van het *Great Northern Brass Arts Festival*, een evenement dat dit jaar in september wordt gehouden in de Bridgewater Hall in Manchester. Hij omschrijft de vroegste vormen van brassbands als "de artistieke en culturele bezigheid van de gewone werkmán." "In die tijden deden veel mensen zware lichamelijke arbeid en dit was dus een manier om

Acid house. Zoals Jeremy als commentaar geeft: "Brass acts vormen overduidelijk een groot deel van onze muzikale make-up ... [met hun] traditionele elementen en industriële geschiedenis." *Acid Brass* blies bijna letterlijk het dak van de Tate Britain, vorig jaar december, toen het daar uitgevoerd werd door de Fairey Brass Band. Warp Records koos er toen voor om dit werk te presenteren.

De kolenmijnen

Terwijl brassmuziek zijn wortels heeft in oude industriebolwerken, gebruikt de componist Gavin Higgins het koperinstrumentarium om juist de dertig jaren te markeren vanaf de mijnsluitingen. Hij groeide op in een mijnwerkersgemeenschap en zijn compositieopdracht *Pride* is geïnspireerd door de mijnwerkersstaking van 1984-1985. Het zal het allereerste ballet ooit zijn dat wordt begeleid door een brassband. "Het is een gevoel van gemeenschapszin, concentratie

'Brassbands bieden een gevoel van saamhorigheid'

en voortvarendheid die deze brassbands te bieden hebben", zo gelooft hij. "Zoals die voormalige mijnwerkersstadjes uiteengevallen zijn tot wat ze nu zijn, zo vormen brassbands er een rots. Zij bieden een gevoel van saamhorigheid die mensen nergens anders kunnen krijgen."

Muziekonderwijs

Net zoals de amateur brassbandtraditie altijd al gemeenschappen heeft weten samen te binden, zo speelt die traditie nu nog een sleutelrol in het muziekonderwijs.

Na de Tweede Wereldoorlog hebben muzieklessen op school een heel belangrijke rol gespeeld in het vergroten van het aantal muzikanten en in het verhogen van het vaardigheidsniveau. Edward Gregson, een klassieke componist en bestuurslid van PRS, is iemand van uitzonderlijke klasse die recentelijk met brassbands gewerkt heeft. *Connotations*, *Of Men and Mountains* en *Of Distant Memories* zijn stuk voor stuk klassiekers geworden in het brassrepertoire. Hij zegt: "Vanaf de jaren vijftig heeft de overheid muzieklessen in het onderwijs ingevoerd. Ze begonnen met lessen op koperinstrumenten en de kinderen die daarna verder gingen op het conservatorium of

www.hafabramusic.com

mp3 downloads by

Quality music with a difference

HAFABRA Music

New: Stromae

STROMAE:
wind band medley with
- «Alors on danse»
- «Formidable»
- «Papaoutai»

New CD: Danse satanique

NEW CD

Yves SEGERS

Jeroen BERWAERTS

with the Belgian Guides

HAFABRA Music
presents
Masterpieces
Vol. 11

Danse SATANIQUE

1. **Capriccio italien**
Peter Ilitch TCHAIKOVSKY - arr. José SCHYNS
2. **Concerto for Trumpet**
Alexander ARUTIUNIAN - arr. José SCHYNS
Soloist: Jeroen BERWAERTS
3. **Danse satanique** - Alexandre KOSMICKI
4. **Millions, millions, et millions d'étoiles !** - Maxime AULIO
- 5-7. **Symphonia Japanesque** - Yosuke FUKUDA
8. **Russian sailors' dance**
Reinhold GLIERE - arr. José SCHYNS

New: -Rossano GALANTE

Lexicon of the Gods by Rossano GALANTE

1. Perseus - slayer of Medusa
2. Penthos - the spirit of grief
3. Zeus - God of sky and thunder

- Stephen BULLA

Of ancient dances by Stephen BULLA

1. Incantation - 2. Ancestral chant
3. Song of lament - 4. Dance of war

HAFABRA Music
Louis Martinus
't Hof, 8
B-3790 Voeren
T. +32 4381 2328
info@hafabramusic.com
www.hafabramusic.com

HAFABRA Music NL
Postbus 7
6120 AA Born

muziekscholen, gingen ook daadwerkelijk verder op die instrumenten, en vormden daarna ook brassbands. Dat zegt toch wel iets.”

Tegelijkertijd helpen de brassbands nu zelf weer mee aan het verbeteren van de muzikanten door jeugdorkesten. En brassbandconcoursen zorgen ervoor dat het muziekniveau hoger dan ooit wordt opgestuwd. Gavin zegt dat de brassbands zelfs de belangrijkste oefenterreinen vormen. De concentratie op nieuwe, aankomende brassbandmuzikanten is er groter dan in de scholen. Bands steken al hun energie in deze leerling-mu-

wij het gevoel dat er in potentie nog veel meer mogelijk moet zijn.”

Steun van de Kunstraad

De wereld van de Engelse brassbands zou wel eens een nieuwe fase in kunnen gaan, deels dankzij de Kunstraad Engeland (Arts Council England). In de laatste ronde van fondswervingen voor 2015-2018 voor National Portfolio Organisaties werd aan Brass Band England een jaarlijks budget toegekend van (omgerekend) € 178.000,-. Dat is een toename van ongeveer

128% ten opzichte van het bestaande bedrag van € 78.000,- per jaar. Craig Monk, Music Relationship Manager van ACE, zegt dat dit een voorbode is van een opwindende tijd voor brassmuziek, vooral omdat ook nieuwe artiesten investeren in het brassgeluid. “Wij

zouden graag zien dat nog meer bands zelf het initiatief nemen in deze compositieopdrachten”, verklaart hij. “Vanuit traditionele muziekkorpsen naar het echte brassgeluid krijgen wij het gevoel dat er in potentie nog veel meer mogelijk moet zijn.”

Brass-appeal

Maar waarom kiezen nieuwe componisten nu steeds meer voor brassmuziek? Op het recente Brass Durham International Festival bracht een reeks van artiesten premières van nieuwe compositieopdrachten die verweven zijn met het brassgeluid.

Hierbij ook de folk singer-songwriter Jo Hamilton, die debuteerde met *Fractal Sparks* als een multimediaal optreden in de Durham Kathedraal met muzikanten van het Corps of Army Music. “Het is toch zo’n dynamisch stuk als het gespeeld wordt met een brassband”, zegt Jo. “Het is ongelooflijk gaaf om zoiets met elkaar te mogen beleven. Ze kunnen prachtige, wanhopig-droevige fluisteringen tot wel kolossale vreugde-uitbarstingen spelen. Het was overweldigend.” Met *Sea of Brass* werkte British Sea Power samen met de componist Peter Wright, die we het best kennen van zijn werk met de Matthew Herbert Big Band, aan een nieuw arrangement van hun songs. Jan zegt: “Het brassorkest als geheel is erg veelzijdig. Ik zou me kunnen voorstellen dat de traditionele opzet

voortdurend moderne ideeën en technieken in zich opneemt. Onze eigen cornettist gebruikt versterkers en effecten.”

Olympische Spelen van Londen 2012

Brassmuziek is zozeer onderdeel van de Engelse muzikale ziel dat het brassgeluid ook naar voren kwam in de Sluitingsceremonie van de Olympische Spelen van Londen in 2012.

De Hackney Colliery Band verzorgde een optreden voor een wereldpubliek van honderden miljoenen.

“Het is erg onwaarschijnlijk dat een brassband binnenkort ooit een keer een heel stadion zal gaan bespelen”, grapt de trompettist en lid van de Hackney Colliery Band, Steve Pretty. De groep brengt een buitensporige mix van hip-hop en rock-klassiekers en hun eigen materiaal. Dat is een winnende formule, waarmee zij een stevige favoriet kunnen worden van het festival. “Ik houd ervan om een beetje met de verwachtingen van de mensen te dollen”, legt Steve uit. “Als mensen de naam horen dan denken ze dat er een traditioneel geluid zal komen. Maar als we gaan spelen dan gaan we echt helemaal los. Het publiek is verrast door het geluid dat je kunt maken als mensen door stukjes koper-buiswerk blazen en met stokjes op trommelvellen slaan.” Tegelijkertijd biedt de band ook nog het hedendaagse leven van de traditionele brassbandwereld. Onze naam is overduidelijk een eerbetoon, die een beetje als een grapje begon. Maar we zien onszelf nu steeds meer als een moderne update ervan”, zo voegt hij er nog aan toe.

De toekomst

Maar hoe zit het nu met de toekomst van de brassbands? Met een bloeiend netwerk en een complete wereld aan strijd bare en competitieve brassbands, met internationale ranglijsten en brass acts die actief zijn in heel Europa en Noord-Amerika, is dit een traditie die alleen nog maar sterker zal blijken te worden. Tegelijkertijd zullen nieuwe compositieopdrachten het brassrepertoire vergroten en een nieuw publiek aanspreken.

Gavin Higgins zegt: “Het komt luid en duidelijk de 21^e eeuw binnenvallen. Natuurlijk doet het er nog steeds toe. Het is alleen nog zo dat veel mensen in Engeland nog nooit een “koperen band” hebben gezien of gehoord. Als ik mensen ermee naartoe neem, dan zitten ze met open monden en zijn ze verbijsterd: Geen mens kan geloven dat geluid werkelijk van hen komt.” ●

‘Het is ongelooflijk gaaf om zoiets met elkaar te mogen beleven’

zikanen en de spelers leren nog steeds bij door elk weekend concerten te spelen. Dat werkt heel sterk en positief.

Klassieke componisten

Hoewel het moeilijk is om te claimen dat brassmuziek niet bepaald een minderheidssport is, betoogt Edward dat het – net als jazz – nog steeds een heel krachtige vorm van artistieke indrukken is. Het is iets dat geldigheid kreeg door één van de grote klassieke componisten die zich op het brassgeluid hebben gestort. Edward Elgar, Harrison Birtwistle en Gregson zelf zijn enkele van degenen die brassmuziek hebben gecomponeerd en het repertoire hebben uitgebreid. Edward zegt: “Enkele van de belangrijkste klassieke componisten van de afgelopen 100 jaar hebben gewerkt met het brassgeluid. Namen die iedereen wel zal kennen, zelfs als je niet zo ingevoerd bent in klassieke muziek, zijn: Elgar, Gustav Holst en Vaughan Williams.” Philip Biggs, die zelf werkzaam is als secretaris van de National Youth Brass Band of Great Britain is het hiermee eens: “De brassbandwereld is er echt dolgelukkig mee dat er grote componisten zijn – over de hele wereld – die met brassmuziek werken. Wat ooit begonnen is in zijn huidige vorm op The Great Exhibition in Crystal Palace in 1851 heeft nu de wereld veroverd. Als je kijkt vanaf de traditionele muziekkorpsen tot aan het hedendaagse brassbandgeluid, dan krijgen

klank(wijzer

Magazine voor de blaasmuziek-, slagwerk- en showsector in Nederland.

Jaarabbonnementen

Jaarabbonnement € 34,98

Jaarabbonnement buitenland € 41,34

Abonnementen voor orkesten

3 abonnementen € 60,42

Elk extra abonnement € 20,14

Klankwijzer verschijnt 8 x per jaar

Opgeven:

BCM/Klankwijzer

e-mail: abbonnementen@bcm.nl

of tel. 0900-2022708

SONORIS

CD OPNAMESTUDIO VOOR KOREN EN ORKESTEN

www.sonoris.nl

Aidis

INSTRUMENT

FLUTES
A Classic Collectible

info@blaasinstrumentenimport.nl
www.blaasinstrumentenimport.nl

"Unschlagbar!" (Clarino)

"Man erhält erstaunlich viel Flöte für sein Geld" (Sonic)

100% made in Taiwan
Full Range of Flutes

PROVINCIE DRENTH

Beleef AMDG's Kerstgala

Zaterdag 19 december houdt de christelijke muziekvereniging AMDG Beilen met diverse partners een

kerstgalaconcert in de Drenthehal in Beilen. Opdrdens zijn er van de A-fanfare van AMDG, zangeres Kathy Bloom, zanger Alexander Vlasveld en band, het gospel

koor Rejoice en een uit leerlingen van de basisscholen samengesteld kinderkoor. De opbrengst gaat deels naar de Voedselbank Midden-Drenthe.

NOVEMBER

Za 14	HOOGVEEN, DE TAMBOER	11.00 UUR	Concertwedstrijd. Organisatie: MGD.
Vr 20	HOOGVEEN, DE TAMBOER		Grand Gala Classique door Orkestvereniging Hoogeveense Harmonie m.m.v. Toonkunstkoor Hoogeveen.
Za 21	ASSEN, ICO-GEBOUW	13.00 UUR	Workshop door euphoniumspeler Robbert Vos. Aanmelding: www.buroreprise.nl .

DECEMBER

Za 19	BEILEN, DRENTHEHAL		Kerstgalaconcert door AMDG Beilen.
--------------	---------------------------	--	------------------------------------

PROVINCIE FLEVOLAND

NOVEMBER

Zo 15	LELYSTAD, DE KOPLOPER	NBTA Twirl Academy.
--------------	------------------------------	---------------------

PROVINCIE FRIESLAND

Muziekles op scholen in Súdwest Fryslân

Op twaalf basisscholen in de gemeente Súdwest Fryslân krijgen alle kinderen uit groep 4 dit schooljaar iedere twee weken Algemene Muzikale Vorming (AMV) door docenten van Kunstencentrum Atrium. De deelnemende basisscholen zijn: Mids de Marren in Gaastmeer, De Twatine in Gauw, It Wrâldfinster en Sint Jozefschool in Heeg, Van Haersma Buma School in Hommerts, De Kogge en De Twine in IJlst, Op 'e Hichte in Schamegoutum, Julianaschool en Zwetfeschool in Sneek en Bonifatiuschool en Meester van der Brugschool in Woudsend.

CMV De Bazuin met jubileumvoorstelling

Het Fonds voor Cultuur Participatie heeft CMV De Bazuin Tijnje 4500 euro subsidie toegekend voor de uitvoering met toneelvereniging Rjucht en Sijucht van het stuk *Troch de Buorren* van tekstschrijver Bouke Oldenhof uit Tijnje. Het stuk wordt in het kader van het 110-jarig bestaan uitgevoerd in de PKN-kerk op vrijdag 11 (19.30 uur), zaterdag 12 (19.30 uur) en zondag 13 december (16.30 uur). Informatie: www.debazuin-tijnje.nl.

Maestro in Surhuisterveen

Brassband Blaast de Bazuin Surhuisterveen presenteert vrijdag 27 november (19.30 uur) in Kolkzicht de Feanster versie van het tv-programma Maestro. Vijf bekende Feansters dirigeren hun favoriete muziekstuk. De kandidaten worden gecoacht door de dirigenten Aline Werkman en Gerk Huisma.

November Winds bij De Bazuin

Fanfare De Bazuin Augustinusga heeft zaterdag 21 november (20.00 uur) in de Pypketsjerke het Syrène Saxofoonkwartet te gast tijdens de zesde editie van *November Winds*. De vier vrouwelijke saxofonisten studeerden aan de conservatoria van Amsterdam en Utrecht en speelden op concertpodia in binnen- en buitenland. Informatie: www.fanfaredebazuin.nl.

Jubilarissen bij Friese bond

De Organisatie van Muziekverenigingen in Fryslân heeft Jan de Boer van Halleluja Drachtstercompagnie gehuldigd voor zijn zestigjarig muzikantenjubileum. Heerke Borger van Concordia Drachten ontving een onderscheiding voor zijn vijftigjarig jubileum.

Kerst met Ons Genoegen en Evangelisatiekoor

Muziekvereniging Ons Genoegen Leeuwarden houdt zaterdag 19 december (20.00 uur) in kerkelijk centrum De Schakel het kerstconcert. Het orkest speelt met *Away in a Manger*, *Cantique de Noël*, *Last Christmas*, *Mary's Boy Child* en *We are the World* gevarieerd kerstrepertoire. Samen met het 70-koppige Groot Evangelisatiekoor Leeuwarden klinken *Gloria in Excelsis Deo* en *Stille Nacht*.

Kerst bij de Oldehovekapel

De Oldehovekapel verzorgt zondag 20 december (15.00 uur) in MFC Ons Huis Sint Annaparochie een kerstconcert. Op het programma staan instrumentale en vocale polka's en walsen in de Egerländer en Böhmische stijl en traditionele kerstnummers. Informatie: www.oldehovekapel.nl.

A-mee-zing-kryst in Blauwhuis

Onder de titel *A-mee-zing-kryst* verzorgt Fanfare Blauwhuis zondag 20 december (15.00 uur) in de Sint Vituskerk een kerstconcert. De fanfare, jeugdorkest Koperkaabaal, het Krystkoor en singer-songwriter Gurbe Douwstra werken mee. Informatie: www.fanfareblauwhuis.nl.

Stedelijk Muziekkorps met filmconcert *Movie Moments*

Vrijdag 20 november (20.00 uur) brengt het Stedelijk Muziekkorps Sneek in het tot filmtheater omgetoverde gebouw van de Baptisten Gemeente Sneek onder de titel *Movie Moments* een ode aan de filmmuziek. Zowel het A-orkest als jeugdorkest On The Move brengt muziek uit de Amerikaanse blockbusters *Apocalypse Now*

en *The Dark Knight*, klassiekers zoals *La Vita è Bella* en de animatiefilms *Tarzan* en *Frozen*. Ook muziek van de filmcomponisten John Williams en Ennio Morricone en tunes uit televisieseries zoals *Game of Thrones* komen voorbij. Informatie: www.stedelijksneek.nl.

EMM Oudega met vrouwen-groep The Bluebettes

Fanfare Eendracht Maakt Macht (EMM) Oudega (SWF) laat zondag 15 november (15.00 uur) in MFC It Joo samen met de vrouwengroep The Bluebettes de jaren '60 en '70 herleven. Het publiek mag meezingen op hits van The Supremes, Aretha Franklin, The Ronettes en Nancy Sinatra uit de tijd van *beehives*, *fingersnapping* en *hip-shaking*. Informatie: www.emmoudega.nl.

NOVEMBER			
Za 14	BOLSWARD, MARNE COLLEGE		Masterclass bugel o.l.v. Willy Krol en Thijs Musch.
Za 14	HIJUM, DE KAMPIOEN	20.00 UUR	Concert door CMV Crescendo Hijum Finkum.
Za 14	DRACHTEN, DE SPLITTING	10.00 UUR	Concertconcours Slagwerk. Organisatie: OMF.
Zo 15	OUDEGA, MFC IT JOO	15.00 UUR	Concert door EMM Oudega met The Bluebettes.
Vr 20	SNEEK, SELFHELPWEG 22	20.00 UUR	Themaconcert Movie Moments door Stedelijk Muziekkorps Sneek.
Za 21	AUGUSTINUSGA, PYPKETSJERKE	20.00 UUR	Themaconcert November Winds door De Bazuin Augustinusga en het Syrène Saxofoonkwartet.
Vr 27	SURHUISTERVEEN, KOLKZICHT	19.30 UUR	Feanstier Maestro door brassband Blaast de Bazuin.
Za 28	DRACHTEN, DE LAWEI	09.45 UUR	Concertwedstrijd. Organisatie: OMF.
DECEMBER			
Vr 11 - Zo 13	TIJNJE, KERK		Jubileumvoorstelling door CMV De Bazuin.
Za 19	LEEUWARDEN, DE SCHAKEL	20.00 UUR	Kerstconcert door Ons Genoegen Leeuwarden m.m.v. Groot Evangelisatiekoor Leeuwarden.
Zo 20	SINT ANNAPAROCHE, MFC ONS HUIS	15.00 UUR	Kerstconcert door Egerländer Oldehovekapel
Zo 20	BLAUWHUIS, SINT VITUSKERK	15.00 UUR	Kerstconcert door fanfare Blauwhuis, jeugdorkest Koperkabaal, Krystkoor en Gurbe Douwstra.

PROVINCIE GELDERLAND

QHarmony samen met SBN

Studentenorkest QHarmonie verzorgt zaterdag 21 november (20.00 uur) in samenwerking met Het Symfonisch Blaasorkest Nijmegen een concert in de Boskapel te Nijmegen. Het programma vermeldt onder andere *Innuendo* (Queen), *The Hobbits* en *Jungle Book*.

Isseltaler spelen polka top 3

De Isseltaler Musikanten tekenen zaterdag 14 november (20.00 uur) in Dorpscentrum De Wieden voor een avond vol Egerländer blaasmuziek. Via een Facebookactie kunnen liefhebbers een stem uitbrengen op hun lievelingspolka. Het orkest brengt de top 3 van de meest geliefde polka's ten brengen. Informatie: info@isseltalermusikanten.nl.

HKW speelt *Alles Ademt*

Zondag 20 december (15.00 uur) presenteert Harmonie Koningin Wilhelmina Wamel in De Vereniging in Nijmegen het themaconcert *Alles Ademt*. Samen met het 110 leden tellende Bachkoor Nijmegen klinken originele composities voor harmonieorkest en gearrangeerde werken voor harmonie en koor. Op het programma staan *En Vintersaga* (Lars Erik Larsson), *Sleep* (Eric Withacre) en *Gazebo Dances* (John Corigliano). Informatie: www.harmonie-wamel.nl.

Nijmeegs Seniorenorkest speelt in De Winkelsteeg

Het Nijmeegs Seniorenorkest geeft zaterdag 19 december (15.00 uur) een concert in De Winkelsteeg in Nijmegen, een instelling voor mensen met een verstandelijke beperking. Het 45-leden tellende orkest wil met een optreden in ontspanningsruimte Meneer Vos bijdragen aan de beleving van Kerstmis door de bewoners van de instelling.

Kerst met Excelsior Silvolde en Margriet Eshuis

De christelijke muziekvereniging Excelsior Silvolde presenteert zondag 13 december (15.00 uur) samen met zangeres Margriet Eshuis, Maarten Peters en hun muziekvrienden Co Vergouwen, Majanka Frölich en Fiona Huisman in de Mauritiuskkerk de kerstshow *A Warm and White Christmas*. Met nummers als *Christmas at the movies*, *Winter wonderland*, *Joy to the world* en

Here comes Santa Claus kan het publiek in een winters decor genieten van de mooiste kerstliedjes. Informatie: excelsiorsilvolde@gmail.com.

Première van *Gelre* door Brassband Gelderland

Brassband Gelderland brengt zondag 29 november tijdens het concours van de Muziekbond Gelderland-Flevoland in De Hanzehof Zutphen de compositie *Gelre* van Jan Bosveld in première. Het werk is geschreven ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de band. In het stuk is het volkslied van Gelderland *Ons Gelderland* van de Doesburgse onderwijzer C.J.C. Geerlings verwerkt. Het werk begint spectaculair met de cornetten en melodisch slagwerk. Dan volgt een langzame opbouw door toevoeging van steeds meer instrumentgroepen. Aan het einde wordt het gehele volkslied onthuld. Brassband Gelderland speelt om 14.30 uur in de tweede divisie.

Najaarsconcert bij Accoord

CMV Accoord Berkelland houdt zaterdag 14 november (20.00 uur) in het Kulturhus in Haarlo het najaarsconcert. Zowel de brassband als de malletband komt in actie. Zondag 13 december (14.30 uur) werkt de brassband mee aan het Adventsconcert in de Hervormde Kerk te Eibergen.

Vader en dochter Friesen samen in kerstconcert

Het 25^e kerstconcert in de Grote Nederlands Hervormde Barbara kerk in Culemborg brengt zaterdag 12 december dirigent Heinz Friesen en zijn dochter Valerie samen op het podium. De Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes en vrouwenkoor OtherWise begeleiden Valerie Friesen in een aantal aria's. Het orkest speelt verder *Russian Christmas Music*, *Nachtklänge von Ossian* en de *Ouverture Nabucco*. Informatie: www.pieteraafjes.nl. Foto: Theo van Dam.

Jos Jansen met Cor Bakker

(Bas)trombonist Jos Jansen en pianist Cor Bakker ontmoeten elkaar vrijdag 4 december (20.00 uur) in het Amphion in Doetinchem. Samen met het 24 man sterke DT Orchestra, musicalzangeres Hanneke Engels en de dansgroep GoDiva Dance voert het tweetal het publiek mee in allerlei muziekstijlen. Informatie: www.amphion.nl.

De Vriendschap speelt met popkoor Doetinpopp

Harmonie De Vriendschap Doetinchem en popkoor Doetinpopp trakteren het publiek zaterdag 19 december (19.00 uur) in de OLV-kerk te Doetinchem op een concert in kerst sfeer. Koor en orkest brengen samen en afwisselend klassieke en eigentijdse (kerst) liederen zoals *Pie Jesu*, *Here comes Santa Claus*, *A swinking Christmas*, *Hallelujah* en *Do They know it's Christmas*. Informatie: <http://muziekverenigingdevriendschap.nl>.

Kerstconcert fanfare Sint Jan

Zondag 20 december (19.30 uur) geeft het fanfare-orkest Sint Jan Meddo het jaarlijkse kerstconcert in de kerk Johannes de Doper. Samen met het 40 leden tellend popkoor Friends Lichtenvoorde klinkt gevarieerd kerstrepertoire.

Najaar bij Excelsior Ermelo

Zaterdag 28 november (20.00 uur) geeft christelijk harmonieorkest Excelsior Ermelo in Theater De Dialoog zijn jaarlijks najaarsconcert. Na de opening door het leerlingenorkest speelt het jeugdorkest *Queen of the Dolomites* (Jacob de Haan), *Selections from the Lion King* (Hans Zimmer) en *Mambo no 5* (Perez Prado). Het harmonieorkest vervolgt het programma met moderne en klassieke harmoniemuziek en de vertolking van *Cape Horn* (Otto M. Schwarz) met hoor-niste Yvonne Speelman als soliste. Informatie: www.theaterdialoogermelo.nl.

Jubileumconcert door KSH

De Koninklijke Stedelijke Harmonie (Het KSH-orkest) viert zaterdag 14 november (19.30 uur) het 165-jarig bestaan met een concert in zaal Het Kruispunt in Apeldoorn. Medewerking verlenen het koor BreakOut Klarenbeek en de Diksie Street Jazzband.

Concert Luctor et Emergo

Het regionaal seniorenorkest Luctor et Emergo Ingen houdt 14 november (20.00 uur) zijn najaarsconcert in 't Klokhuis in Maurik. Het orkest bestaat uit 57 leden uit de omgeving van Ingen, de Betuwe, Tielenaar, de regio Utrecht, de Veluwe en de Bommelerwaard, in de leeftijd van 55 tot en met 85 jaar.

Jubilarissen bij MBOG

De Muziekbond Gelderland-Flevoland heeft Gijs van Galen (Caecilia Scherpenzeel) onderscheiden voor zijn vijftigjarig jubileum als muzikant. Wilma du Pree en Wilma Buisman-Cozijnsen (eveneens Caecilia Scherpenzeel) ontvingen een insigne voor hun veertig-jarig jubileum. Corry Wijkamp (Sint Hubertus Ulf) kreeg een medaille vanwege zijn 65-jarig lidmaatschap.

The Queen Symphony met 200 muzikanten en zangers

Ruim 200 muzikanten en zangers werken zaterdag 21 (20.00 uur) en zondag 22 november (14.00 uur) in Musis Arnhem in Arnhem mee aan de uitvoering van *The Queen Symphony*. Tolga Kashif gebruikt in deze compositie voor groot symfonieorkest en koor structuren uit muziek van de Engelse poplegende als kapstok voor eigen beelden, kleuren en sferen. Erik Somers maakte van de zesdelige symfonie een transcriptie voor groot harmonieorkest. De grootschalige productie wordt uitgevoerd door het projectorkest Arnhem's Promenade Orkest, het speciaal hiervoor samengesteld koor Rijnstad Vocaaltheater, violiste Ruth Walpot, celliste Joke den Heijer en pianist Rolf Prejean. De opbrengst is voor de Nederlandse Uitdaging. Informatie: www.queensymphony.nl. Foto: Peter Drenth.

Excelsior met Winterswijk door de eeuwen heen

Harmonieorkest Excelsior Winterswijk gaat zondag 20 december (14.30 uur) en dinsdag 22 december (20.00 uur) in Theater de Storm *back to the roots* in de productie *Oud Winterswijk*. Geselecteerde beelden en muziek vertellen het verhaal van Winterswijk door de eeuwen heen. Zo schetst de compositie van *Ratatuille Satirique* (Erik Satie) het leven van de oud-Winterswijkse schilder Piet Mondriaan, terwijl *Overture 1812* (Tchaikovsky) de Franse tijd uitbeeldt. Ook de jaren van opbouw, de Winterswijkse (volks)feesten, de opkomst en ondergang van de textielindustrie en het nationaal landschap rondom Winterswijk komen aan bod. Informatie: www.theaterdestorm.nl.

NOVEMBER			
Vr 13	APELDOORN, MARKTPLEIN	11.00 UUR	Opluistering openbare beëdiging marechaussees door het Trompetterkorps der Koninklijke Marechaussee.
Vr 13	DOETINCHEM, GRUITPOORT	20.00 UUR	Concert door slagwerkgroepen Crescendo Hengelo en Beatrix Dinxperlo.
Za 14	HAARLO, 'T STIELTJEN	20.00 UUR	Concert door CMV Accoord Haarlo.
Za 14	APELDOORN, HET KRUISPUNT	19.30 UUR	Jubileumconcert door Koninklijke Stedelijke Harmonie (Het KSH-orkest).
Za 14	MAURIK, 'T KLOKHUIS	20.00 UUR	Najaarsconcert door regionaal seniorenorkest Luctor et Emergo.
Zo 15	DOETINCHEM, AMPHION	14.00 UUR	Concertserie HRFSTWND met Union Zelhem en Dutch Ladies Orchestra m.m.v. Irma ten Brinke.
Za 21	NIJMEGEN, BOSKAPEL	20.00 UUR	Concert door Studentenorkest QHarmony met Symfonisch Blaasorkest Nijmegen.

Lagretto
 Ambachtweg 28
 5731 AG Mierlo
 E: contact@lagretto.nl
 T: 0492-430109 / 0613923614

VACATURE DIRIGENT(E)

Onderscheiden met de Koninklijke Tegenpenning

Repetities vinden plaats op vrijdagavond.
 Deadline sollicitaties: 10 december 2015
 Meer info: www.fanfaremaasbree.nl

Verhuur en verzorging

Professioneel licht en geluid

*Gespecialiseerd in Hafabra concerten met
 en zonder vocale en instrumentale solisten.*

*Bekend van o.a. **Surventobrass** en **Topbrass Noord**
 en diverse brassband en fanfare concerten*

Meer weten? Neem contact op met Hans Postma
 Blauwhuisterweg 31, Surhuisterveen
 Tel: 0512 364727
info@hapeevents.com

WWW.HAPEEVENTS.COM

Tsjechische blaaskapel

Die Stallfreunde uit Wintelre is op zoek naar een 1e tenorhoorn speler of speelster. We repeteren op woensdag avond en treden gemiddeld 12 keer per jaar op. Mocht u interesse of vragen hebben dan kunt u contact opnemen via 06-20417705 via mail: diestallfreunde@hetnet.nl of website www.diestallfreunde.nl

Die Stall-Freunde

MUZIEKVERENIGING ARTI ZOEKT EEN NIEUWE DIRIGENT

Arti is een moderne muziekvereniging uit Oirschot (NB), die op ondernemende wijze vernieuwende concerten organiseert. Het harmonieorkest speelt op het niveau van de 2e divisie.

Per 1 februari 2016 zoeken we een dirigent die:

- In staat is de leden te motiveren, ongeacht het muzikale niveau van de individuele muzikant.
- De verschillende niveaus in het orkest tot één geheel smeedt.
- Ondernemend, sociaal en inhoudelijk actief betrokken is.

De wekelijkse repetities zijn op donderdagavond van 20.15 tot 22.15 uur.

Kijk voor meer informatie op www.arti-oirschot.nl/vacature

Za 21 / Zo 22	ARNHEM, MUSIS SACRUM		The Queen Symphony door Arnheems Promenade Orkest, Rijnstad Vocaaltheater en solisten.
Zo 22	ZEVENAAR, MUSIATER	14.30 UUR	Theatershow Slagveld door Shuffle Percussion Group.
Zo 22	WAGENINGEN, JUNUSHOFF	14.30 UUR	Concertserie HRFSTWND met OBK Bennekom en Philharmonie Gelre.
Zo 22	NUNSPEET, VELUVINE	15.00 UUR	Concert door Gelders Fanfare Orkest en het Westland Saxofoon Orkest.
Za 28	MAURIK, 'T KLOKHUIS	09.45 UUR	Hafabraplay-in o.l.v. Kevin Houben en Arjan Gaasbeek.
Za 28	ZUTPHEN, DE HANZEHOF	10.00 UUR	Concertwedstrijd. Organisatie: MBGF.
Za 28	ERMELO, DE DIALOOG	20.00 UUR	Najaarsconcert door Excelsior Ermelo.
Zo 29	ZUTPHEN, DE HANZEHOF	10.00 UUR	Concertwedstrijd. Organisatie: MBGF.

D E C E M B E R			
Vr 04	DOETINCHEM, AMPHION	20.00 UUR	(Bas)trombonist Jos Jansen ontmoet pianist Cor Bakker met DT Orchestra.
Za 12	ULFT, DRU CULTUURFABRIEK	20.00 UUR	Concertserie HRFSTWND met Excelsior Zalk en Orkest De Erepijs.
Za 12	CULEMBORG, BARBARA KERK		Kerstconcert door Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes m.m.v. Valerie Friesen en vrouwenkoor OtherWise.
Zo 13	WINTERSWIJK, DE STORM	14.30 UUR	Theatershow Slagveld door Shuffle Percussion Group.
Zo 13	EIBERGEN, HERVORMDE KERK	14.30 UUR	Concert door CMV Accoord.
Zo 13	SILVOLDE, MAURITIUSKERK	15.00 UUR	Concert A Warm and White Christmas door Excelsior Silvolde m.m.v. Margriet Eshuis.
Za 19	NIJMEGEN, DE WINKELSTEEG	15.00 UUR	Concert door Het Nijmeegs Seniorenorkest.
Za 19	DOETINCHEM, OLV- KERK	19.00 UUR	Kerstconcert door harmonie De Vriendschap Doetinchem m.m.v. popkoor Doetinpap.
Zo 20	NIJMEGEN, DE VEREENIGING	15.00 UUR	Concert Alles Ademt door HKW Wamel m.m.v. het Bachkoor.
Zo 20	MEDDO, KERK JOHANNES DE DOPER	19.30 UUR	Kerstconcert door fanfare Sint Jan Meddo m.m.v. Popkoor Friends Lichtenvoorde.
Zo 20	WINTERSWIJK, DE STORM	14.30 UUR	Concert door Excelsior Winterswijk.

PROVINCIE GRONINGEN

Jubilarissen bij MGD

De Muziekbond voor Groningen en Drenthe heeft Sjoert van de Laan (Elad Muntendam) gehuldigd voor zijn zestigjarig muzikantenjubileum. Jeannette Kleine-Brink (Constantijn Huygens Appingedam) vierde haar veertigjarig jubileum.

Prominenten dirigeren Oranje

Wethouder Mark de Haan, predikant Cobi de Poel en oud-huisarts Jaap Jellema zijn zaterdag 28 november (20.00 uur) in sporthal De Leegens in Doezum de kandidaten tijdens *Maestro van Oranje*. De deelne-

mers leiden fanfare CMV Oranje Grootegast door de *William Tell Overture*, *Second Waltz*, *Radetsky Mars*, *Ruwe stormen*, *Ja zuster, nee zuster* en *Big Spender*. Oranje speelt verder *Crimond*, *Also sprach Zarathustra*, *Hercab*, *Pasmo* en *Deep Purple Medley*.

Harmonie'67 met koor in *The Armed Man*

Harmonie'67 Groningen voert zaterdag 20 (20.00 uur) en zondag 21 (15.00 uur) november samen met een groot projectkoor in de Nieuwe Kerk in Groningen *The Armed Man*, *a Mass for Peace* uit. Karl Jenkins bouwde

dit anti-oorlogsstuk voor orkest en koor op rond de vaste gezangen van de christelijke mis. Hij droeg de in 2000 geschreven compositie op aan de slachtoffers van de oorlog in Kosovo. Informatie: www.harmonie67.nl.

Kerstconcert Uit Vriendschap

Muziekvereniging Uit Vriendschap Opende geeft vrijdag 18 december (19.30 uur) een kerstconcert in de Gereformeerde kerk van Opende. Samen met een koor worden vele kerstklassiekers ten gehore gebracht.

N O V E M B E R			
Za 21 / Zo 22	GRONINGEN, NIEUWE KERK	20.00/15.00 UUR	The Armed Man door Harmonie'67 Groningen m.m.v. projectkoor.
Za 28	DOEZUM, DE LEEGENS	20.00 UUR	Maestroconcert door CMV Oranje Grootegast.
D E C E M B E R			
Vr 18	OPENDE, GEREFORMEERDE KERK	19.30 UUR	Kerstconcert door muziekvereniging Uit Vriendschap Opende m.m.v. koor.

PROVINCIE LIMBURG

Dinnershow in Wellerlooi

Fanfare Nooit Gedacht Wellerlooi besluit zaterdag 21 november (19.30 uur) in tomatenkwekerij De Grenspaal de activiteiten rond het 110-jarig bestaan met een dinnershow. Medewerking komt van fanfare Nooit Gedacht, vocal group Joy, dansgroep De Loi, amusementsorkest SjanTé en ondernemers in de creatieve en culinaire sector. Het programma omvat een muzikale reis langs diverse hoogtepunten uit de afgelopen 110 jaar, gecombineerd met dans, entertainment,

gerechten en bijpassende drankjes. Informatie: www.fanfarenooitgedacht.nl.

Koninklijke met *Matinée Royale Dansante*

Matinée Royale Dansante is het thema van het matineeconcert van de Koninklijke Harmonie van Thorn op zondag 29 november (11.00 uur) in TheaterHotel de Oranjerie Roermond. Op het programma staan het ballet *Romeo en Julia* (Tsjaikovsky), *Dansen uit El Som-*

brero de Tres Picos (Manuel de Falla), *Symfonische dansen* uit de *West Side Story* (Leonard Bernstein), *Ballet* uit *Faust* (Gounod). Medewerking verleent de balletgroep van het Centrum voor de Kunsten Eindhoven. Informatie: <http://kht.nl>.

Heer Vooruit eert Toon

Het veertiende galaconcert van Harmonie Heer Vooruit Maastricht in het MECC staat zaterdag 28 november (20.00 uur) in het teken van het 15-jarig bestaan van het Toon Hermans Huis. Samen met zangeres Suzan Seegers, onder meer bekend van de theatershow *Suus zingt Toon* wordt een ode gebracht aan Toon Hermans. De Engelse bastubaist Will Druieff (student aan het Maastrichtse Conservatorium) verzorgt een solo-optreden. Een substantieel deel van de opbrengst gaat naar het Toon Hermans Huis Maastricht. Informatie: www.heervooruit.nl.

Fanfare Venlo start met percussiegroep

De Koninklijke muziekvereniging Fanfare Venlo is gestart met een nieuwe percussiegroep. De repetities vinden plaats op woensdagavond bij Poppodium Grenswerk. Het ensemble zal bestaan uit een mix van ervaren en beginnende slagwerkers die samen alle mogelijke vormen van percussie bespelen. Informatie: info@fanfarevenlo.nl.

Jubileum Jan Cober bij Sainte Cécile

Koninklijke Harmonie Sainte Cécile Eijsden geeft zondag 22 november (15.00 uur) in het Cultureel Centrum Eijsden een concert bij gelegenheid van het 20-jarig dirigentschap van Jan Cober bij het orkest. Met *Der Rosenkavalier* (Richard Strauss), *El Himno de la Comunidad Valenciana* (het volkslied van de provincie Valencia) en *Elsa's Procession to the Cathedral* (Richard Wagner) klinkt een terugblik op een aantal muzikale hoogtepunten uit de afgelopen periode. Informatie: www.saintececile.nl.

Walram's Genootschap met zangeres Beppie Kraft

Zaterdag 21 november (19.30 uur) organiseren de harmonie en drumband van het Koninklijk Walram's Genootschap van Valkenburg in De Polfermolen in Valkenburg aan de Geul het 21^e van de 11^e Concert. Het

harmonieorkest begeleidt onder meer de Limburgse schlagerzangeres Beppie Kraft bij haar grootste hits. Ook treedt het orkest op samen met de Coriovallum Pipe Band Heerlen.

Hollywood komt naar Heugem

Harmonie Sint Michaël Heugem en toneelvereniging Accent presenteren zaterdag 28 (20.00 uur) en zondag 29 november (14.00 uur) in De Klaekeburg de voorstelling *Wat 'ne cinema!*, een totaalspektakel vol muziek, toneel en een gulle lach. Rode draad zijn de perikelen rond de wereldpremière van *Heugemse Vrouwen*. Komische verwickelingen worden afgewisseld met film-, musical-, pop- en rockmuziek. Informatie: ad.klomp@gmail.com.

Jubilarissen bij LBM

De Limburgse Bond van Muziekgezelschappen heeft Zef Smeets gehuldigd voor zijn 75-jarig lidmaatschap van fanfare Sint Cornelius Schin op Geul.

De overige jubilarissen:

Zeventig jaar: Albert van Oerle (Rothem's Harmonie Meerssen); Harry Janssen (Sint Caecilia Nieuwenhagen); Men Paffen (Sainte Marie Gracht-Kerkrade); Gerard Geurts (Eendracht Afferden).

Zestig jaar: Gerda Haan-Vaessen, Hanna Haan-Rottmann, Koos Simons en John Bertram (Sint Caecilia Nieuwenhagen); John van der Coelen (Rothem's Harmonie Meerssen).

Vijftig jaar: Wiel Theunissen en Piet Hendriks (Sint Lambertus Schinveld); Henk Ambrosius (Sint Caecilia Middelaar); Mia Janssen-Silvertand (Sint Caecilia Nieuwenhagen); Huub Moberts (Philharmonie Maasniel); Jo Strüfer (Sainte Marie Gracht-Kerkrade); Gerrit van Wissen (Sint Cornelius Schin op Geul).

Veertig jaar: Jacqueline van Asten-Spreeuwenberg, Rene Lemmens en Wim Lemmens (De Peelklank Ysselsteyn); A. van Lier (Amicitia Roggel); Jack Janssen (Sint Nicolaas Broekhuizen); Annemie Sobot-Steins en Frans Hendriks (Sint Caecilia Nieuwenhagen); Marcel Jungen, Hub Voncken en Jos Brouns (Sainte Marie Gracht-Kerkrade); Henk Verheijen en Piet Thoonen (Sint Caecilia Middelaar).

LBM verbindt voetbal en blaasmuziek

Limburgse harmonieën en fanfares luisteren dit seizoen de thuiswedstrijden van VVV Venlo en Roda JC Kerkrade op. De Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (LBM) en de beide Limburgse profclubs willen met dit gezamenlijk maatschappelijk initiatief het belang van cultuur en sport onder de aandacht brengen en muziek en sport met elkaar verbinden. Door muziekverenigingen en voetbalwedstrijden samen te brengen wordt blaasmuziek bij een breder publiek onder de aandacht gebracht. Interesse om

een thuiswedstrijd van VVV of Roda JC muzikaal te omlijsten? Informatie: www.lbmblaasmuziek.nl.

Gala met Brassband Merum

Brassband Merum houdt zondag 20 december (14.00 uur) in de Kathedraal van Roermond een galaconcert. Behalve de organiserende vereniging treden jeugd-orkest HEMEO, Theaterkoor Roermond en trompettist Romano Diederens op.

Abdijconcertino's in Thorn

Als omlijsting van de kerstmarkt verzorgen zondag 13 december (13.00 uur) in de Abdijkerk van Thorn diverse ensembles concerten van telkens een half uur. Informatie: www.kerstmarktthorn.nl.

Raymond Knops verlaat LBM

Na een zittingsperiode van acht jaar neemt Raymond Knops (43) zaterdag 14 november tijdens de Algemene Ledenvergadering afscheid als voorzitter van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (LBM). Knops stond aan de wieg van vele bestuurlijke en inhoudelijke vernieuwingen en initiatieven om de blaasmuziek in Limburg een meer herkenbaar gezicht te geven. Zijn werk als voorzitter ging steeds meer knellen met andere verplichtingen. In de volgende uitgave van Klankwijzer een interview met de scheidend voorzitter.

50 mille voor jeugdproject 'Keuninklikke' Roermond

De Koninklijke Harmonie van Roermond (KHR) ontvangt een bijdrage van 50.000 euro van het Oranje Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie voor deelname aan *Kinderen maken Muziek*. Het bedrag is toegekend voor het onderwijsprogramma *Muziek verstaan we allemaal*. Het project brengt 120 kinderen van verschillende culturen bij elkaar om samen muziek te maken. Kinderen op drie Roermondse basisscholen krijgen les en geven concerten met elkaar en met volwassenen. Daarmee vervult de vereniging een belangrijke sociale en culturele rol, juist in wijken waar veel culturen naast elkaar leven en de sociale samenhang vaak gering is.

Mofert Mien Dörpke in Concert

Zaterdag 19 december (20.00 uur) verzorgt de Koninklijke fanfare De Vriendenkring Montfort in de sporthal een cross-overconcert met vrijwel alle Montforter muziekverenigingen, de toneelclub, zangkoren en zangsolisten. Het muziekprogramma wordt ondersteund met oude en nieuwe foto's en nooit eerder vertoond filmmateriaal over de tweede helft van de vorige eeuw.

Concert bij Sint Caecilia

Fanfare Sint Caecilia Broeksittard geeft zaterdag 21 november (19.00 uur) in het Gemeenschapshuis van Broeksittard een jubilarissenconcert. Na afloop is er een receptie waarop vijf jubilarissen gehuldigd worden.

Kerstproject Clarinet Choir

Clarinet Choir Weert geeft klarinetten met diploma A of hoger de kans om samen met het choir kerstrepertoire in te studeren voor drie kerstconcerten. Tot en met 12 december zijn er iedere zaterdag van 10.00 tot 11.30 uur repetities bij muzikschool Rick in Weert. De afsluitende concerten zijn op zondag 13 december (13.30 uur) in het Fatimahuis in Weert met het zangkoor Con Amore, diezelfde dag (16.30 uur) in De Pinnehof in Nederweert met zangkoor Bel Canto en donderdag 24 december (17.50 uur) in de Sint Martinuskerk in Weert met aansluitend opluistering van de Kindermacht mis. Informatie: www.clarinetchoirweert.nl.

Kerstgala door Fanfare Abdissenbosch

Fanfare Abdissenbosch presenteert zaterdag 12 december (19.00 uur) in de Residentie in Landgraaf het 9^e Kerstgala. Voor het voetlicht treden het klassiek zangduo CantArte, bariton Raoul Reimersdal (foto), sopraan Bibi Ortjens, Jeugdensemble Ubach over Worms en Fanfare Abdissenbosch. Informatie: frans.salden@hetnet.nl.

Fanfare Sint Clemens in Swing Clemens

Jazz, swing en bigband sounds zijn de ingrediënten van het concert *Swing Clemens* dat fanfare Sint Clemens Arensghout zaterdag 21 november (20.00 uur) op de planken zet in cultuurcentrum Asta in Beek. Klassiekers uit de bigbandjazz, zoals *It don't mean a thing* (Duke Ellington) en *Little Brown Jug* (Glenn Miller), worden afgewisseld met meer recent werk zoals *Pick up the Pieces* (Candy Dulfer) en *Sorry* (Kytman). Ook de Barrelhouse Jazzband en vocaliste Marlou Obers komen in actie. De eigen leden Jos Gijzen (trompet) en Peter Ummels (tenor sax) spelen hun favoriete jazzsolo's.

Openbaar examen in Bocholtz

Vrijdag 13 november (19.30 uur) doet altsaxofonist Maurice Belleflamme van fanfare Sint Cecilia Bocholtz het openbaar D-examen. Na afloop houdt de drumband de generale repetitie voor de deelname aan het bondsconcours in Venray. Zondag 29 november (14.30 uur) houdt de fanfare in de Harmoniezaal het speculaasconcert met deelname van de jeugdfanfare, fanfare en drumband.

Famfaar sluit jubileumjaar

Fanfare O.L. Vrouw in 't Zand Roermond (*Famfaar*) sluit zaterdag 12 december (20.00 uur) het 125-jarig jubileumjaar af met een concert in gemeenschapshuis 't Sjoelpaad. Met medewerking van sopraan Margriet Laumen-Schlössels, dameskwartet FamFort en de Polkadots passeren hoogte- en dieptepunten uit de lange historie in beeld en geluid de revue.

Mhèèrder Carnavals Matinee Concert

De Koninklijke Harmonie Sint Cecilia Mheer luidt zondag 22 november in de Harmoniezaal (15.00 uur) het carnavalsseizoen in met het 2e Mhèèrder Carnavals Matinee Concert. Het orkest begeleidt de formatie Karatoesj in carnavalshits zoals *'t Zit bie os in de familie* en *Es veer 't doon*. De lokale carnavalsartiest Jos Senden zingt het volkslied van Mheer. Ook beklimmen bekende Limburgers de dirigentenbok in de Mheerder versie van Maestra.

Philharmonie in Make-A-Wish

De Philharmonie Sittard presenteert zaterdag 21 november (20.00 uur) in de Sittardse Schouwburg het programma *Make-A-Wish* als benefietactie voor Make-A-Wish Nederland. Terwijl de 'Phil' ernaar streeft om culturele, muzikale en sociale ontwikkeling van kinderen te stimuleren, vervult Make-A-Wish wensen van kinderen met een levensbedreigende ziekte. Het programma omvat met delen uit de films *Star Wars* en *The Wiz* en de Nederlandse première van *Las*

Aventuras del Principito (Ferrer Ferran) muziek waarin dromen en wensen centraal staan. Cabaretier/zanger Jack Vinders begeleidt het programma in woord, zang en beeld. Verder treedt violist Enzo Kok, finalist van de talentenjacht Superkids van RTL4, op. Informatie: www.philharmonie.nl.

Sint Caecilia Maasbracht viert 130-jarig bestaan

Harmonie Sint Cecilia Maasbracht zet de festiviteiten rond het 130-jarig bestaan vrijdag 27 november (19.30 uur) in met een jubileumreceptie in De Spil. Zaterdag 28 november tekenen Alpenlandformatie Kaiser Max en diverse artiesten voor *Originale Volksstümliche* muziek. Zondag 29 november (14.00 uur) verzorgt Sint Cecilia samen met fanfare Eensgezindheid Maasbracht-Beek een galaconcert.

LFO presenteert Brel & Zonen

Na succesvolle uitvoeringen in Weert (try-out) en Oostende (wereldpremière) presenteert het Limburgs Fanfare Orkest zondag 22 november (16.00 uur) de theaterproductie *Brel & Zonen* in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht. Het orkest heeft ter gelegenheid van de 35e sterfdag van de Belgische zanger Jacques Brel (1929-1978) vijf Limburgse arrangeurs opdracht gegeven om achttien geselecteerde liederen voor uitvoering door het fanfareorkest aan te passen. De arrangementen werden in overleg met Editions Brel gemaakt door onder andere Ad Lamerigts, Steven Walker, Ron Cuijpers, Ruud Peters en Ruud Merx. De Franse Brel-vertolker Jacques Barbaud neemt de vocale hoofdrol voor zijn rekening. Informatie: [www.theateraanhethvrijthof.nl](http://theateraanhethvrijthof.nl).

Let's Celebrate door Eendracht Melderslo

Muziekvereniging Eendracht Melderslo viert zaterdag 28 november (20.00 uur) in MFC De Zwingel het 90-jarig bestaan met het proms-concert *Let's Celebrate*. De fanfare, drumband en de band Otherwise begeleiden de lokale vocalisten Eva Wijnen, Marc Aerts, Marlies Driessen, Roy Verbeek en Claire de Swart in nummers van onder andere AC/DC, Kensington, De Dijk, Led Zeppelin, The Scene en Toto. Zondag 29 november (13.00 uur) wordt met korpsen uit Broekhuizen, Lottum, Broekhuizenvorst & Ooijen en Rommersheim (Duitsland) Frühshoppen gehouden. Informatie: <http://eendracht.melderslo.net>.

 Roland

CONCERT-CLASS PIANO PERFORMANCE FOR YOUR HOME

DE NIEUWE ROLAND HP SERIE • HP508 - HP506 - HP504 • www.rolandce.com

ROLAND SCHENKT U 10 JAAR GARANTIE!

ACTIVEER UW TIEN JAAR GARANTIE OP DE ROLAND PIANO OP WWW.ROLANDCE.COM/REGISTER

De digitale piano's van Roland gaan lang mee. We zijn er ons van bewust dat het kopen van een piano een investering is - iets dat tijd vraagt om volledig te renderen. Om alles uit dit prachtig instrument te halen, heeft u als muzikant toewijding, doorzettingsvermogen en tijd nodig. In tien jaar kan er veel gebeuren: in die tijd kunt u zich ontplooiën van een complete beginner tot een succesvol pianist. Of als u een piano koopt voor uw kinderen, wilt u zeker zijn van uw keuze zodat uw kinderen nog vele jaren zullen blijven spelen. En daarom is Roland de enige digitale pianofabrikant die tien jaar garantie biedt. Alleen een internationale marktleider met een achtergrond van technische innovatie en excellentie heeft genoeg vertrouwen om een gratis garantie van tien jaar te bieden op zijn piano's; dit betekent tien jaar garantie op een product dat geen regelmatige service of onderhoud nodig heeft. De uitzonderlijke duurzaamheid en ons vakmanschap zijn de reden dat Roland een gratis garantie van tien jaar biedt tegen defecten wegens fabricagefouten; de langste garantieperiode op de markt.

Winterklanken in Stein

Société St. Martin fanfare de Stein en vrouwenkoor Vocal Sollys Geleen presenteren zaterdag 12 december

(19.30 uur) in MFC De Grous in Stein het duoconcert *Snowfever*. Orkest en koor brengen zowel apart als gezamenlijk klassieke en moderne muziek in winterse

sferen. Informatie: www.stmartin.nl.

NOVEMBER				
Do 12 - Zo 15	METERIK, KERK			Sagas, een muzikale tijdreis door de Peel door Concordia Meterik.
Vr 13	ROOSTEREN, SPORTPARK DE HEILIGE KAMP	20.30 UUR		Promconcert door fanfare De Maasover Roosteren.
Vr 13	BOCHOLTZ, HARMONIEZAAL	19.30 UUR		Openbaar D-examen alt saxofonist Maurice Belleflamme/generale repetitie drumband Sint Cecilia Bocholtz
Za 14	ITTERVOORT, ADAMS MUZIEKCENTRALE			Professionele mondstukaanmetingen door Henk Rensink.
Zo 15	VENRAY, SPORHAL DE WETTELING	13.00 UUR		Mars-/concertconcours. Organisatie: LBT.
Za 21	VALKENBURG, DE POLFERMOLEN	19.30 UUR		21e van de 11e concert door Koninklijk Walram's Genootschap van Valkenburg m.m.v. Bepie Kraft.
Za 21	BROEKSITTARD, GEMEENSCHAPSHUIS	19.00 UUR		Concert door fanfare Sint Caecilia Broeksittard.
Za 21	BEEK, CULTUURCENTRUM ASTA	20.00 UUR		Concert Swing Clemens door fanfare Sint Clemens Arensghout.
Za 21	SITTARD, SCHOUWBURG	20.00 UUR		Concert Make-A-Wish door Philharmonie Sittard.
Za 21	WELLERLOOI, DE GRENSPAAL	19.30 UUR		Dinnershow door Fanfare Nooit Gedacht Wellerlooi m.m.v. Vocal Group Joy, Dansgroep De Loi, Sjané.
Zo 22	MAASTRICHT, THEATER AAN HET VRIJTHOF	16.00 UUR		Themaconcert Brel & Zonen door Limburgs Fanfare Orkest.
Zo 22	GELEEN, DE HANENHOF	10.00 UUR		Podiumconcours. Organisatie: LBT.
Zo 22	EIJSDEN, CULTUREEL CENTRUM	15.00 UUR		Jubileumconcert door harmonie Sainte Cécile Eijdsen b.g.v. 20-jarig jubileum van dirigent Jan Cober.
Zo 22	MHEER, HARMONIEZAAL	15.00 UUR		2e Mhèrder Carnavals Matinee Concert door harmonie Sint Cecilia Mheer.
Vr 27 - Zo 29	MAASBRACHT, Z.C. DE SPIL	14.00 UUR		Jubileumweekend door harmonie Sint Cecilia Maasbracht.
Za 28	EIJSDEN, HARMONIEZAAL KON. OUDE HARMONIE			Cursus De Maestro o.l.v. Jan Cober, gastdocent Jan Yntema en praktijkorkest Kon. Oude Harmonie Eijdsen.
Za 28	MAASTRICHT, MECC	20.00 UUR		Concert door Harmonie Heer Vooruit m.m.v. Suzan Seegers.
Za 28 / Zo 29	MAASTRICHT HEUGEM, DE KLAKEBURG	20.00/14.00 U		Theaterconcert door harmonie Sint Michaël Heugem.
Za 28 / Zo 29	MELDELSLO, MFC DE ZWINGEL	20.00/13.00 UUR		Concert Let's celebrate door fanfare Eendracht Melderslo.
Zo 29	ROERMOND, ORANJERIE	11.00 UUR		Concert Matinée Royale Dansante door Koninklijke Harmonie van Thorn en balletgroep CvK Eindhoven.
Zo 29	BOCHOLTZ, HARMONIEZAAL	14.30 UUR		Speculaasconcert door fanfare Sint Cecilia Bocholtz.
DECEMBER				
Za 12	LANDGRAAF, DE RESIDENTIE	19.00 UUR		Kerstconcert door Fanfare Abdissenbosch m.m.v. CantArte, Jeugdensemble Ubach over Worms en solisten.
Za 12	STEIN, MFC DE GROUS	19.30 UUR		Concert Snowfever door fanfare Société St. Martin Stein.
Za 12	ROERMOND, 'T SJOOLPAAD			Jubileumconcert door fanfare O. L. Vrouw in 't Zand Roermond.
Zo 13	THORN, ABDIJKERK	13.00 UUR		Abdijconcertino's rondom kerstmarkt Thorn.
Zo 13	WEERT, FATIMAHUIS	13.30 UUR		Kerstconcert door Clarinet Choir Weert met Con Amore.
Zo 13	NEDERWEERT, DE PINNEHOF	16.30 UUR		Kerstconcert door Clarinet Choir Weert met Bel Canto.
Za 19	MONTFORT, SPORHAL	20.00 UUR		Concert Mofert Mien Dörpke in Concert door fanfare De Vriendenkring Montfort en lokale verenigingen.
Zo 20	ITTERVOORT, DE MORTEL	14.00 UUR		Slotconcert 50-jarig jubileum door fanfare Concordia Ittervoort.
Zo 20	ROERMOND, KATHEDRAAL	14.00 UUR		Galaconcert door Brassband Merum, jeugdorkest HEMEO, Theaterkoor Roermond en Romano Diederens.

PROVINCIE NOORD-BRABANT

Jeugd actief in Woensel Live

Het leerlingen- en opleidingsorkest van het Koninklijk Woensels Muziekcorps presenteert zaterdag 21 november (20.00 uur) in sporthal De Tempel *Woensel Live*. Tijdens dit concert klinken verschillende muziekstijlen, omlijst met zang, dans en film. Informatie: www.woenselsmuziekcorps.nl.

Ellen ten Damme met Zeeuws orkest The Young Ones

Zaterdag 28 november (20.00 uur) staat het Zeeuwse lichte muziekorkest The Young Ones samen met het multitalent Ellen ten Damme op de planken in Theater de Maagd te Bergen op Zoom. Informatie: www.the-young-ones.com.

Jazz Band Ball 2015

De Jazz Academy van Muziekvereniging Somerens Lust presenteert vrijdag 11 december 2015 (20.00 uur) in Hotel Centraal *Jazz Band Ball 2015*. Swing klassiekers en verrassende interpretaties van Hollandse hits in een bigband jasje worden omlijst met dans en entertainment. Informatie: www.somerenslust.nl.

Dorpsconcert voor goed doel

Zaterdag 28 november houdt harmonie Pro Honore et Virtute Son en Breugel haar jaarlijkse dorpsconcert. De opbrengst gaat naar Samenloop voor Hoop die in 2016 in Breugel gehouden wordt. Het programma omvat titelsongs uit bekende films en musicals.

Videogames in concert@Hofdael

De Koninklijke Harmonie Geldrops Muziekcorps (GMC) presenteert zaterdag 28 november (20.00 uur) in cultureel centrum Hofdael het themaconcert *Let's play videogames in concert@Hofdael*. Samen met harpiste Alexandra Bellefroid, marimbaspeler Martin de Greef, vier cellisten en een contrabassist passeert muziek uit videospelletjes zoals *Super Mario*, *Zelda*, *World of*

Warcraft, Pokemon, Tetris, Halo, Civilization, Final Fantasy en Game of Thrones de revue. Informatie: www.geldropsmuziekcorps.nl.

Senioren Harvano ontmoeten mannenkoor ABS

Senioren Harmonie Harvano en mannenkoor ABS Steenbergse ontmoeten elkaar zondag 15 november (14.00 uur) tijdens een gezamenlijk najaarsconcert in 't Veerhuis te Oud Gastel. Beide gezelschappen brengen vanaf twee podia beurtelings een afwisselend programma.

Jubilarissen bij BBM

Bertus Mol van de Oudenbossche Harmonie is door de Brabantse Bond van Muziekverenigingen (BBM) in het zonnetje gezet vanwege zijn 75-jarig jubileum als muzikant.

Een overzicht van de overige jubilarissen.

Zeventig jaar: Frans van Heuven (Sint Cecilia Milheeze); Cor Dikmans (Euphonia Teteringen); Johannes Antonius-den Ridder (Muziekvereniging Zevenbergen); Hendrik de Bruyn (Sint Cecilia Gilze); Henk Bogers (Sint Caecilia Bavel); Jos Schijven (De Eendracht Sint Willebrord); Frans van Heuven (Sint Cecilia Milheeze); Ton de Roos (KH Cecilia Princenhage).

Zestig jaar: Toon van den Oever, Bert van Bostel en Jan Gloudemans (Echo der Bergen Eerde); Frans Meesters (Oudenbossche Harmonie); Piet van Herpen (Sint Cecilia Schijndel); Arnold Raaijmakers (De Eendracht Uden); Herman van den Heuvel (Concordia Liempde); Wim Verhoeven, Frits van Schijndel en Wim Koenen (Sint Cecilia Milheeze); Henk Kant (Kunst Na Strijd Woudrichem); Bert van Geel (Hercules Made); Gerrit Kerkhof (Oefening Baart Kunst Erp); Martien Verhagen en Jan Verhagen (Concordia Reusel); Cees van Gerwen (Zeelandia Zeeland); Frans Straver (Sint Martinus Achtmaal); Toon Damen (Euphonia Teteringen); Isidor Jonkers en Allouis Moerkens (L'Echo des Montagnes Tilburg); Piet Smets (Emos Borkel en Schaff); Wim Koenen, Frits van Schijndel en Wim Verhoeven (Sint Cecilia Milheeze).

Vijftig jaar: Martien Pijnenburg en Tony Schreppers (Sint Cecilia Schijndel); Bert van Ruremonde (Concordia Liempde); Wilfred Kouwenhoven (Sint Martinus Achtmaal); Rut van Hemert (Excelsior Genderen).

Veertig jaar: Ine van 't Erve (Sint Cecilia Milheeze); Bert van Delzen, Wim Kant (Kunst Na Strijd

Woudrichem); Hans van de Brug (Oefening Baart Kunst Erp); Maarten van der Pas en Harrie Lucius (De Notenkrakers Vorstenbosch); Bertil Dortmans en Rene van der Pas (Sint Willebrord Heeswijk); Jolanda van der Sanden-van Aert (Sint Martinus Achtmaal); Ellen Zebregs (L'Echo des Montagnes Tilburg); W. de Vente (Harmonie Stad Grave); Teun Satijn en Luuk van Beekhoven (Sint Cecilia Chaam); Rob Werson (Uitspanning Na Arbeid Valkenswaard); Arno van Oversteeg (Sirena Sprang-Capelle); Jan Michielse, Faas Dings, René Willems en John Willems (Sint Cecilia Vessem); Sjaak Cortooms (Sint Willebrordus Lierop); Rien Erven (Prinses Juliana Moergestel); Tineke van Abeelen (Concordia Liempde); Ine van 't Erve-Brandts (Sint Cecilia Milheeze); Frank Schrauwen (Sint Caecilia Kruisland); Marty de Roij (Muziekvereniging Tilburg); René van Dijk (KH Cecilia Princenhage).

Jaarconcert van Sint Antonius

Harmonie Sint Antonius Lepelstraat viert zaterdag 28 november (20.00 uur) het 90-jarig bestaan met een concert in gemeenschapshuis Sint Antonius. Naast de harmonie treden ook het leerorkest, saxofoonensemble Saxofobie, kinderkoor Lepelstraat, gemengd koor Samen Sterk en dansgroep Lindans op. Het muzikale menu vermeldt *Tales of a Distant Star* (Naoya Wada), *One Direction in Concert* (arr. Michael Brown), *A Musical Experience* (Sven van Calster), *Fantasy sketches* (Johnnie Vinson) en *Happy* (Pharrell Williams, arr. Michael Brown).

Duoconcert bij Verassende Ontmoetingen Tilburg

Orkest L'Aventure Musicale en Dordrechtse Philharmonisch Orkest delen zondag 15 november (14.30 uur) het podium van Concertzaal Theaters Tilburg. Op de lessenaars van L'Aventure Musicale staan *Procession of the Sardar* (Mikhail Mikhailovich Ippolitov-Ivanov), *Batuque* (Oscar Lorenzo Fernandez), *Cucurucucu Paloma* (Tomás Méndez) met zang van Marieke van Middelkoop, *Le Notti di Cabiria* (Nino Rota) en *Amalia por Amor* (Ennio Morricone) met zang van Mattanja Lennings. De Dordtse Philharmonie brengt drie Nederlandse premières: *Gazebo Dances* (John Corigliano), *American Salute* (Morton Gould), *Klarinetconcert deel 2* (Stephane Kregar) met soliste Lisette Harms, *Phil's Bandstand* (Jan Gerrit Adema) en *The Bandwagon* (Philip Sparke).

Swingen, dansen en zingen met Next StageNight

Drumfanfare Exempel Empel houdt zaterdag 21 november (20.00 uur) in sociaal cultureel centrum D'n As de tweede Next StageNight met optredens van Stageband Next en Bigband Schijndel. Stageband Next speelt pop- en jazzmuziek van artiesten zoals Nena en Tom Jones en themasongs uit de film *Saturday Night Fever*. Bigband Schijndel brengt popklassiekers van The Beatles, Stevie Wonder en Queen en traditionals van Glenn Miller, Duke Ellington en Count Basie. Informatie: www.exempel.net.

Concertweekend Music Unlimited in Leende

De Koninklijke Fanfare Philharmonie Leende houdt ter gelegenheid van het 165-jarig bestaan het concertweekend *Music Unlimited*. Het evenement op de locatie Molenschut 2 trapt vrijdag 27 november af met een popconcert door het jeugdorkest. Zaterdag 28 november begeleidt de fanfare regionale artiesten in nummers van vroeger en nu. Informatie: www.music-unlimited-leende.nl.

Slagwerk en blaasmuziek samen in Hilvarenbeek

Slagwerkgroep Avant Garde Klundert en het Heineken Fanfare Orkest 's-Hertogenbosch concureren zaterdag 21 november (19.30 uur) in Hilvaria Studio's Hilvarenbeek. Avant Garde brengt *Liberty* (Henk Smit), *A Map of the World* (Metheny), *Blumenwalzer* (arr. Gunther Tress), *Antiqua Pala* (Henk Smit), *La Boda* (Luis Alonso, arr. Bobby Lopez) en *Porgy and Bess* (arr. Edward Freytag). Het Heineken Fanfare Orkest speelt *Harlequin* (Bruce Broughton), *Sinfonietta nr. 4* (Philip Sparke), *Excalibur* (Jan Van der Roost, arr. Erik Somers) en *Gammattique* (Gerard Boedijn).

NOVEMBER

Wo 11 - Za 14	WAALWIJK, DE SCHAGEN		Muziekshow Memories & Dreams door Symfonisch Blaasorkest Drunen, musicalgroepen DJEMM! en De Notenkrakers en diverse solisten.
WvR 13	DRUNEN, DE VOORSTE VENNE	20.15 UUR	Concertserie HRFSTWND met Andels Fanfare Corps en De Ontzetting Wageningen.
Za 14	BRAKEL, HUIS BRAKEL	20.00 UUR	Concert door OBK Brakel met WDV Clinge.
Za 14	BREDA, ONZE LIEVE VROUWE LYCEUM	09.00 UUR	Play-in met de Marinierskapel der Koninklijke Marine.
Zo 15	TILBURG, CONCERTZAAL	14.30 UUR	Concertreeks Verassende Ontmoetingen met L'Aventura Musicale en Dordrechtse Philharmonisch Orkest.

Zo 15	oud gastel, 't Veerhuis	14.00 uur	Concert door seniorenharmonie Harvano en mannenkoor ABS Steenberg.
Za 21	Hilvarenbek, Hilvaria Studio's	20.00 uur	Concertreeks Verrassende Ontmoetingen met slagwerkgroep Avant Garde Klundert en Heineken Fanfare.
Za 21	Eindhoven, De Tempel	20.00 uur	Concert Woensel Live door Koninklijk Woensels Muziekcorps.
Za 21	Eindhoven, Centrum voor de Kunsten		Concert American Sounds door Lighttown Bigband Eindhoven en koorvereniging De Toonkunst.
Za 21	EmpeL, D'n AS	20.00 uur	Concert door Stageband Next en Bigband Schijndel.
Zo 22	Roosendaal, Sint Jan	15.00 uur	Concertreeks Verrassende Ontmoetingen met Oranje Wouw en Valkenburg's Harmonie.
Vr 27 / Za 28	Leende, Molenschut 2		Concertweekend Music Unlimited Leende door Koninklijke Fanfare Philharmonie Leende.
Za 28 / Zo 29	Veldhoven, De Schalm	09.30/10.00 uur	Concertwedstrijden. Organisatie BBM.
Za 28	Bergen op Zoom, Theater de Maagd		Concert The Young Ones m.m.v. Ellen ten Damme.
Za 28	Geldrop, Hofdael	20.00 uur	Videogames in concert@ door de Koninklijke Harmonie Geldrops Muziekcorps.
Za 28	Lepelstraat, Gemeenschapshuis	20.00 uur	Jaarconcert door harmonie Sint Antonius Lepelstraat.
Zo 29	Hilvarenbek, Elckerlyc		Concertserie Verrassende Ontmoetingen met accordeonensemble Apollo '77 en mandolineorkest Estrellita.
D E C E M B E R			
Vr 11	Someren, Hotel Centraal	20.00 uur	Concert Jazz Band Ball 2015 door de Jazz Academy van Muziekvereniging Somerens Lust.
Za 12	Waalwijk, De Schagen		NK Majorettes. Organisatie KNMO.
Vr 18	Eindhoven, Muziekgebouw		Afscheidsconcert dirigent Jos Schroevers bij Auletes Eindhoven m.m.v. Wibi Soerjadi.
Za 19	Waalwijk, De Schagen		NK Majorettes. Organisatie KNMO.

PROVINCIE NOORD-HOLLAND

Druif Festival met 15 orkesten

Muziekvereniging OKK Oostwoud houdt vrijdag 20 (19.30 uur), zaterdag 21 (19.30 uur) en zondag 22 november (13.30 uur) in zaal De Post in Midwoud het Druif Festival. Vijftien orkesten worden beoordeeld door Huub Robbeerts. Vrijdag spelen Erato Spanbroek, Alkmaar Brass, De Zeevangsfanfare Oosthuizen, Volharding Berkhout en Studio It Heidenskip. Zaterdag komen Jong Irene Huizen, Excelsior Oostzaan (foto), studioorkest Crescendo Baarn, Prins Bernhard Apeldoorn en De Zwolse Harmonie aan de start. Op de slotdag komen OKK Oostwoud, Bergens Harmonie, Waterland, Aurora Koedijk en Crescendo Medemblik in actie. Informatie: www.fanfare-okk.nl.

Gastdirigentschap als verjaardagscadeau

Stedelijk Harmonieorkest SDG Alkmaar heeft Nic de Git een onvergetelijke avond bezorgd. Aan de vooravond van zijn 80^e verjaardag werd De Git door zijn dochter Karina mee naar de repetitie van SDG gelokt. Daar ging een lang gekoesterde wens van hem in vervulling: hij mocht het orkest dirigeren. Ook voor de leden van SDG was het een memorabele avond.

Crescendo houdt van Holland

Muziek van De Dijk, Wim Sonneveld, Anita Meijer, Lee Towers, Stef Bos, Trijntje Oosterhuis, Kinderen voor Kinderen, Maywood, Paul de Leeuw en Simone Kleinsma komt vrijdag 13 en zaterdag 14 november voorbij tijdens *Crescendo houdt van Holland*. Fanfare Crescendo De Weere begeleidt in de schuur van Loonbedrijf West-Friesland/Fam. Konijn met ondersteuning van een ritmesectie tal van lokale zangers en zangeressen in bekende Nederlandse hits. De zaterdagavond is al uitverkocht! Informatie: www.crescendo-online.nl.

Najaarsconcert SDG Alkmaar

Stedelijk Harmonieorkest en Tamboer- en Pijperkorps SDG Alkmaar presenteren zaterdag 28 november (20.15 uur) het najaarsconcert in Theater de Vest in Alkmaar. Voor de pauze spelen het tamboer- en pijperkorps, het jeugd- en opleidingsorkest en het SDG Ensemble. Het Stedelijk Harmonieorkest brengt een programma in het teken van de Route 66 van Chicago naar Los Angeles. Informatie: www.sdg-alkmaar.nl.

Opera in Concert door blaasorkest Tata Steel

Zondag 22 november (15.00 uur) presenteert het Tata Steel Symfonisch Blaasorkest in de Philharmonie in Haarlem *Opera in Concert*. Met medewerking van sopraan Karin Hertsberg, bariton Rob Hazenberg en het Groot Mannenkoor Zwolle worden werken uit *Zauberflöte* en *Don Giovanni* (Mozart), *Rosamunde* (Schubert) en *Boris Godoenov* (Moessorgski), *Il Trovatore*, *MacBeth* en *I Vespri Siciliani* (Verdi) vertolkt. Informatie: www.theater-haarlem.nl.

N O V E M B E R

Vr 13 / Za 14	De Weere, Loonbedrijf West-Friesland		Concert Crescendo houdt van Holland door fanfare Crescendo De Weere.
Za 14 / Zo 15	Zaandam, Zaantheater	12.00/11.00 uur	Concertconcours. Organisatie: MNHU.
Vr 20 - Zo 22	Midwoud, Café de Post		Druif Festival met deelname van 15 harmonieën, fanfares en brassbands.
Zo 22	Haarlem, De Philharmonie	15.00 uur	Opera in Concert met het Tata Steel Symfonisch Blaasorkest m.m.v. sopraan Karin Hertsberg, bariton Rob Hazenberg en het Groot Mannenkoor Zwolle.
Za 28	Alkmaar, Theater de Vest	20.15 uur	Najaarsconcert Stedelijk Harmonieorkest en Tamboer- & Pijperkorps SDG Alkmaar.

Ook liefhebber van klassieke muziek?

* verschijnt 6 x per jaar

12x*
het magazine
voor maar
27,50
+
GRATIS

uitgave van de Nationale EntertainmentCard

**Het toonaangevende magazine
vol met recensies, interviews, aanbiedingen
en klassieke muziektips!**

**meld je direct aan via klassiekezaken.nl/club
of bel 035-6229370**

KZ
KLASSIEKEZAKEN.NL

PROVINCIE OVERIJSSSEL:

Fanfarepromotie in Ommen

Zaterdag 21 november houdt Soli Deo Gloria Ommen in samenwerking met de Regimentsfanfare Garde Grenadiers en Jagers (RFGGJ) de fanfarepromotiedag. In het SDG-gebouw aan de Korenmolen 20 in Ommen

is 's morgens een play-in voor jeugdige muzikanten uit de omgeving met een afsluitende presentatie. 's Middags kunnen bezoekers workshops volgen. Voor amateurmuzikanten zijn er masterclasses door leden van de RFGGJ op tuba, bugel, hoorn, scherp koper en

voor marcheren. 's Avonds is er vanaf 18.30 uur een concert van de RFGGJ en het A-orkest van SDG in de Gereformeerde Kerk in Ommen. Informatie: www.sdgommen.nl.

NOVEMBER

Za 14 / Zo 15	ENSCHDEDE, MUZIEKCENTRUM		Concertconcours. Organisatie: OBM.
Za 21	OMMEN, SDG GEBOUW		Concert Het geluid van Fanfare door Soli Deo Gloria Ommen en Regimentsfanfare Garde Grenadiers.
DECEMBER			
Za 12	HENGEL, RABOTHEATER	20.30 UUR	Theatershow Slagveld door Shuffle Percussion Group.
Zo 20	HENGEL, RABOTHEATER	20.00 UUR	Concertserie HRFSTWND met Concordia Hengelo en Wilhelmina Glanerbrug.

PROVINCIE UTRECHT

Reünie In Aethere Musica

Zaterdag 28 november (15.00 uur) vindt in De Hilt in Eemnes een reünie plaats van de voormalige drumband In Aethere Musica (IAM). Het korps werd in 1965 opgericht en in 1984 samen met Excelsior Baarn en De Schuilplaatsgirls Amersfoort samengevoegd tot Avant Courir Eemnes. Informatie: reunie.iam@gmail.com.

Amicitia met Night Of Music

Harmonie Amicitia IJsselstein viert zaterdag 21 november (20.30 uur) in muziekpaleis 't Heem haar 115^e verjaardag met *The Third Night of Music and Dance*. Het orkest presenteert samen met dj Willow, de coverband No Direction en de dansers van dansinstituut Jos Dolstra een mix van bekende klassiekers, popmuziek en eigentijdse dance. Informatie: www.harmonieamicitia.nl.

Van de Laar leidt Concordia

Harmonie Concordia Wijk bij Duurstede heeft Ruud van de Laar (32) uit Renswoude benoemd tot dirigent. Van de Laar is professioneel trompettist, trompetdocent en dirigent. Naast Concordia leidt hij het jeugdorkest van fanfare De Vooruitgang Stiphout.

Afscheid Cor Pronk bij KZHM

Het Koninklijk Zeister Harmonie Muziekgezelschap neemt zaterdag 28 november (20.00 uur) in Theater Figi afscheid van dirigent Cor Pronk. Het orkest speelt nog eenmaal de favoriete stukken van de scheidend dirigent waaronder *Phantom of the Opera*, *Bugler's Holiday* en *Dundonnell* uit *Hymn of the Highlands*. Cor Pronk leidde het KZHM sinds 2001. Informatie: www.kzhm.nl.

Sprookjes en Sagen door De Bazuin De Meern

Harmonieorkest van De Bazuin De Meern dompelt het publiek zaterdag 21 november (20.00 uur) in theaterzaal Vleuterweide onder in de magische wereld van *Sprookjes en Sagen*. Er klinken melodieën uit de Efteling, waaronder *Danse Macabre* (Camille Saint-Saëns), *Highlights from Brave* en *A musical Fantasy* (Ennio Salvere). Het leerlingenorkest heeft onder andere *Happy* (Pharell Williams) en *Highlights From Frozen* uit de animatiefilm van Disney ingestudeerd. Informatie: www.debazuindeameern.nl.

NOVEMBER

Za 21	IJSSELSTEIN, FULCOTHEATER	10.00 UUR	Concertconcours. Organisatie: ZHBM.
Za 21	IJSSELSTEIN, 'T HEEM	20.30 UUR	Jubileumconcert door harmonie Amicitia, dj Willow, coverband No Direction en dansinstituut Jos Dolstra.
Za 21	VLEUTEN, THEATER VLEUTERWEIDE	20.00 UUR	Concert door De Bazuin De Meern.
Za 28	ZEIST, FIGI THEATER	20.00 UUR	Concert door Koninklijk Zeister Harmonie Muziekgezelschap t.g.v. afscheid dirigent Cor Pronk.

DECEMBER

Za 12	UTRECHT, CONSERVATORIUM	10.30 UUR	Trompetdag o.l.v. Arto Hoornweg en Roy Poper, beiden studenten van James Stamp.
Za 28	EEMNES, DE HILT	15.00 UUR	Reünie drumband In Aethere Musica.

PROVINCIE ZEELAND

Jubilarissen bij Zeeuwse Muziek Bond

De Zeeuwse Muziek Bond heeft Leo van Leuven (Muziekvereniging Sluisikil) in de bloemen gezet voor

zijn zestigjarig jubileum als muzikant. Angelo Sandrini (De Vliegende Hollander Terneuzen) kreeg een insigne voor zijn vijftigjarig jubileum. Carin de Koning en Christianne de Beule (muziekvereniging Heikant),

Jack Jurriens (De Vereenigde Vrienden Sas van Gent) vierden hun veertigjarig jubileum.

29e jeugdmuziekweekend Zeeuwse Muziek Bond

De Zeeuwse Muziek Bond houdt van 11 tot en met 13 december in De Parel van het Hof Domburg de 29^e editie van het Jeugdstudieweekend (JSW). Deelname staat open voor muzikanten van bij de Zeeuwse Muziek Bond aangesloten muziekverenigingen in de leeftijds-categorie van 14 tot circa 23 jaar. De muzikale leiding

is in handen van Cathy Kotoun en Ronald Slager. Het programma begint vrijdag 11 december (17.00 uur) en wordt zondag 13 december (15.30 uur) afgesloten met een concert voor familie en vrienden. Naast repeteren is er ook tijd voor ontspanning zoals een stevige wandeling over het strand, bowlen en een duik in het zwembad. Aanmelden: www.jsweeland.simpson.nl.

DECEMBER

Vr 11 - Zo 13 DOMBURG, HOF DOMBURG

Jeugdstudieweekend Zeeuwse Muziek Bond.

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

Harpe Davids sluit 95-jarig bestaan met solisten

Muziekvereniging Harpe Davids Ridderkerk sluit zaterdag 28 november in de Levensbron de festiviteiten rond het 95-jarig bestaan af met het jubileumconcert *De muzikant in de schijnwerpers*. Anja van der Maten, hoboïste bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest, treedt als soliste op. Zij begon haar loopbaan bij Harpe Davids. Informatie: www.harpe-davids.nl.

Speciale trommels voor Amigo

Show- & marchingband Amigo Leiden heeft in samenwerking met Vancore uit Joure nieuwe trommels ontwikkeld. De diepere ketel en bredere doorsnede van de trom zorgen voor een warmere klank die beter mengt met het orkest. Daarnaast beschikken de trommels over diverse finesses die de kwaliteit en het gebruiksgemak verbeteren. Amigo toonde de nieuwe aanwinst voor het eerst tijdens de festiviteiten rond het Leidens Ontzet.

Konzertstück in Klaaswaal

Zaterdag 14 november (20.15 uur) delen de muziekverenigingen Na Lang Streven (NLS) Klaaswaal en De Bazuin Oud-Beijerland het podium in sportzaal De Bongerd in Klaaswaal. Hoogtepunt is de uitvoering van *Konzertstück für 4 Hörner und Orchester* (Robert Schumann) door De Bazuin met Martin van de Merwe (Rotterdams Philharmonisch Orkest), Arjan van de Merwe (Marinierskapel der Koninklijke Marine), Laurens Otto (Radio Philharmonisch Orkest) en Martijn

voice for the intricacies of the MUSIC that I create... perform. In performances throughout the world, the M8650H has proven itself to be that voice. The tuning is exquisite and the low register exceptionally DYNAMIC. I appreciate the deep understanding of the needs of the contemporary percussionist exhibited in the M8650H.

Cory Band

Black Dyke Band

JOIN THE MOVEMENT

DISCOVER THE INTELLIGENT DESIGN OF MAJESTIC CONCERT DRUMS, Mallet Instruments and Timpani

SCAN FOR MAJESTIC APP

Fairey Band

WWW.MAJESTIC-PERCUSSION.COM

Appelo (academist Het Koninklijk Concertgebouw-
kest) als solisten. Bijzonder is dat de vier hoornisten
hun muzikale carrière gestart bij De Bazuin. Het
orkest legt verder *Short Ride in a fast machine* (John
Adam, arr. Richard L. Saucedo) en *Praise Jerusalem*
(Alfred Reed) op de lessenaar. NLS Klaaswaal speelt
La Gazza Ladra (Gioacchino Rossini, arr. Jacco Nefs),
Pini di Roma (Ottorino Respighi, arr. Jacco Nefs) en
de Nederlandse première van *Il Concerto for clarinet
and symphony Orchestra* (Oscar Navarro) met soliste
Lisette Harms. Informatie: info@nlsklaaswaal.nl.

PJ presenteert WindKracht

Onder de titel *WindKracht* start de christelijke harmo-
nievereniging Prinses Juliana (PJ) Klaaswaal zaterdag
21 november (20.00 uur) in het PJ Muziekcentrum
een nieuwe concertserie. Samen met het harmonieor-
kest Amor Musae Prinsenbeek wil PJ met dit initiatief
de kracht van blaasmuziek tonen. Informatie: www.pjklaaswaal.nl.

Dagorkest VPR met zangeres Margriet Eshuis

Het Dagorkest VPR is in 2000 ontstaan uit een samen-
werking van alle muziekverenigingen op de eilanden
Voorne, Putten en Rozenburg. Het vijftienjarig bestaan
wordt zaterdag 28 november (20.00 uur) in de Sint
Catharijnekkerk in Brielle gevierd met een jubileumcon-
cert met zangeres Margriet Eshuis als speciale gast.
Informatie: www.dagorkestvpr.nl.

Openbare repetitie bij dagorkest Vlietstreek

Dagorkest Vlietstreek, een onderdeel van muziekvereni-
ging Sint Caecilia Voorburg, houdt donderdag 3 decem-
ber (10.00 uur) een openbare repetitie. Belangstellenden
kunnen aanschuiven om samen met het orkest kerstre-
pertoire in te studeren. Informatie: www.stcaecilia.nl.

Jubilarissen bij ZHBM

De Zuid-Hollandse Bond van Muziekvereni-
gingen heeft Gert Zweerus (Apollo Nieuwe Tonge)
en Cees Brandsma (Volharding Noordeloos) gehuldigd
voor hun zestigjarig jubileum als muzikant. Een over-
zicht van de overige jubilarissen.

Vijftig jaar: Jan Reinders en Cor van der Laken
(Crescendo Alphen aan den Rijn).

Vijfenvestig jaar: Ton van den Berg en Rien
Hoogervorst (Dice Musica Ter Aar).

Veertig jaar: G.J. Blom, J. van Dam, K.C. Hoger-
vorst-Klock, P. de Liefde, R. van Limpt-Roubos, C.E. van
Velzen, L. Wesselius, M. Wesselius-Robijn, H.P.G.N. Bos-
man, C. Angenent, T.A. Bosman en C. Zandvliet (Mavileo
Leimuiden); Jo van Delsen, Peter Verhey, Ton Wallaard
en Johan Wallaard (Volharding Noordeloos); Paul van
der Knaap (Sint Gregorius Kwintseul); Joop van Dijk
(Apollo Nieuwe Tonge); Sandra den Haan, Gery Uithol en
Kees van der Linden (Crescendo Alphen aan den Rijn).

UNI stemt af op 115 FM

De christelijke muziekvereniging UNI Katwijk laat
zaterdag 21 november (19.45 uur) tijdens het
najaarsconcert in zalencentrum Tripodia muziek uit de
115-jarige historie van het orkest de revue passeren.
Ook de leerlingen en de twirlafdeling komen in actie.
Informatie: www.uni-katwijk.nl.

Excelsior in Mixed Rhythms

Het fanfareorkest en de melody percussionband van
muziekvereniging Excelsior Bergambacht betreden
zaterdag 14 november (19.30 uur) samen het podium
tijdens de najaarsuitvoering in zalencentrum De
Waard. Rond het thema *Mixed Rhythms* is een geva-
rieerd programma samengesteld. Informatie: www.excelsiorbergambacht.nl.

Big Party Plus met Big Band Plus en Support Act

Big Band Plus en de coverband Support Act
slaan zaterdag 14 november (20.30 uur) in
het clubgebouw van muziekvereniging DVS Katwijk
de handen ineen voor de tweede editie van Big
Party Plus. Swingende soulmuziek, ontroerende bal-
lads en authentieke bigbandmuziek komen voorbij.
Evenals hits van Michael Jackson en Tina Turner en
bigband classics zoals *Birdland*. Informatie: www.DVSKatwijk.nl.

Meet Powerstopf:

The stopping mute
for your French Horn.

Discover more at powerstopf.com

Stop different
and blend in

NOVEMBER

Za 14	KLAASWAAL, DE BONGERD	20.15 UUR	Concert door NLS Klaaswaal De Bazuin Oud Beijerland.
Za 14	KATWIJK, CLUBGEBOUW DVS	20.30 UUR	Concert Big Party Plus door Big Band Plus en Support Act
Za 14	BERGAMBACHT, DE WAARD	19.30 UUR	Najaarsuitvoering Mixed Rhythms door Excelsior Bergambacht en Melody Percussion Band.
Za 21	KLAASWAAL, PJ MUZIEKCENTRUM	20.00 UUR	Concert Windkracht door harmonieën Prinses Juliana Klaaswaal en Amor Musae Prinsenbeek.
Za 21	KATWIJK, TRIPODIA	19.45 UUR	Najaarsconcert door muziekvereniging UNI Katwijk.
Za 28	RIDDERKERK, DE LEVENSBRO		Jubileumconcert door Harpe Davids Ridderkerk.
Za 28	BRIELLE, SINT CATHARIJNEKERK	20.00 UUR	Jubileumconcert door dagorkest VPR m.m.v. Margriet Eshuijs.

DECEMBER

Do 03	DEN HAAG, GROENE ZOOM 11	10.00 UUR	Openbare repetitie bij dagorkest Vlietstreek.
Vr 04	SLIEDRECHT, DAL SEGNO	19.00 UUR	AZUMI-fluitworkshop o.l.v. Marjolein de Wit.
Zo 20	DE LIER, RK KERK	15.30 UUR	Kerstconcert door muziekvereniging Minerva en koor De Tiere-Liers.
Zo 20	ROTTERDAM, WIJKTHEATER MUSICA	14.00 UUR	Concert Christmas Fantasy door Koninklijke Rotterdamse Post Harmonie.

Deadline voor provinciepagina's

Aankondigingen van concerten, evenementen, workshops, clinics, concoursen, themadagen en andere (openbare) activiteiten voor de provinciepagina's in de periode van **18 december 2015 en 7 februari 2016** dienen uiterlijk **MAANDAG 23 NOVEMBER 2015** bij de redactie binnen te zijn. Het redactieadres is: redactie@klankwijzer.nl

Uw persbericht dient in ieder geval de volgende gegevens te bevatten: datum, locatie, aanvangstijd, namen van de uitvoerende verenigingen, uit te voeren werken, verkrijgbaarheid van toegangskaarten en verdere bijzonderheden (bijvoorbeeld gastsolisten, cross-overs, première, speciale aanleiding etc.). De volgende uitgave verschijnt op 15 december 2015.

COLOFON

klank **wijzer**

Magazine voor blaasmuziek-, slagwerk- en showsector in Nederland.

Uitgever BCM
Verschijnt 8 keer per jaar

Klankwijzer bevat de mededelingen van de KNMO (voorheen KNFM en VNM)

Aangesloten bonden:

- Brabantse Bond van Muziekverenigingen (BBM)
- Organisatie van Muziekverenigingen in Fryslân (OMF)
- Muziekbond Groningen en Drenthe (MGD)
- Muziekbond Gelderland-Flevoland (MBGF)
- Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (LBM)
- Limburgse Bond van Tamboerkorpsen (LBT)
- Muziekorganisatie Noord-Holland en Utrecht (MNHU)
- Overijsselse Bond van Muziekverenigingen (OBM)
- Zeeuwse Muziek Bond (ZMB)
- Zuid-Hollandse Bond van Muziekverenigingen (ZHBM)

Redactie:

redactie@klankwijzer.nl

Website:

www.klankwijzer.nl

Advertenties:

Uitgeverij BCM
tel. 040-8447644
Coen Broers
tel. 040-8447653
e-mail: c.broers@bcm.nl

Aanleveren advertenties en administratie:

Sia Eltink tel. 040-8447667
e-mail: s.eltink@bcm.nl

Abonnementen:

BCM Abonnementen Service
Mirjam Schoenmakers tel. 085-7600237
e-mail: abonnement@bcm.nl

Tarieven abonnementen:

Jaarabonnement € 34,98
Jaarabonnement buitenland € 41,34
Abonnementen voor verenigingen:
3 abonnementen € 60,42
Elk extra abonnement € 20,14

Hoofd- en eindredactie: Frank Vergoossen

Redactieraad:

Bart van Meijl (voorzitter), Petra van der Aart, Hilde Belgraver, Doeke bij de Leij, Rob Janssen, Bas Thomissen, Chris Timmer, Romi Valkema, Riet van der Weijde

Tekstcontrole Klankwijzer-katern:

Petra van der Aart, Hero Janzing, Ineke van Loenen, Miel Rasenberg

Vormgeving:

Rik Janssen, Patrick Hoogduin, Eric Waterschoot, Marcha van den Einden, Marjanne Gielen, Sandra Koopmans, Nicole Lennards

Druk:

PreVision Graphic Solutions, Eindhoven

Uitgever/Directeur BCM:

Eric Bruger

BCM B.V.
Postbus 1392
5602 BJ Eindhoven

Rechten: Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, vermenigvuldigd of gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van BCM Uitgevers B.V.. BCM Uitgevers B.V. kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de verstrekte juistheid en volledigheid van alle in deze uitgave opgenomen teksten en beelden. Alle genoemde prijzen en gegevens zijn onder voorbehoud.

De **revolutionaire** nieuwe

CX SERIES

THE PASSION. THE PIANOS. THE REVOLUTION.

Bijna een kwarteeuw na de eerste vleugel van onze vermaarde Conservatoire-serie stellen we andermaal een nieuwe standaard voor.

De revolutionaire nieuwe CX-serie – met zes modellen, van de C1X tot de C7X – berust helemaal op de verworvenheden van onze CFX-vleugelsectie. Tijdens een 19 jaar durende ontwikkelingsperiode hadden we alles, wat we over vleugels meenden te weten, ontleend en herbekeken om vervolgens onze beste piano ooit te bouwen.

De CX-vleugels nemen talrijke kenmerken van de grote broers over, inclusief het klankbord met kroon, het nieuwe pedaaldesign en de in Europa vervaardigde snaren en hamerviltjes.

Dit moet u gewoon eens beleven. Ontdek deze nieuwe instrumenten bij uw Yamaha-pianodealer of ga eerst eens kijken op nl.yamaha.com

Find us on Facebook / YamahaPianos

Follow us on Twitter / YamahaPianos

YAMAHA

125 YEARS OF PASSION & PERFORMANCE

Selmer

Présence

Clarinet

Axos

Saxophone

info@selmer.nl
www.selmer.nl

FABRIQUÉ EN
FRANCE